

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Бурнос Є. Ю.,

Левенок І. С.,

Пилипенко-Фріцак Н. А.

МОВНА ПІДГОТОВКА ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

ДО КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ

**(Українська мова у сфері формування професійної мовленнєвої компетенції
іноземних студентів-медиків)**

для студентів спеціальності 222 «Медицина»

Навчальний посібник

У двох частинах

Частина 2

Суми

Сумський державний університет

2023

УДК 811.161.2'243:616(075.8)

Б 91

Рецензенти:

В. А. Василенко – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ;

С. В. Баранова – кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології Сумського державного університету

*Рекомендовано до видання
вченою радою Сумського державного університету
як навчальний посібник
(протокол № 15 від 29.07.2023 року)*

Бурнос Є. Ю.

Б 91 Мовна підготовка іноземних студентів до клінічної практики (Українська мова у сфері формування професійної мовленнєвої компетенції іноземних студентів-медиків) для студентів спеціальності 222 «Медицина» : навчальний посібник : у двох частинах / укладачі: Є. Ю. Бурнос, І. С. Левенок, Н. А. Пилипенко-Фріцак. – Суми : Сумський державний університет, 2023. – Ч. 2. – 164 с.

Навчальний посібник призначено для іноземних студентів Навчально-наукового медичного інституту СумДУ з англійською мовою навчання. Мета посібника – розвиток комунікативних компетентностей іноземних студентів-медиків та формування навичок коректного використання структурно-лексичних аспектів мови спеціальності в процесі навчання й професійної діяльності.

УДК 811.161.2'243:616(075.8)

© Сумський державний університет, 2023

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
INTRODUCTION	
ЗАХВОРЮВАННЯ СИСТЕМИ ТРАВЛЕННЯ	5
DISEASES OF THE DIGESTIVE SYSTEM	
УРОК 7. ПРИЧИНИ, ФОРМИ ТА СИМПТОМИ ГАСТРИТУ	5
CAUSES, FORMS AND SYMPTOMS OF GASTRITIS	
УРОК 8. СИМПТОМИ, ОЗНАКИ, ЛІКУВАННЯ ВИРАЗКИ ШЛУНКА	26
SYMPTOMS, SIGNS, TREATMENT OF STOMACH ULCER	
УРОК 9. ХАРЧОВЕ ОТРУЄННЯ	38
FOOD POISONING	
ЗАХВОРЮВАННЯ СЕЧОВИДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ	53
DISEASES OF THE URINARY SYSTEM	
УРОК 10. СЕЧОКАМ'ЯНА ХВОРОБА	53
URINARY STONE DISEASE	
УРОК 11. НЕФРИТ: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ	69
NEPHRITIS: CAUSES, SYMPTOMS, TREATMENT	
УРОК 12. ЦИСТИТ: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ	95
CYSTITIS: CAUSES, SYMPTOMS, TREATMENT	
ЗАХВОРЮВАННЯ ЛОР-ОРГАНІВ	107
DISEASES OF ENT (EAR, NOSE, THROAT) ORGANS	
УРОК 13. ГАЙМОРИТ: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ	107
SINUSITIS: CAUSES, SYMPTOMS, TREATMENT	
УРОК 14. ПРИЧИНИ, ФОРМИ ТА СИМПТОМИ ОТИТУ	115
CAUSES, FORMS AND SYMPTOMS OF OTITIS	
УРОК 15. АНГІНА: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ФОРМИ ТА ЛІКУВАННЯ	130
TONSILLITIS: CAUSES, SYMPTOMS, FORMS AND TREATMENT	
ДОДАТОК А	160
APPENDIX A	
ДОДАТОК Б	161
APPENDIX B	

ПЕРЕДМОВА

Навчальний посібник призначено для іноземних студентів ННМІ СумДУ з англійською мовою навчання за спеціальністю 222 «Медицина».

Мета навчального посібника – формування та розвиток комунікативної компетентності іноземних студентів медичних спеціальностей та українськомовної професійної компетентності майбутніх лікарів у процесі мовної підготовки, що передбачає володіння навичками побудови монологічного та діалогічного професійно орієнтованого (медичного) мовлення на засадах деонтології; розвиток навичок коректного використання структурно-лексичних аспектів мови спеціальності в процесі навчання та професійної діяльності; сприяння мотивації іноземних студентів обговорювати проблемні професійно орієнтовані ситуації, які можуть виникнути під час проходження фахової практики в лікарні чи поліклініці.

Посібник складається з двох частин. У другій частині подані теми: *«Захворювання системи травлення»*, *«Захворювання сечовидільної системи»* та *«Захворювання ЛОР-органів»*. Кожна тема містить по три уроки:

1. 1. *«Причини, форми та симптоми гастриту»* (Пилипенко-Фріцак Н. А.).
1. 2. *«Симптоми, ознаки, лікування виразки шлунку»* (Левенок І. С.).
1. 3. *«Харчове отруєння»* (Бурнос Є. Ю.).
2. 1. *«Сечокам'яна хвороба»* (Бурнос Є. Ю.).
2. 2. *«Нефрит: причини, симптоми, лікування»* (Пилипенко-Фріцак Н. А.).
2. 3. *«Цистит: причини, симптоми, лікування»* (Левенок І. С.).
3. 1. *«Гайморит: причини, симптоми, лікування»* (Левенок І. С.).
3. 2. *«Причини, форми та симптоми отиту»* (Бурнос Є. Ю.).
3. 3. *«Ангіна: причини, симптоми, форми та лікування»* (Пилипенко-Фріцак Н. А.).

Кожен урок містить професійно орієнтований текст для читання, систему дотекстових завдань, які готують студентів до сприйняття власне наукової інформації, комплекс післятекстових завдань, які націлені на перевірку розуміння тексту, заохочення студентів до спілкування, до творчого професійного мислення, контрольні запитання для самоперевірки, словник. Завдання мають на меті допомогти майбутнім лікарям розвинути вміння та навички професійно орієнтованого мовлення на лексико-граматичному, стилістичному рівнях, сприяють розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, письмо, аудіювання).

Матеріал посібника спрямований на розвиток в іноземних студентів навичок роботи з науковими та науково-популярними текстами, що містять спеціальну медичну лексику та термінологію, навичок мовленнєвої поведінки у сфері навчально-професійної комунікації, сприяє використанню отриманих професійних і лінгвістичних знань на практиці. Особлива увага приділяється завданням, які заохочують студентів до професійно орієнтованого спілкування, критичного аналізу ситуацій та сприяють вільній комунікації на задану медичну тему. Навчальні матеріали посібника можуть бути використані як під час аудиторних занять, так і під час самостійної роботи студентів з подальшим контролем викладача.

Автори висловлюють подяку завідувачу кафедри мовної підготовки іноземних громадян СумДУ кандидату педагогічних наук, доценту Сидоренко О. П. за цінні коментарі та поради, які сприяли поліпшенню рукопису, а також рецензентам посібника: кандидату філологічних наук, доценту кафедри германської філології СумДУ Барановій С. В. та кандидату філологічних наук, доценту Сумської філії ХНУВС Василенко А. В. за ґрунтовні відгуки.

ЗАХВОРЮВАННЯ СИСТЕМИ ТРАВЛЕННЯ DISEASES OF THE DIGESTIVE SYSTEM

УРОК 7

ПРИЧИНИ, ФОРМИ ТА СИМПТОМИ ГАСТРИТУ CAUSES, FORMS AND SYMPTOMS OF GASTRITIS

Дотекстові завдання Pre-text assignments

Завдання 1. Прочитайте іменники. Незнайомі слова перекладіть, використовуючи словник. Read the nouns. Translate unknown words using a dictionary.

Гастрит, запалення, оболонка, шлунок, причина, захворювання, бактерія, харчування, алкоголь, загострення, ремісія, алкоголізм, куріння, стрес, опік, речовина, вживання, прояв, дискомфорт, переповнення, тяжкість, епігастрій, підребер'я, здуття, печія, явище, запах, розлад, випорожнення, слиновиділення, слабкість, запаморочення, присмак, метеоризм, зниження, гній, відмінність, секреція, голод, доба, перебіг, лікування, антибіотик, дієта, бульйон, сорт, каша, вершок, рослина, пар, пюре.

Завдання 2. Розподіліть слова за частинами мови. Складіть речення зі спільнокореновими словами, які належать до різних частин мови. Виконуйте за зразком. Distribute the words into parts of speech. Make sentences with cognate words that belong to different parts of speech. Follow the pattern.

Зразок: овочі, овочевий.

Лікар рекомендує відварювати **овочі**.

Діти не люблять **овоче** пюре.

Іменник	Прикметник	Дієслово

Слова: гастрит, алкоголізм, бактерія, куріння, пекучий, слизовий, оболонка, ліки, вживання, їсти, солоний, блювання, жирний, смажений, копчений, варений, пережовувати, травма, вживати, блювотний, травмувати, курити, харчування, їжа, блювати, переповнення, нудити, пекти, епігастрій, відрижка, повітря, епігастральний, гострий, хронічний, печія, здуття, відригувати, нудота, слиновиділення, слабкість, фруктовий, запаморочення, неприємний, присмак, гниль, секреція, біль, гнильний, боліти, лікування, лікар, рекомендувати, доба, м'ясний, грибний, рибний, кислотність, вживати, твердий, овочі, фрукти, пар, відварювати, смажити, сирий.

Завдання 3. Прочитайте слова та словосполучення. Перекладіть незнайомі слова. Знайдіть антонімічні слова та словосполучення. Складіть 4-5 речень із антонімічною інформацією. Read the words and phrases. Translate the unknown words. Find antonymous words and phrases. Make up 4-5 sentences with antonym information.

Закреп, пронос, верхня частина живота, нижня частина живота, після вживання їжі (їди), натщесерце (натще), сильні болі, несильні болі, тупий біль, гострий біль, гострий гастрит, хронічний гастрит, періоди загострення, періоди ремісії, почуття нудоти після прийняття їжі (їди), почуття нудоти натще, симптоми менш інтенсивні, симптоми більш інтенсивні, гастрит із підвищеною секрецією, гастрит зі зниженою секрецією, «голодні» болі, «ситі» болі, гаряча їжа, холодна їжа, жирні сорти м'яса, нежирні сорти м'яса.

Завдання 4. Прочитайте подані речення. Замініть виділені слова та словосполучення антонімічними. Прочитайте обидва речення. Напишіть 5-6 речень із антонімічною інформацією. Read the sentences provided. Replace the highlighted words and phrases with antonyms. Read both sentences. Write 5-6 sentences with antonym information.

1. У пацієнта часто бувають **закрепи**. –
2. Причиною гастриту може стати вживання **гарячої** їжі. –
3. Пацієнт відчуває біль у шлунку **після вживання їжі**. –
4. У хворого біль у **нижній** ділянці живота. –
5. Напади болю бувають **натще**. –
6. Напад болю супроводжується **несильним гострим** болем. –
7. Печія буває **натщесерце**. –
8. Симптоми **хронічного** гастриту **менш** інтенсивні. –
9. У пацієнта **«ситі»** болі. –
10. Гастриту зі **зниженою** секрецією. –
11. Симптоми хронічного гастриту з **підвищеною** секрецією характеризуються **«голодними»** болями. –
12. Для хронічного гастриту характерні періоди **загострення**. –

Завдання 5. Від поданих іменників утворіть прикметники за допомогою суфіксів -н-, -л-, -ив-. З іменниками та з утвореними прикметниками складіть та запишіть речення. Виконуйте за зразком. Form adjectives from the given nouns

using the suffixes -н-, -л-, -ив-. With the nouns and the adjectives formed, make and write sentences. Follow the pattern.

Зразок: блювота → блювотний.

У хворого постійна **блювота**. У **блювотних** масах спостерігається неперетравлена їжа.

Хімія –	Голод –
Сіль –	Ефект –
Жир –	М'ясо –
Епігастрій –	Гриб –
Гниль –	Риба –
Холод –	Молоко –

Завдання 6. Узгодьте прикметники з іменниками в роді та числі. Складіть та запишіть по 2 речення зі словосполученнями, прикметники та іменники яких ужито в чоловічому роді, у жіночому роді, у середньому роді та в множині. Agree adjectives with nouns in gender and number. Compose and write down 2 sentences each with phrases whose adjectives and nouns are used in the masculine gender, feminine gender, neuter gender and plural.

Слизов... оболонка	Ефективн... лікування
Основн... причина	Головн... симптоми
Неправильн... харчування	Верхн... частина
Епігастральн... ділянка	Лів... підребер'я
Хімічн... речовини	Хронічн... гастрит
Загальн... дискомфорт	Гостр... гастрит
Жирн..., смажен..., копчен... їжа	Сильн... туп... біль
Диспепсичн... явища	Кисл... запах
Гостр... та хронічн... форми	Неприємн... присмак
Знижен... секреція	Підвищен... секреція
Гнильн... запах	Відповідн... лікування
Інтенсивн... симптоми	Міцн... чай
Спеціальн... дієта	Міцн... кава
Наварист... м'ясн... бульйони	Нежирн... сорти
Вершков... й рослинн... масло	Гостр... і солон... їжа
Рибн... бульйон	Грибн... бульйон

Завдання 7. Прочитайте, перекладіть та повторіть подані дієслова. Складіть 7-10 речень з будь-якими дієсловами зі списку. Read, translate and repeat the given verbs. Make 7-10 sentences with any verbs from the list.

Дієслова: хворіти, лікувати, харчуватися, їсти, нудити, уживати, блювати, відчувати, приписувати, характеризуватися, пекти, зникати, супроводжуватися, призначати, готувати, уникати, рекомендувати, пережовувати, відварювати, переповнювати, локалізуватися, іррадіювати, курити, знижуватися, дотримуватися, відригувати, радити, порушувати.

Завдання 8. Подивіться на малюнок та складіть речення-рекомендації щодо дотримання дієти пацієнтові, хворому на гастрит. Використовуйте дієслова **лікувати, призначати, рекомендувати, дотримуватися, харчуватися, вживати, уникати, порушувати** та подані слова й словосполучення. Пригадайте дієслівне керування: лікувати (кого?), рекомендувати (кому? що?), дотримуватися (чого?), харчуватися (як? чим?), вживати (що?), уникати (чого?), порушувати (що?). Look at the picture and write sentences-recommendations to a patient with gastritis regarding diet. Use verbs **лікувати, призначати, рекомендувати, дотримуватися, харчуватися, вживати, уникати, порушувати** and the given words and phrases. Remember the verb management: лікувати (кого?), призначати (кому? що?), рекомендувати (кому? що?), дотримуватися (чого?), харчуватися (як? чим?), вживати (що?), уникати (чого?), порушувати (що?).

Іменники: лікар-гастроентеролог, відповідне лікування, спеціальна дієта, неправильне харчування, наваристі м'ясні, грибні, рибні бульйони, смажена та жирна їжа, копчена й гостра їжа, солодка їжа, харчування «всухом'ятку», алкоголь, нежирні сорти м'яса, овочі, фрукти, яйця, молочні продукти, міцний чай.

Завдання 9. Від поданих дієслів утворіть іменники. Складіть та запишіть 5-7 речень із дієсловами та утвореними від них іменниками. Виконуйте за зразком.

Form nouns from the verbs provided. Make and write 5-7 sentences with verbs and nouns formed from them. Follow the pattern.

Зразок: рекомендувати → рекомендація.

Лікар **рекомендує** хворому дотримуватися дієти.

Хворому на гастрит необхідно дотримуватися всіх **рекомендацій** гастроентеролога.

Курити –
Вживати –
Блювати –
Загострюватися –
Лікувати –
Хворіти –
Харчуватися –
Їсти –
Нудити –

Відчувати –
Переповнювати –
Іррадіювати –
Локалізуватися –
Знижуватися –
Пекти –
Дотримуватися –
Відрігувати –
Порушувати –

Завдання 10. *Заповніть таблицю. Складіть речення з іменниками в називному та в місцевому відмінках. Прочитайте утворені речення. Complete the table. Make sentences with nouns in the nominative and locative cases. Read the formed sentences.*

Називний відмінок	Місцевий відмінок
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Шлунок ➤ Ділянка шлунка ➤ Живіт ➤ Верхня частина живота ➤ Епігастрій ➤ Епігастральна ділянка ➤ Ділянка епігастрія ➤ Кишківник ➤ Рот 	

Завдання 11. *Прочитайте подані речення з дієсловами у формі інфінітива. Визначте суб'єкт (підмет) // суб'єкти (підмети) кожного речення. Розкрийте дужки та прочитайте речення з правильною формою дієслів – предикатів (присудків). Пам'ятайте, що присудок граматично пов'язаний із підметом. Напишіть два речення із запропонованих (з підметом в однині та з підметом у множині). Read the given sentences with verbs in the infinitive form. Identify the subject // subjects of each sentence. Open the brackets and read the sentences with the correct form of verbs – predicates. Remember that the predicate is grammatically*

related to the subject. Write 2 sentences from the suggested ones (with a singular subject and a plural subject).

1. Гострий гастрит (характеризуватися) нападами болю через 20-30 хвилин після прийому їжі.
2. Напад болю (супроводжуватися) печією, здуттям живота, нудотою, відрижкою й іншими диспепсичними явищами.
3. Якщо не лікувати гострий гастрит, захворювання (перейти) в хронічну форму.
4. Симптоми хронічного гастриту з підвищеною секрецією (характеризуватися) «голодними» болями: біль (з'являтися) через 2-3 години після прийому їжі.
5. Симптоми гастриту зі зниженою секрецією (характеризуватися) «ситими» болями: біль (з'являтися) через 20-30 хвилин після вживання їжі.
6. При гастриті лікарі (рекомендувати) харчуватися 4-5 разів на добу.

Завдання 12. *Прочитайте подані речення з дієсловами у формі інфінітива. Зверніть увагу на відсутність суб'єктів (підметів) у поданих реченнях. Поясніть правопис дієслівних форм у реченнях, які не мають суб'єкта (у безпідметових узагальнено-особових реченнях). Розкрийте дужки та прочитайте речення з правильною формою дієслів – предикатів (присудків). Напишіть 2 речення із запропонованих. Read the given sentences with verbs in the infinitive form. Notice the absence of subjects in the given sentences. Explain the spelling of verb forms in sentences that do not have a subject (in subjectless generalized-personal sentences). Open the brackets and read the sentences with the correct form of verbs – predicates. Write 2 sentences from the suggested ones.*

1. Залежно від перебігу захворювання пацієнту (призначати) відповідне лікування.
2. Якщо причиною захворювання є бактерія *Helicobacter pylori*, хворому (приписувати) антибіотики.
3. Хворому на гастрит (рекомендувати) вживати нежирні сорти м'яса, риби, яйця, молочні продукти, каші, вершкове й рослинне масло.
4. Хворим на хронічний гастрит (радити) дотримуватися дієти.

Завдання 13. *Прочитайте подані речення з дієсловами у формі інфінітива. Зверніть увагу, що подані речення мають складений дієслівний присудок (незмінні присудкові прислівники + інфінітив). Розкрийте дужки та прочитайте речення з правильною формою складених дієслівних присудків (предикатів). Напишіть 2 речення із запропонованих. Read the given sentences with verbs in the infinitive form. Please note that the given sentences have a compound verb predicate (invariant predicate adverbs + infinitive). Open the brackets and read the sentences*

with the correct form of compound verb predicates. Write 2 sentences from the suggested ones.

1. Потрібно (уникати) таких продуктів харчування: наваристих м'ясних, грибних та рибних бульйонів, алкоголю, міцного чаю та кави.
2. Їжу треба (відварювати) або (готувати) на пару.
3. При зниженій кислотності овочі та фрукти можна (вживати) як відварені, так і сирі.
4. Хворим на гастрит необхідно (їсти) 4-5 разів на добу.

Завдання 14. *Слова та словосполучення, подані в дужках, напишіть у потрібному відмінку. Прочитайте відновлені речення. Write the words and phrases in brackets in the correct case. Read the reconstructed sentences.*

1. Гастрит – це запалення (чого?) (слизова оболонка) шлунка.
2. Основною причиною розвитку захворювання є (що?) (бактерія) *Helicobacter pylori*.
3. Дуже часто причиною гастриту може стати (що?) (неправильний режим) (чого?) (харчування): уживання (чого?) (гаряча їжа), занадто (чого?) (гостра, солена їжа).
4. Головні симптоми гастриту – це (що?) (нудота, блювання, часті закрепи чи проноси), (що?) (біль) (де?) у (шлунок) після вживання (чого?) (їжа) або натщесерце.
5. Проявами гастриту є: загальний дискомфорт (де?) у (верхня частина) живота, відчуття (чого?) (переповнення) шлунка, іррадіація (чого?) (біль) від (чого?) (епігастрій) до (чого?) (ділянка) (чого?) (ліве підребер'я).
6. Також симптомами гастриту є (що?) (нудота, блювання, зниження апетиту), (що?) (відрижка) (чим?) (їжа, повітря), (що?) (здуття) живота.
7. Гострий гастрит характеризується (чим?) (напади) (чого?) (біль) через 20-30 хвилин після (чого?) (прийом) (чого?) (їжа).
8. Напад (чого?) (біль) супроводжується (чим?) (печія), (чим?) (здуття) (чого?) (живіт), (чим?) (нудота), (чим?) (відрижка) та іншими (чим?) (диспепсичні явища).
9. Для хронічного гастриту характерні (що?) (періоди) (чого?) (ремісія) та (що?) (періоди) (чого?) (загострення).

Текст для читання

ПРИЧИНИ, ФОРМИ ТА СИМПТОМИ ГАСТРИТУ

Гастрит – це запалення слизової оболонки шлунка.

Причини гастриту. Основною причиною розвитку захворювання є бактерія *Helicobacter pylori* (Хелікобактер пілорі).

Дуже часто причиною гастриту може стати неправильний режим харчування (харчування «нашвидкуруч», «всухом'ятку»), погано пережована їжа, уживання занадто гарячої їжі, гострої, смаженої та дуже солоної їжі. Також гастрит можуть спричинити постійні стреси, надмірне споживання алкоголю, куріння, опіки слизової оболонки шлунка. Причиною опіку найчастіше є різні хімічні речовини, алкоголь, прийом деяких видів ліків тощо.

Text for reading

CAUSES, FORMS AND SYMPTOMS OF GASTRITIS

Gastritis is an inflammation of the mucous membrane of the stomach.

Causes of gastritis. The main cause of the disease is the bacterium *Helicobacter pylori*.

Very often, the cause of gastritis can be the wrong diet (eating «quickly», «dry food»), poorly chewed food, eating too hot food, spicy, fried and very salty food. Constant stress, excessive alcohol consumption, smoking, and burns of the gastric mucosa can also cause gastritis. The cause of the burn is most often various chemicals, alcohol, taking certain types of drugs, etc.

Головні симптоми гастриту. Головні симптоми гастриту – це нудота, блювання, часті закрепи або проноси, біль у шлунку після вживання їжі або натщесерце (натще). Також проявами гастриту є: загальний дискомфорт у верхній частині живота (у ділянці епігастрія); відчуття переповнення шлунка; тяжкість у ділянці епігастрія; іррадіація болю від епігастрія до ділянки лівого підребер'я чи спини; зниження апетиту; відрижка (їжею, повітрям); здуття живота.

Форми гастриту. Гастрит може бути хронічним і гострим.

Гострий гастрит характеризується нападами печучого болю в шлунку через 20-30 хвилин після прийому їжі (найчастіше після жирної, смаженої, копченої). Напад болю супроводжується печією, здуттям живота, нудотою, відрижкою та іншими диспепсичними явищами. Якщо не лікувати гастрит, симптоми можуть зникнути самі, але в цьому випадку гострий гастрит перейде в хронічну форму.

Основні симптоми гострого гастриту:

- Відрижка з кислим запахом (натще чи після прийняття їжі)
- Печія після їжі.
- Багаторазова блювота.
- Постійна нудота.

The main symptoms of gastritis. The main symptoms of gastritis are nausea, vomiting, frequent constipation or diarrhea, pain in the stomach after eating or fasting (on an empty stomach). Also manifestations of gastritis are: general discomfort in the upper part of the abdomen (in the area of the epigastrium); a feeling of fullness in the stomach; heaviness in the epigastrium; radiating pain from the epigastrium to the left hypochondrium or back; decreased appetite; belching (food, air); flatulence.

Forms of gastritis. Gastritis can be chronic or acute.

Acute gastritis is characterized by attacks of burning pain in the stomach 20-30 minutes after eating (most often after fatty, fried, smoked). An attack of pain is accompanied by heartburn, bloating, nausea, belching and other dyspeptic symptoms. If gastritis is not treated, the symptoms may disappear on their own, but in this case, acute gastritis will turn into a chronic form.

The main symptoms of acute gastritis:

- Burping with a sour smell (fasting or after eating)
- Heartburn after eating.
- Repeated vomiting.
- Constant nausea.
- Intestinal disorders (diarrhea or constipation).
- Increased salivation.

- Розлад у роботі кишківника (пронос чи закреп).
- Підвищене слиновиділення.
- Загальна слабкість і запаморочення.

Хронічний гастрит виникає поступово. Симптоми хронічного гастриту найчастіше менш інтенсивні, ніж симптоми гострої форми. Для хронічного гастриту характерні періоди ремісії, коли симптоми зменшуються чи зовсім зникають, та періоди загострення, коли симптоми поновлюються.

Основні симптоми хронічного гастриту:

- Неприємний присмак у роті.
- Відчуття нудоти після їжі.
- Пронос чи закреп.
- Метеоризм, здуття живота.
- Значне зниження апетиту.
- Відрижка з гнильним запахом.

Виділяють два види хронічного гастриту: хронічний гастрит із підвищеною кислотністю і хронічний гастрит зі зниженою кислотністю. Хронічний гастрит з підвищеною секрецією характеризується «голодними» болями (біль з'являється через 2-3 години після прийому їжі). Хронічний гастрит зі зниженою секрецією характеризується так званими «ситими» болями (біль з'являється через 20-30 хвилин після вживання їжі).

- General weakness and dizziness.

Chronic gastritis occurs gradually. Symptoms of chronic gastritis are often less intense than symptoms of an acute form. Chronic gastritis is characterized by periods of remission, when symptoms decrease or completely disappear, and periods of exacerbation, when symptoms return.

The main symptoms of chronic gastritis:

- Bad taste in the mouth.
- Feeling sick after eating.
- Diarrhea or constipation.
- Flatulence, flatulence.
- Significant decrease in appetite.
- Eructation with a putrid smell.

There are two types of chronic gastritis: chronic gastritis with increased acidity and chronic gastritis with reduced acidity. Chronic gastritis with increased secretion is characterized by «hunger» pains (pain appears 2-3 hours after eating). Chronic gastritis with reduced secretion is characterized by so-called «full» pains (pain appears 20-30 minutes after eating).

Лікування та профілактика гастриту. Залежно від перебігу захворювання лікар призначає відповідне лікування. Якщо причиною захворювання є бактерія *Helicobacter pylori*, хворому призначають антибіотики. Але без дотримання спеціальної дієти ефективне лікування неможливе. При гастриті лікарі рекомендують їсти 4-5 разів на добу. Їсти бажано в один і той же час. Потрібно уникати таких продуктів харчування: наваристих м'ясних, грибних та рибних бульйонів, алкоголю, міцного чаю й кави, смаженої їжі. Не рекомендують уживати занадто гарячу або холодну їжу, а тверду їжу потрібно ретельно пережовувати.

Рекомендується вживати нежирні сорти м'яса, риби, яйця, молочні продукти, добре проварені каші, макаронні вироби, а також вершкове і рослинне масло. Їжу треба відварювати або готувати на пару; овочі також рекомендується відварювати або робити з них пюре. При зниженій кислотності овочі і фрукти можна вживати як відварені, так і сирі.

Treatment and prevention of gastritis. Depending on the course of the disease, the doctor prescribes appropriate treatment. If the cause of the disease is the bacterium *Helicobacter pylori*, the patient is prescribed antibiotics. But effective treatment is impossible without following a special diet. With gastritis, doctors recommend eating 4-5 times a day. It is desirable to go at the same time. The following foods should be avoided: rich meat, mushroom and fish broths, alcohol, strong tea and coffee, fried food. It is not recommended to eat too hot or cold food, and hard food should be chewed thoroughly.

It is recommended to use low-fat varieties of meat, fish, eggs, dairy products, well-cooked cereals, pasta, as well as butter and vegetable oil. Food should be boiled or steamed; vegetables are also recommended to be boiled or mashed. With reduced acidity, vegetables and fruits can be consumed both boiled and raw.

Післятекстові завдання Post-text assignments

Завдання 1. *Прослухайте речення. Визначте правильну та неправильну інформації в поданих реченнях («+» або «-»). У разі неправильної інформації дайте правильну відповідь. Listen to the sentences. Identify the correct and incorrect information in the given sentences («+» or «-»). If the information is incorrect, give the correct answer.*

1. Гастрит – це запалення слизової оболонки дихальних шляхів.
2. Основною причиною розвитку захворювання є бактерія Хелікобактер пілорі (*Helicobacter pylori*).
3. Причинами гастриту не можуть стати неправильне харчування, алкоголізм, куріння або стрес.
4. Головні симптоми гастриту – це нудота, блювання, часті закрепи чи проноси, біль у шлунку після вживання їжі або натщесерце.
5. Гастрит може бути хронічним і гострим.
6. Гострий гастрит характеризується нападами болю через 3-4 години після прийому їжі.
7. Якщо не лікувати гастрит, симптоми можуть зникнути самі, а гострий гастрит не перейде в хронічну форму.
8. Для хронічного гастриту характерні періоди ремісії, коли симптоми поновлюються.
9. Для хронічного гастриту характерні періоди загострення, коли симптоми зменшуються чи зовсім зникають.
10. Симптоми хронічного гастриту найчастіше більш інтенсивні, ніж симптоми гострого гастриту.
11. Виділяють два види гострого гастриту: гострий гастрит з підвищеною кислотністю і гострий гастрит зі зниженою кислотністю.
12. Симптоми хронічного гастриту з підвищеною секрецією характеризуються «голодними» болями.
13. При «голодних» болях біль з'являється через 20-30 хвилин після прийому їжі.
14. Симптоми гастриту із зниженою секрецією характеризуються "ситими" болями.
15. При «ситих» болях біль з'являється через 2-3 години після вживання їжі.
16. Якщо причиною захворювання є бактерія *Helicobacter pylori*, хворому призначають курс антибіотиків.
17. При гастриті лікарі рекомендують їсти 1 раз на добу.
18. При гастриті рекомендовано вживати наваристі м'ясні, грибні та рибні бульйони, алкоголь, міцний чай і каву.

19. При гастриті рекомендується вживати нежирні сорти м'яса, риби, яйця, молочні продукти, добре проварені каші, вершкове та рослинне масло.
20. При зниженій кислотності овочі та фрукти можна вживати як відварені, так і сирі.

Завдання 2. Прочитайте текст «Причини, форми та симптоми гастриту» ще раз. Поділіть текст на смислові частини. Дайте назву кожній частині тексту. Read the text «Причини, форми та симптоми гастриту» again. Divide the text into meaning parts. Give each part a name.

Завдання 3. Прочитайте частину тексту «Причини виникнення гастриту». Відновіть та запишіть відновлені речення. Розкажіть, які причини виникнення гастриту ви знаєте. Read part of the text «Причини виникнення гастриту». Reconstruct and write the reconstructed sentences. Tell what causes of gastritis you know.

- Гастрит – це
- Основною причиною гастриту є
- Дуже часто причиною гастриту може стати
- Також гастрит можуть спричинити
- Причиною опіку найчастіше є

Завдання 4. Прочитайте частину тексту «Симптоми гастриту». Відновіть та запишіть відновлені речення. Розкажіть, які симптоми гастриту ви знаєте.

Read part of the text «Симптоми гастриту». Reconstruct and write the reconstructed sentences. Tell what symptoms of gastritis you know.

- Гастрит – це
- Головні симптоми гастриту – це
- Також проявами гастриту є:

Завдання 5. Прочитайте частину тексту «Форми гастриту». Заповніть таблицю «Симптоми гострого гастриту та хронічного гастриту». Розкажіть про основні симптоми гострої форми гастриту та про основні симптоми хронічної форми гастриту, використовуючи інформацію таблиці. Розпочніть свою розповідь реченням: **Гастрит – це запалення слизової оболонки шлунка.**

Read part of the text «Форми гастриту». Complete the table «Симптоми гострого гастриту та хронічного гастриту». Tell about the main symptoms of the acute form of gastritis and the main symptoms of the chronic form of gastritis, using the information in the table. Start your story with a sentence: **Гастрит – це запалення слизової оболонки шлунка.**

Симптоми гострого гастриту та хронічного гастриту	
Основні симптоми гострого гастриту:	Основні симптоми хронічного гастриту:

Завдання 6. Прочитайте частину тексту «Лікування та профілактика гастриту». Відновіть, запишіть та прочитайте відновлені речення. Розкажіть, що лікарі рекомендують уживати в їжу пацієнтам, хворим на гастрит, а чого необхідно уникати. Read part of the text «Лікування та профілактика гастриту». Reconstruct, write and read the reconstructed sentences. Tell what doctors recommend eating for patients with gastritis, and what should be avoided.

- Гастрит – це
- Залежно від перебігу захворювання лікар призначає
- Якщо причиною захворювання є бактерія *Helicobacter pylori*, хворому призначають
- Але без дотримання спеціальної дієти
- При гастриті лікарі рекомендують їсти
- При гастриті потрібно уникати таких продуктів харчування:
- Лікарі не рекомендують уживати
- Тверду їжу потрібно
- Лікарі рекомендують уживати
- При гастриті їжу треба
- При зниженій кислотності овочі та фрукти можна вживати

Завдання 7. Прочитайте подані речення. Трансформуйте дієслова дійсного способу в дієслова наказового способу та дайте хворому на гастрит рекомендації/вказівки щодо дієти. Прочитайте обидва варіанти речень. Виконуйте за зразком. Read the given sentences. Transform active verbs into

imperative verbs and give recommendations/instructions to the patient with gastritis. Read both versions of the sentences. Follow the pattern.

Зразок: Хворому бажано **їсти** в один і той же час. → **Їжте** в один і той же час.

- Пацієнту необхідно **дотримуватися** спеціальної дієти.
- Лікар рекомендує хворому **їсти** 4-5 разів на добу.
- Вам треба **уникати** наваристих м'ясних, грибних та рибних бульйонів, алкоголю, міцного чаю і кави, смаженої їжі.
- Пацієнту бажано **не споживати** занадто гарячої або холодної їжі.
- Тверду їжу потрібно ретельно **пережовувати**.
- Пацієнтці варто **вживати** нежирні сорти м'яса, риби, яйця.
- Вам можна **споживати** молочні продукти, добре проварені каші, макаронні вироби, а також вершкове й рослинне масло.
- Хворому треба **відварювати** їжу або готувати на пару.
- Лікар рекомендує **відварювати** овочі.
- У хворого гастрит зі зниженою кислотністю, тому лікар радить овочі та фрукти **вживати** як відварені, так і сирі.

Завдання 8. Подивіться на малюнки. Заповніть таблицю. Дайте рекомендації хворому на гастрит щодо дієти: які продукти рекомендовано вживати в їжу, а чого слід уникати. *Look at the pictures. Complete the table. Give recommendations to the patient with gastritis regarding the diet: what foods are recommended to eat and what should be avoided.*

Продукти, яких слід уникати при гастриті

Продукти, які рекомендовано вживати в їжу при гастриті

Завдання 9. *Складіть діалоги лікаря та пацієнтів, які мають хронічну форму гастриту та гостру форму гастриту. Дайте рекомендації пацієнтам щодо дієти. Використовуйте інформацію завдань 5, 6, 7 та 8. Make dialogues between the doctor and patients who have chronic gastritis and acute gastritis. Give dietary advice to patients. Use the information in tasks 5, 6, 7 and 8.*

Завдання 10. *Відновіть речення, використовуючи інформацію тексту. Прочитайте і повторіть відновлені речення. Complete the sentences using the information from the text. Read and repeat the reconstructed sentences.*

1. Гастрит – це
2. Основною причиною розвитку захворювання є
3. Також причинами гастриту можуть стати
4. Головні симптоми гастриту – це
5. Також проявами гастриту є:
6. Гастрит може бути ... і
7. Гострий гастрит характеризується нападами болю через
8. При гострому гастриті напад болю супроводжується
9. Якщо не лікувати гастрит, симптоми можуть ... , але в цьому випадку гострий гастрит
10. Для хронічного гастриту характерні періоди ремісії, коли симптоми ... , та періоди загострення, коли симптоми... .
11. Основні симптоми гострого гастриту:
12. Основні симптоми хронічного гастриту:

13. Хронічний гастрит з підвищеною секрецією характеризуються
14. Хронічний гастрит із зниженою секрецією характеризуються
15. Якщо причиною захворювання є бактерія *Helicobacter pylori*, хворому призначають
16. Без дотримання спеціальної дієти
17. При гастриті лікарі рекомендують їсти
18. Потрібно уникати таких продуктів харчування:
19. Не рекомендують уживати
20. Лікарі рекомендують уживати
21. Їжу потрібно

Завдання 11. *Складіть план тексту «Причини, форми та симптоми гастриту». Make a plan of the text «Causes, forms and symptoms of gastritis».*

Завдання 12. *Перекажіть текст «Причини, форми та симптоми гастриту» за складеним планом. Recite the text «Causes, forms and symptoms of gastritis» according to the prepared plan.*

Завдання 13. *Доповніть текст «Причини, форми та симптоми гастриту» додатковою інформацією з друкованої літератури чи з інтернету. Підготуйте презентацію-повідь з теми уроку. Complete the text «Causes, forms and symptoms of gastritis» with additional information from printed literature or the Internet. Prepare a presentation-report on the topic of the lesson.*

Перевірте себе Check yourself

Завдання 1. *Дайте письмові відповіді на запитання. Give written answers to the questions.*

1. Що є основною причиною розвитку гастриту?
2. Що також дуже часто може бути причиною гастриту?
3. Поясніть, що таке неправильний режим харчування?
4. Які головні симптоми гастриту ви знаєте?
5. Які ще можуть бути прояви гастриту?
6. Які дві форми гастриту вам відомі?
7. Чим характеризується гострий гастрит?
8. Чим супроводжується напад болю при гострій формі гастриту?
9. Які основні симптоми гострого гастриту ви знаєте?
10. Що буде, якщо не лікувати гострий гастрит?
11. Поясніть, чим характеризуються періоди ремісії та періоди загострення при хронічному гастриті?
12. Як відрізняється інтенсивність симптомів при хронічній формі гастриту від інтенсивності болю при гострій формі?
13. Які основні симптоми хронічного гастриту ви знаєте?
14. Чим характеризуються симптоми хронічного гастриту з підвищеною секрецією?
15. Що таке «гоłodні» болі?
16. Чим характеризуються симптоми хронічного гастриту зі зниженою секрецією?
17. Що таке «ситі» болі?
18. Яке лікування призначає лікар, якщо причиною захворювання є бактерія *Helicobacter pylori*?
19. Як ви думаєте, чому без дотримання спеціальної дієти ефективне лікування гастриту неможливе?
20. Скільки разів на добу лікарі рекомендують їсти хворим на гастрит?
21. Яких продуктів харчування потрібно уникати при гастриті?
22. Чи радять лікарі вживати занадто гарячу чи занадто холодну їжу хворим на гастрит?
23. Які продукти лікарі рекомендують вживати в їжу при гастриті?
24. Як саме радять лікарі готувати продукти для харчування хворим на гастрит?

ПРИЧИНИ, ФОРМИ ТА СИМПТОМИ ГАСТРИТУ
CAUSES, FORMS AND SYMPTOMS OF GASTRITIS

СЛОВНИК
VOCABULARY

Алкоголізм	Alcoholism
Алкоголь (ч. р.)	Alcohol
Антибіотик	Antibiotic
Бактерія	Bacterium
Біль (ч. р.)	Pain
Блювання	Vomiting
Блювати	To vomit
Блювотний (-а, -е, -і)	Vomiting, emetic
Боліти	Ache, hurts
Бульйон	Bouillon
Варений (-а, -е, -і)	Boiled
Вершок	Cream
Вживання/уживання	Using, usage
Вживати/уживати	To use
Випорожнення	Emptying, defecation
Відварювати	To brew
Відмінність	Difference
Відригувати	To regurgitate
Відрижка	Eructation, belch
Всухом'ятку	On dry rations
Гастрит	Gastritis
Гастроентеролог	Gastroenterologist
Гниль	Rot
Гнильний (-а, -е, -і)	Rotten
Гній	Pus
Голод	Hunger
Гострий (-а, -е, -і)	Spicy
Гриб	Mushroom
Грибний (-а, -е, -і)	Mushroom
Дискомфорт	Discomfort
Дієта	Diet
Доба	A day
Епігастральний (-а, -е, -і)	Epigastric
Епігастрій	Epigastrium
Жирний (-а, -е, -і)	Fat
Загострення	Exacerbation
Закреп (запор)	Constipation

Запалення	Inflammation
Запаморочення	Dizziness
Запах	Smell
Захворювання	Disease
Здуття	Bloating
Знижений	Reduced
Зниження	Decrease
Їжа	Food
Їсти	Eat
Каша	Porridge
Кислотність	Acidity
Копчений (-а, -е, -і)	Smoked (food)
Куріння	Smoking
Ліки (мн.)	Medicines
Лікування	Treatment
М'ясо	Meat
М'ясний (-а, -е, -і)	Meat
Метеоризм	Flatulence
Нашвидкуруч	Very fast, in a hurry
Неприємний (-а, -е, -і)	Unpleasant
Нудити	Feel nausea
Нудота	Nausea
Оболонка	Shell
Овоч	Vegetable
Опік	Burn
Курити	Smoke
Куріння	Smoking
Пар	Par
Пекти	Bakes, burn, burning,
Пекучий (-а, -е, -і)	Burning (pain)
Перебіг	Course
Пережовувати	Chew
Переповнення	Overflow
Печія	Heartburn
Підвищений (-а, -е, -і)	Heightened
Підребер'я (с. р.)	Hypochondrium
Повітря (с. р.)	Air
Приписувати	Prescribe
Присмак	Flavor
Причина	Reason
Прояв	Manifestation
Пюре	Puree
Радити	Advise

Рекомендувати	Recommend
Ремісія	Remission
Речовина	Substance
Риба	Fish
Рибний (-а, -е, -і)	Fish
Розлад	Disorder
Рослина	Plant
Секреція	Secretion
Сирий (-а, -е, -і)	Raw
Слабкість	Weakness
Слизовий (-а, -е, -і)	Mucous
Слина	Saliva
Слиновиділення	Salivation
Смажений (-а, -е, -і)	Fried
Смажити	Fry
Солоний (-а, -е, -і)	Salty
Сорт	Sort
Стрес	Stress
Твердий (-а, -е, -і)	Hard
Травма	Trauma
Травмувати	Traumatize
Тяжкість	Heaviness
Фрукт	Fruit
Фруктовий (-а, -е, -і)	Fruity
Харчування	Eating, food intake
Хронічний (-а, -е, -і)	Chronic
Шлунок	Stomach
Явище	Phenomenon

УРОК 8 LESSON 8

СИМПТОМИ, ОЗНАКИ, ЛІКУВАННЯ ВИРАЗКИ ШЛУНКА SYMPTOMS, SIGNS, TREATMENT OF STOMACH ULCER

Дотекстові завдання Pre-text assignments

Завдання 1. *Прочитайте слова та словосполучення. Незнайомі слова перекладіть, використовуючи словник. Read the nouns. Translate the unknown words, using the dictionary.*

Виразка, шлунок, ушкодження, дефект, хронічне захворювання, шлунково-кишковий тракт, стінка, хвилеподібно, дванадцятипала кишка, спадковість, режим харчування, їжа всухом'ятку, зловживання, інтенсивний, шлунковий сік, печія, стравохід, вміст шлунку, подразнювати, ускладнення, руйнування, прорив, черевна порожнина, кровотеча, субфебрильна температура, клінічний аналіз крові, ендоскопічне дослідження, біопсія, злоякісний, гастроентеролог, груба їжа, регулювати, кислота, відновлювати.

Завдання 2. *Прочитайте та перекладіть незнайомі слова. Знайдіть синонімічні пари слів. Read and translate unknown words. Find the synonyms.*

Складний, тяжкий, виразка, ушкодження, спокій, ремісія, руйнування, прорив, захворювання, хвороба, оболонка, стінка, місце, ділянка.

Завдання 3. *Розподіліть слова за частинами мови. Divide the words into the parts of speech.*

Дієслово / Verb	Іменник / Noun	Прикметник / Adjective

Слова: виразка, хронічний, супроводжуватися, загострення, прорив, стресовий, спадковість, інтенсивний, подразнювати, кривавий, шлунок, ускладнення, клінічний, кровотеча, запаморочення, виявляти, злоякісний, відмовлятися, слизовий, регулювати, оболонка.

Завдання 4. Прочитайте слова та словосполучення. Перекладіть незнайомі слова. Знайдіть антонімічні слова та словосполучення. *Read the words and phrases. Translate unfamiliar words. Find antonymous words and phrases.*

Спокій, підвищення активності, гострий, рідкісний, корисний, зниження активності, поширений, тупий, руйнування, зниження ваги, шкідливий, поверхневий, загострення, глибокий, закупорка, підвищення ваги, прорив, відновлення.

Завдання 5. Замініть виділені слова антонімічними: *Replace the highlighted words with antonyms.*

1. При виразці шлунка настає період **спокою**.
2. Виразка шлунка – одне з **рідкісних** захворювань шлунково-кишкового тракту.
3. Наявність **корисних** звичок та **підвищення** активності захисних функцій – це одні з причин утворення виразки шлунка.
4. Біль проявляється в нижній частині живота: **тупий** та ниючий.
5. Спостерігається стабільне **підвищення** ваги при нормальному харчуванні.
6. Біль посилюється при **поверхневому** диханні, кашлі, поворотах тіла.
7. При ускладненнях часто буває кровотеча, тому що на місці виразки відбувається **закупорка** кровоносних судин.
8. Прийом лікарських препаратів сприяє **руйнуванню** слизової оболонки шлунка.

Завдання 6. Утворіть абстрактні іменники. Запишіть з ними словосполучення. *Form the abstract nouns. Write down phrases with them.*

Зразок Example. Посилити – посилення. Посилення болю.

Послабити – _____

Знизити – _____

Підвищити – _____

Руйнувати – _____

Відновлювати – _____

Харчуватися – _____

Завдання 7. Заповніть таблицю, утворивши з абстрактних іменників, частини мови. Complete the table by forming parts of speech from abstract nouns:

Абстрактний іменник	Прикметник	Дієслово	Прислівник
біль	болісний	боліти	боляче
зниження	знижений		
характер		характеризувати	
ускладнення			

Завдання 8. Запишіть ступені порівняння прикметників. Write down the degrees of comparison of adjectives:

Зразок. Великий – більший – найбільший

Поширений – _____ – _____.

Складний – _____ – _____.

Інтенсивний – _____ – _____.

Гострий – _____ – _____.

Грубий – _____ – _____.

Завдання 9. Узгодьте прикметники з іменниками. Coordinate adjectives with nouns, adding the right endings to the adjectives.

Слизов... оболонка

Складн... захворювання

Шлунков... сік

Стресов... ситуації

Захисн... функція

Гостр... біль

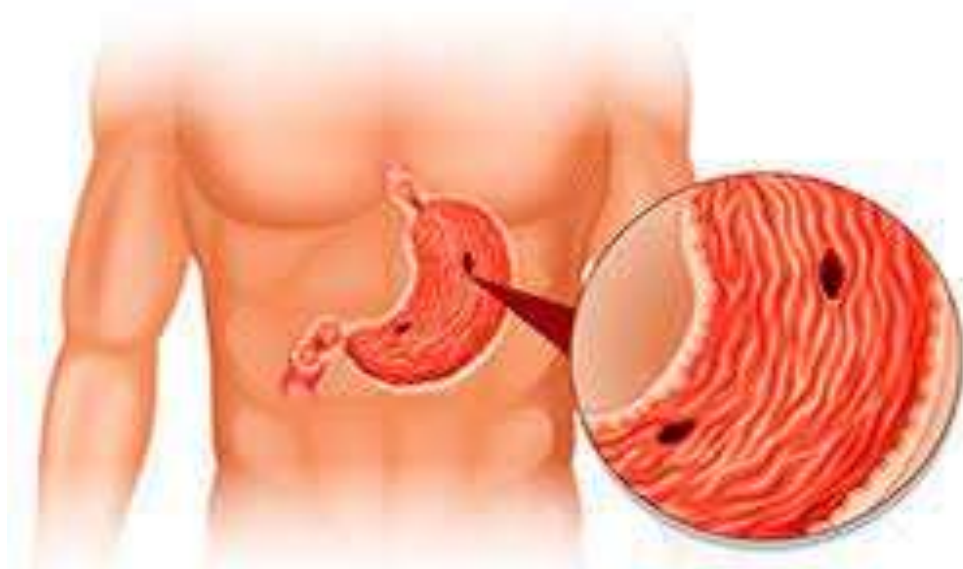
Внутрішн... стінки

Клінічн... аналіз

Завдання 10. Слова в дужках запишіть у потрібному відмінку. Write the words in brackets in the correct case.

1. Виразка шлунка – одне з найпоширеніших захворювань (шлунково-кишковий) тракту.
2. Серед інших (причини) захворювання можна виділити спадковість, порушення (режим і характер) харчування – їжа всухом'ятку, тривалі перерви між (прийом їжа), (стресова) ситуації, наявність (шкідливі звички), підвищення вироблення (шлунковий сік) та зниження активності (захисні фактори).

3. Перші ознаки виразки (шлунок) полягають у (біль), який проявляється у (верхня частина) живота.
4. Виразка шлунка характерна появою (біль) і під час (їжа).
5. Дуже часто хвороба характеризується (печія), яка трапляється при надходженні вмісту (шлунок) в стравохід, а слизова оболонка (стравохід), у свою чергу, подразнюється (кислота).
6. Коли відбувається руйнування усіх (шари) стінки (шлунок) або (дванадцятипала кишка), тоді вміст (шлунок) надходить прямо в (черевна порожнину). Основними (симптоми) цього ускладнення є сильні, інтенсивні болі у (верхній) (відділи) (живіт).
7. При ускладненнях часто починається кровотеча, тому що в ділянці (виразка) відбувається розрив (кровоносні судини).
8. Біль посилюється при глибокому (дихання, кашель, повороти тіла).
9. Гастроентеролог призначає лікування після обстеження (хворий).

Текст для читання

СИМПТОМИ, ОЗНАКИ, ЛІКУВАННЯ ВИРАЗКИ ШЛУНКА

Виразка шлунка – складне хронічне захворювання, що супроводжується руйнуванням слизової оболонки внутрішніх стінок шлунка та утворенням ушкоджень (дефектів/виразок). Хвороба протікає хвилеподібно: трапляються періоди загострень і спокою (ремісії). Це одне з найпоширеніших захворювань шлунково-кишкового тракту.

Причини виразки шлунка. Основною причиною в розвитку виразкової хвороби відіграють бактерії Хелікобактерпілорі (*Helicobacter pylori*). Серед інших причин захворювання можна виділити спадковість, порушення режиму та характеру харчування (їжа всухом'ятку, тривалі перерви між прийомами їжі), стресові ситуації, наявність шкідливих звичок (куріння, зловживання алкоголем), підвищення вироблення шлункового соку та зниження активності захисних факторів.

Симптоми виразки шлунка. Перші ознаки виразки шлунка полягають у болю, який проявляється у верхній частині живота: він буває гострим та інтенсивним або тупим і ниючим. Болі пов'язані з вживанням їжі. При виразці дванадцятипалої кишки болісні відчуття

Text for reading

SYMPTOMS, SIGNS, TREATMENT OF STOMACH ULCER

Stomach ulcer is a complex chronic disease accompanied by the destruction of the mucous membrane of the inner walls of the stomach and the formation of lesions (defects / ulcers). The disease proceeds in waves: there are periods of exacerbation and rest (remission). This is one of the most common diseases of the gastrointestinal tract.

Causes of stomach ulcers. *Helicobacter pylori* bacteria play the main cause in the development of stomach ulcer disease. Among other causes of the disease, it is possible to single out heredity, violation of the regime and nature of nutrition (dry food, long breaks between meals), stressful situations, the presence of harmful habits (smoking, alcohol abuse), increased production of gastric juice and decreased activity of protective factors.

Stomach ulcer symptoms. The first signs of a stomach ulcer are pain in the upper abdomen: it can be sharp and intense or dull and aching. Pains associated with eating. With a duodenal ulcer, painful sensations appear 1.5–2 hours after eating. Stomach ulcer is characterized by the appearance of pain

проявляються через 1,5-2 години після прийому їжі. Виразка шлунка характерна появою болю та під час їжі. Дуже часто хвороба характеризується печією, яка трапляється при надходженні вмісту шлунка в стравохід, а слизова оболонка стравоходу, у свою чергу, подразнюється кислотою. Симптоми, що дозволяють точно визначити хворобу, полягають ще й у чорному або кривавому калі, а також спостерігається блювота кров'ю. Температура при виразці шлунка носить субфебрильний характер (тривалий час тримається від 37 до 38,3° С). Стабільне зниження ваги при нормальному харчуванні. Усі ці перші симптоми виразки шлунка характерні для гастриту, який часто є причиною виразкової хвороби.

Ускладнення виразки шлунка. Коли відбувається руйнування (прорив) усіх шарів стінки шлунка або дванадцятипалої кишки, тоді вміст шлунка надходить прямо в черевну порожнину. Основними симптомами цього ускладнення є сильні/інтенсивні болі у верхніх відділах живота. Біль посилюється при глибокому диханні, кашлі, поворотах тіла. При ускладненнях часто починається кровотеча тому, що в ділянці виразки відбувається розрив кровоносних судин. Для кровотечі при виразці шлунка характерні такі симптоми, як запаморочення, блідість, загальна слабкість, різке зниження тиску.

while eating as well. Very often, the disease is characterized by heartburn, which occurs when stomach contents enter the esophagus, and the mucous membrane of the esophagus, in turn, is irritated by acid. Symptoms that make it possible to accurately determine the disease include black or bloody stools, as well as vomiting blood. The temperature with a stomach ulcer has a subfebrile character (it stays from 37 to 38.3°C for a long time). There is a stable weight loss with normal nutrition. All these first symptoms of a stomach ulcer are characteristic of gastritis, which is often the cause of peptic ulcer disease.

Complications of stomach ulcer. When all layers of the wall of the stomach or duodenum are destroyed (rupture), the contents of the stomach flow directly into the abdominal cavity. The main symptoms of this complication are severe/intense upper abdominal pain. The pain increases with deep breathing, coughing, body turns. With complications, bleeding often begins because blood vessels rupture in the area of the ulcer. Symptoms such as dizziness, pallor, general weakness, and a sharp drop in blood pressure are characteristic of bleeding from a stomach ulcer.

Діагностика та лікування. Діагностика виразки шлунка включає клінічний аналіз крові, аналіз калу, рентген, ендоскопічне дослідження (виявляє хворобу на ранній стадії), біопсію (виявляє злоякісні виразкові ураження), дослідження на наявність бактерії Хелікобактерпілорі.

Гастроентеролог призначає лікування після обстеження хворого. При лікуванні виразки шлунка важливим є дотримання дієти. Пацієнт повинен відмовитися від гострої, гарячої, грубої їжі, а також від алкоголю та куріння. Лікування включає в себе прийом антибіотиків і ліків, що регулюють вироблення кислоти та сприяють відновленню слизової оболонки шлунка. Якщо виникають ускладнення, то необхідне хірургічне лікування виразки шлунка.

Diagnosis and treatment. Diagnosis of gastric ulcer includes clinical blood analysis, stool analysis, X-ray, endoscopic examination (detects the disease at an early stage), biopsy (detects malignant ulcer lesions), examination for the presence of *Helicobacter pylori* bacteria.

A gastroenterologist prescribes treatment after examining the patient. When treating a stomach ulcer, it is important to follow a diet. The patient should give up spicy, hot, coarse food, as well as alcohol and smoking. Treatment includes taking antibiotics and drugs that regulate acid production and help to restore the gastric mucosa. If complications arise, then surgical treatment of a stomach ulcer is necessary.

Післятекстові завдання

Post-text assignments

Аудіювання

Listening

Завдання 1. *Слухайте речення. Визначте правильну або неправильну інформацію відповідно до тексту («+» або «-»). У разі неправильної інформації, дайте правильну відповідь. Listen to the sentences. Identify either true or false information according to the text («+» or «-»). If the information is false, give the correct answer.*

1. Виразка шлунка – одне з найпоширеніших захворювань шлунково-кишкового тракту, що супроводжується руйнуванням слизової оболонки внутрішніх стінок шлунка і утворенням ушкоджень (виразок).

2. Хвороба протікає спокійно, без загострень.

3. Серед причин захворювання можна виділити наявність бактерії *Helicobacter pylori*, шкідливих звичок, уживання їжі всухом'ятку, тривалі перерви між прийомами їжі, стресові ситуації, підвищення вироблення шлункового соку, зниження активності захисних факторів, а також спадковість.

4. Перші ознаки виразки шлунка полягають у болю, який проявляється в нижній частині живота: він буває гострим та інтенсивним.

5. Болі не пов'язані з вживанням їжі.

6. Дуже часто хвороба характеризується печією, яка трапляється при надходженні вмісту шлунка в стравохід, а слизова оболонка стравоходу, у свою чергу, подразнюється кислотою.

7. При виразці шлунка у хворого спостерігається зниження температури.

8. Хворий на виразку втрачає вагу при нормальному харчуванні.

9. Коли відбувається прорив усіх шарів стінки шлунка або дванадцятипалої кишки, тоді вміст шлунка надходить прямо в черевну порожнину.

10. Для кровотечі при виразці шлунка характерні такі симптоми: різке підвищення тиску й температури.

11. Діагностика виразки шлунка включає клінічний аналіз крові, аналіз калу, рентген, ендоскопічне дослідження, біопсію.

12. При лікуванні виразки шлунка важливим є дотримання дієти.

13. Пацієнт повинен відмовитися від смаженої їжі.

14. Лікування включає в себе прийом антибіотиків і ліків, що регулюють вироблення кислоти і сприяють відновленню слизової оболонки шлунка.

15. Якщо виникають ускладнення, то необхідно пити тепле молоко з медом.

Завдання 2. Прочитайте текст ще раз. Відновіть та запишіть речення. *Read the text once again. Renew the sentences, write them down.*

1. Серед причин захворювання можна виділити ...
2. При виразці дванадцятипалої кишки болісні відчуття проявляються через....
3. Дуже часто хвороба характеризується....
4. Коли відбувається руйнування (прорив) усіх шарів стінки шлунка або дванадцятипалої кишки, тоді
5. Для кровотечі при виразці шлунка характерні такі симптоми
6. Діагностика виразки шлунка включає.....
7. При лікуванні виразки шлунка важливим є
8. Пацієнт повинен відмовитися від
9. Якщо виникають ускладнення, то

Завдання 3. Подивіться на малюнок. Як Ви вважаєте, на що скаржитися пацієнт? Які симптоми у хворого на виразку шлунка? Дайте відповідь на ці запитання. *Look at the picture. What do you think the patient is complaining about? What are the symptoms of a stomach ulcer? Answer these questions.*

Завдання 4. Заповніть таблицю. Розкажіть про виразку шлунка використовуючи інформацію таблиці. *Fill in the table. Tell about a stomach ulcer using the information in the table.*

Причини	Симптоми	Ускладнення	Діагностика

Завдання 5. Подивіться на малюнок. Розкажіть, яке лікування призначає лікар-гастроентеролог хворому з виразкою шлунка? Як Ви вважаєте, які рекомендації дає лікар пацієнтові? *Look at the picture. Tell us what treatment a gastroenterologist prescribes for a patient with a stomach ulcer? What recommendations do you think the doctor gives to the patient?*

Завдання 6. Поділіть текст на частини. Складіть план тексту. *Divide the text into parts. Make a plan to the text.*

Завдання 7. Перекажіть текст за планом. *Retell the text.*

Перевірте себе

Check yourself

Завдання 1. *Прочитайте текст ще раз. Дайте письмову відповідь на запитання. Read the text again. Give a written answer to the questions.*

1. Що таке «виразка шлунка»?
2. Як в основному протікає хвороба?
3. Які основні причини виразки шлунка?
4. У чому полягають перші ознаки виразки шлунка?
5. Які симптоми виразки шлунка?
6. Де й коли виникають болі?
7. Із чим пов'язані болі?
8. Як виникає печія?
9. Яка температура у хворого на виразку шлунка?
10. Чим найчастіше всього характеризується хвороба?
11. До чого, на вашу думку, може призвести не вчасне лікування виразки шлунка?
12. Що відбувається при прориві всіх шарів стінки шлунка?
13. Якими симптомами супроводжується кровотеча?
14. Що в себе включає діагностика виразки шлунка?
15. Яке лікування призначає гастроентеролог хворому на виразку шлунка?

СИМПТОМИ, ОЗНАКИ, ЛІКУВАННЯ ВИРАЗКИ ШЛУНКА
SYMPTOMS, SIGNS, TREATMENT OF STOMACH ULCER

СЛОВНИК
VOCABULARY

біопсія	biopsy
відновлювати	restore
виразка	ulcer
гастроентеролог	gastroenterologist
груба їжа	crude food
дванадцятипала кишка	duodenum
дефект	defect
ендоскопічне дослідження	endoscopic examination
зловживання	abuse
злоякісний	cancerous
інтенсивний	intensive
їжа всухом'ятку	dry food
кислота	acid
клінічний аналіз крові	clinical blood analysis
кровотеча	bleeding
печія	heartburn
підразнювати	irritate
прорив	breakthrough
регулювати	regulate
режим харчування	diet
руйнування	destruction
спадковість	heredity
стінка	wall
стравохід	esophagus
субфебрильна температура	subfebrile temperature
ускладнення	complication
ушкодження	damage
хвилеподібно	wavy
хронічне захворювання	chronic disease
черевна порожнина	abdomen
шлунок	stomach
шлунковий сік	gastric juice
шлунково-кишковий тракт	gastrointestinal tract

УРОК 9
LESSON 9
ХАРЧОВЕ ОТРУЄННЯ
FOOD POISONING

Дотекстові завдання
Pre-text tasks

Завдання 1. *Поставте наголос у словах і прочитайте їх. Put stress on the words and read them.*

Самопочуття, температура, блювота, симптом, отруєння, хвороботворний, бактерія, токсичний, брудний, препарат, дозування, слабкість, запаморочення, хворий, виведення, сорбент, сальмонельоз, токсикоінфекція, метеоризм, зневоднення, ботулізм, обличчя, сухість, ковтання, удушення, споживання, центральна нервова система.

Завдання 2. *З'ясуйте за словником значення медичних термінів. Уведіть їх у словосполучення. Find out the meaning of medical terms from the dictionary. Put them into phrases.*

Інтоксикація, сорбент, водянистий, самопочуття, сальмонельоз, ботулізм, діарея, консистенція, артеріальний тиск, запаморочення, токсикоінфекція, інкубаційний період, лихоманка, дизентерія, парез, координація, офтальмологія, параліч, зневоднення, отруйна речовина, маскоподібне обличчя.

Завдання 3. *Визначте рід іменників. Determine the gender of nouns.*

Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід
мікроорганізм	отрута	захворювання

Слова: їжа, живіт, тіло, блювота, отруєння, м'ясо, риба, нудота, бактерія, слабкість, обличчя, біль, токсин, діарея, лихоманка, шлунок, сорбент, інтоксикація, піна, лікування, стафілокок, в'ялість, слиз, метеоризм, пронос, кров, кал, зневоднення, шкіра, доба, зір, сухість, удушення.

Завдання 4. *Утворіть від поданих прикметників іменники з суфіксом -ість. Form nouns with the suffix -ist from the given adjectives.*

Зразок: *сухий – сухість*

Токсичний

Різкий

Слабкий

Неприродний
Швидкий

Рідкий
В'ялий

В'язкий
Водянистий

Завдання 5. Узгодьте слова (прикметники і іменники) у правій і лівій колонках.
Match the words (adjectives and nouns) in the right and left columns.

Прикметники	Іменники
Поганий	Речовина
Харчовий	Руки
Токсичний	Біль
Брудний	Випорожнення
Головний	Самопочуття
Прозорий	Пронос
Бактеріальний	Вода
Рідкий	Отруєння
Правильний	Інтоксикація
Багатократний	Лікування

Завдання 6. Утворіть дієслова від іменників. *Form verbs from nouns.*

Іменники	Дієслова
Видалення	Видалити

Підвищення, отруєння, уживання, погіршення, лікування, виведення, блювання, відновлення, споживання, зниження, порушення.

Завдання 7. Утворіть від іменників форму множини. *Make the nouns plural.*

Однина	Множина
клітина	клітини

Слова: їжа, продукт, бактерія, речовина, препарат, м'ясо, риба, рідина, симптом, година, коліка, кров, відчуття, слиз, токсин, м'яз, життя, організм, рослина, гриб, смерть.

Завдання 8. Від дієслів теперішнього часу утворіть дієслово минулого та майбутнього часу. *From the verbs of the present tense, form a verb of the past and future tense.*

Слова: лікувати, приймати, викликати, порушувати.

Завдання 9. *Доберіть до поданих дієслів видові пари. Choose the appropriate pairs for the given verbs.*

Зразок: лікувати – вилікувати

Дієслова: підвищуватися, зберігати, погіршуватися, приймати, давати, захищати, виводити, промивати, проявлятися, змінювати, знижувати.

Завдання 10. *Заповнити таблицю. Fill in the table.*

Називний відмінок	Місцевий відмінок
Живіт	у животі
Обличчя	
Шлунок	
Випорожнення	
Кров	
Кал	
Рот	
Організм	
Гортань	
Горло	
Калові маси	
Нижня частина	
М'яке піднебіння	
Центральна нервова система	

Текст для читання
ХАРЧОВЕ ОТРУЄННЯ

Нерідко після їди починається погане самопочуття, болить живіт, лихоманить, підвищується температура тіла, починається блювота. Такі симптоми можуть свідчити про харчове отруєння. Харчове отруєння починається після вживання продуктів, що зіпсувалися, їжі, у складі якої є хвороботворні бактерії або токсичні речовини або при недотриманні обов'язкових гігієнічних норм – брудні руки, немиті продукти.

Причини отруєння:

- немиті продукти;
- брудні руки або посуд;
- уживання токсичних речовин разом з їжею;
- продукти, які зберігалися довше терміну придатності;
- уживання медичних препаратів не за призначенням або при збільшенні дозування;
- погано просмажені м'ясо або риба.

Симптоми харчового отруєння:

- блювота (багатократна або одноразова);
- постійна нудота;
- погіршення самопочуття, загальна слабкість;
- неприродній колір обличчя;
- діарея;

Text for reading
FOOD POISONING

It is not uncommon to feel unwell after eating, suffering from stomach ache, fever, high body temperature and vomiting. Such symptoms may indicate food poisoning. Food poisoning begins after eating spoiled products, food that contains pathogenic bacteria or toxic substances, or when mandatory hygiene standards are not observed – dirty hands, unwashed products.

Causes of food poisoning:

- unwashed products;
- dirty hands or dishes;
- consumption of toxic substances together with food;
- products that have been stored longer than their expiration date;
- use of medical drugs not as prescribed or with an increase in dosage;
- badly fried meat or fish.

Symptoms of food poisoning:

- vomiting (multiple or single);
- constant nausea;
- deterioration of well-being, general weakness;
- unnatural complexion;
- diarrhea;
- increase in body temperature;

- підвищення температури тіла;
- головні болі, запаморочення;
- лихоманка.

Лікування харчового отруєння.

1. Не можна приймати протиблювотні або протидіарейні препарати, тому що блювота та пронос є захисними механізмами організму й найшвидшими засобами виведення токсинів.
2. Хворому необхідно давати багато рідини (чистої води) і викликати блювоту для видалення токсинів зі шлунка. Промивання шлунка продовжувати до появи чистої прозорої води.
3. Відновлення водно-електролітного балансу та обсягу втраченої рідини.
4. Для швидкого виведення токсинів треба обов'язково приймати сорбенти.

Основні види та ознаки небезпечних отруєнь.

Сальмонельоз – бактеріальна інтоксикація. Гостре отруєння розвивається швидко, протягом 3-6 годин. Для сальмонельозу характерні такі симптоми: різке підвищення температури тіла, лихоманка, спазматичні болі в шлунку, блювання та багатократне рідке випорожнення. Консистенція калових мас водяниста із піною та специфічним запахом. Діарея триває 2-3 дні, навіть, при своєчасному правильному лікуванні.

- headaches, dizziness;
- fever.

Treatment of food poisoning.

1. It is forbidden to take antiemetic or antidiarrheal drugs, because vomiting and diarrhea are protective mechanisms of the body and the fastest means of removing toxins;
2. The patient must be given a lot of liquid (pure water) and induce vomiting to remove toxins from the stomach. Continue gastric lavage until clear water appears.
3. Restoration of the water-electrolyte balance and volume of lost fluid.
4. To quickly remove toxins, it is necessary to take sorbents.

The main types and signs of dangerous poisoning.

Salmonellosis is bacterial intoxication. Acute poisoning develops quickly, within 3–6 hours. Salmonellosis is characterized by the following symptoms: a sharp increase in body temperature, fever, spasmodic pain in the stomach, vomiting and multiple loose stools. The consistency of feces is watery, with foam and a specific smell. Diarrhea lasts 2–3 days, even with timely and correct treatment.

Харчова токсикоінфекція – це інфекція, викликана їжею, зараженою стафілококом. Ознаки такого отруєння проявляються через 2-5 годин після споживання їжі (найчастіше – молочної або м'ясної). Основні симптоми харчової токсикоінфекції – це нудота, що переходить у безперервне блювання, в'ялість, слабкість, головний біль, коліки. Діарея розвивається через 1-2 години після появи нудоти та триває від 12 до 24 годин. Температура не підвищується, у випорожненні немає слизу або крові.

Дизентерія. Це захворювання зазвичай проявляється гостро. Основними симптомами є: різке підвищення температури тіла до 39°; озноб, лихоманка; больові відчуття в нижній частині живота. Біль змінює свій характер – від тупого, ниючого до переймиподібного, гострого. Нудота та блювання, метеоризм, пронос (іноді до 20 разів на добу), перші 2-3 дні пронос рясний, потім стає більш рідким, водянистим; у калі можуть спостерігатися сліди крові; сильне зневоднення, що приводить до сухості шкіри; зниження артеріального тиску.

Ботулізм – тяжка токсикоінфекція. Інкубаційний період може становити від декількох годин до двох діб. Перші ознаки отруєння: слабкість, головний біль. Діарея або блювота, зазвичай, не спостерігаються, оскільки токсини, переважно, уражають діяльність центральної нервової системи. Порушується зір, розвивається парез м'язів

Food-borne toxic infection is an infection caused by food contaminated with staphylococcus. Signs of such poisoning appear 2–5 hours after eating food (most often – dairy or meat). The main symptoms of food poisoning are nausea, which turns into continuous vomiting, lethargy, weakness, headache, colic. Diarrhea develops 1–2 hours after the onset of nausea and lasts from 12 to 24 hours. The temperature does not rise, there is no mucus or blood in the stool.

Dysentery. This disease most often manifests itself acutely. The main symptoms are: a sharp increase in body temperature up to 39 degrees; chills, fever; pain in the lower abdomen. The pain changes its character – from dull, aching to spasm-like, sharp. Nausea and vomiting, flatulence, repeated diarrhea (sometimes up to 20 times a day), the first 2–3 days the diarrhea is profuse, then it becomes more liquid, watery; traces of blood may be observed in feces; severe dehydration, which leads to dry skin; decrease in blood pressure.

Botulism is a severe toxic infection. The incubation period can range from several hours to two days. The first signs of poisoning: weakness, headache. Diarrhea or vomiting is usually not observed, since toxins mainly affect the activity of the central nervous system. Vision is impaired, facial muscle paresis (mask-like face) develops. Dry mouth, difficulty swallowing, paralysis of the muscles of the larynx and soft

обличчя (маскоподібне обличчя). Сухість у роті, утруднене ковтання, параліч м'язів гортані та м'якого піднебіння – усе це небезпечні для життя симптоми харчового отруєння, які часто призводять до удушення та смерті.

Сильне харчове отруєння проявляється через 1,5-2 години після споживання неякісної їжі або отруйних речовин. Симптоми гострої інтоксикації залежать від виду токсикоінфекції. Якщо це харчова токсикоінфекція, симптоми – біль у животі, діарея, блювання. Діарея може бути інтенсивною – до 15-20 разів на добу, що загрожує організму сильним зневодненням.

Якщо отруєння пов'язане із отрутами (токсинами), страждає центральна нервова система. Можуть розвиватись порушення координації, офтальмологічні розлади, параліч м'язів обличчя та гортані, удушення. Сильне харчове отруєння рослинами або грибами викликає відчуття сухості, в'язкості в горлі, головний біль, нудоту, безперервне блювання.

palate are all life-threatening symptoms of food poisoning, which often lead to suffocation and death.

Severe food poisoning manifests itself 1.5–2 hours after consuming poor-quality food or poisonous substances. Symptoms of acute intoxication depend on the type of toxic infection. If it is a food toxic infection, the symptoms are abdominal pain, diarrhea, vomiting. Diarrhea can be intense – up to 15–20 times a day, which threatens the body with severe dehydration.

If the poisoning is related to poisons (toxins), the central nervous system suffers. Violations of coordination, ophthalmological disorders, paralysis of the muscles of the face and larynx, suffocation may develop. Severe food poisoning by plants or mushrooms causes a feeling of dryness, stickiness in the throat, headache, nausea, and continuous vomiting.

Післятекстові завдання

Post-text tasks

Завдання 1. Прочитайте речення. Поставте запитання до виділених слів. *Read the sentences. Ask questions about the highlighted words.*

Нерідко **після їди** починається погане самопочуття, болить живіт, лихоманить, підвищується температура тіла, починається блювота. Такі симптоми можуть свідчити **про харчове отруєння**. **Харчове отруєння** починається після вживання продуктів, що зіпсувалися, їжі, у складі якої є хвороботворні бактерії або токсичні речовини або при недотриманні обов'язкових гігієнічних норм – брудні руки, немиті продукти.

Завдання 2. Запишіть слова, що в дужках, у правильній відмінковій формі. *Write the words in brackets in the correct case form.*

1. Харчова токсикоінфекція – це інфекція, викликана (їжа), зараженою стафілококом.
2. Консистенція калових мас водяниста, з (піна) та специфічним запахом.
3. Основний симптом харчової токсикоінфекції – це нудота, що переходить у (блювота).
4. При харчовій токсикоінфекції у (випорожнення) немає крові.
5. Дизентерія характеризується больовими відчуттями в (нижня частина) живота.
6. Ботулізм – це дуже небезпечне для (життя) захворювання.
7. Симптоми інтоксикації залежать від (інфекція).
8. Ботулізм часто призводить до (смерть).
9. Сильне харчове отруєння проявляється через 1,5-2 години після (їда).
10. Діарея загрожує організму (зневоднення).

Завдання 3. Допишіть відмінкові закінчення в словосполученнях та вкажіть відмінок. *Add the case endings in the phrases and indicate the case.*

Параліч (чого?) м'яз....

Після (чого?) їд....

Блювота є (чим?) захисн... механізм....

Починається після (чого?) вживанн..... продуктів

Сухість (де?) у рот....

Біль (де?) у живот....

Викликати (що?) блювот....

Залежать від (чого?) токсикоінфекц...

Завдання 4. *Доберіть за змістом відповідні прийменники. Choose the appropriate prepositions according to their content.*

Ознаки харчового отруєння проявляються 2-5 годин ... споживання їжі (найчастіше – молочної або м'ясної). Основні симптоми харчової токсикоінфекції – це нудота, що переходить ... безперервне блювання, в'ялість, слабкість, головний біль, коліки. Діарея розвивається ... 1-2 години ... появи нудоти та триває від 12 до 24 годин. Температура не підвищується, ... випорожненні немає слизу або крові.

Завдання 5. *Прочитайте текст. Доберіть до нього заголовок. Підготуйтеся до переказу. Read the text. Choose a title for it. Prepare for the transfer.*

Ботулізм – тяжка токсикоінфекція. Інкубаційний період може становити від декількох годин до двох діб. Перші ознаки отруєння: слабкість, головний біль. Діарея або блювота, зазвичай, не спостерігаються, оскільки токсини, переважно, уражають діяльність центральної нервової системи. Порушується зір, розвивається парез м'язів обличчя (маскоподібне обличчя). Сухість у роті, утруднене ковтання, параліч м'язів гортані та м'якого піднебіння – усе це небезпечні для життя симптоми харчового отруєння, які часто призводять до удушення та смерті.

Завдання 6. *Дайте стверджувальну або заперечну відповідь. Give an affirmative or negative answer.*

1. Харчове отруєння починається після вживання продуктів, що зіпсувалися.
2. Харчове отруєння проявляється через 12 години після споживання неякісної їжі або отруйних речовин.
3. Хворому при харчовому отруєнні потрібно приймати протиблювотні або протидіарейні препарати.
4. Основними симптомами дизентерії є: різке підвищення температури тіла до 39 градусів; озноб, лихоманка; больові відчуття в нижній частині живота.
5. Інкубаційний період ботулізму може становити від декількох годин до двох діб.
6. Якщо отруєння пов'язане з отрутами (токсинами), страждає дихальна система.
7. Діарея може бути інтенсивною – до 15-20 разів на добу, що загрожує організму сильним зневодненням.

8. Сальмонельоз – вірусна інтоксикація організму.
9. Гостре отруєння при сальмонельозі розвивається повільно.
10. При харчовій токсикоінфекції у випорожненні немає слизу або крові.

Завдання 7. *Допишіть речення. Complete the sentence.*

1. Харчове отруєння починається після
2. Погане самопочуття, біль у животі, лихоманка, підвищення температури тіла, блювота – це
3. При харчовому отруєнні не можна приймати протиблювотні або протидіарейні препарати, тому що
4. Промивання шлунка треба продовжувати до
5. При ботулізмі діарея та блювота не спостерігаються, тому що

Завдання 8. *Прочитайте мінітекст. Випишіть із нього по 5 іменників чоловічого, жіночого та середнього роду. Read the mini-text. Write 5 masculine, feminine and neuter nouns from it.*

Дизентерія. Це захворювання частіше всього проявляється гостро. Основними симптомами є: різке підвищення температури тіла до 39 градусів; озноб, лихоманка; больові відчуття в нижній частині живота. Біль змінює свій характер – від тупого, ниючого до переймиподібного, гострого. Нудота та блювання, метеоризм, пронос (іноді до 20 разів на добу), перші 2-3 дні пронос рясний, потім стає більш рідким, водянистим; у калі можуть спостерігатися сліди крові; сильне зневоднення, що приводить до сухості шкіри; зниження артеріального тиску.

Завдання 9. *Замініть речення синонімічними конструкціями з дієсловами-зв'язками бути, служити, називатися, представляти собою. Replace the sentences with synonymous constructions with the linking verbs to be, to serve, to be called, to represent yourself.*

1. Сальмонельоз – це бактеріальна інтоксикація.
2. Ботулізм – це тяжка токсикоінфекція.
3. Перші ознаки ботулізму – нетипова слабкість, головний біль.
4. Сухість у роті, утруднене ковтання, параліч м'язів гортані – це небезпечні для життя симптоми харчового отруєння.

Завдання 10. *Користуючись інформацією з тексту, закінчіть речення.*

1. Погане самопочуття, біль у животі, лихоманка, підвищення температури тіла, блювота, нудота – це симптоми (чого?)
2. Харчове отруєння починається після (чого?)

3. При харчовому отруєнні не можна приймати протиблювотні або протидіарейні препарати, тому що
4. Хворому треба викликати блювоту (для чого?)
5. Промивання шлунка треба продовжувати (до чого?)
6. Для сальмонельозу характерні такі симптоми:
7. При сальмонельозі немає (чого?) ... або
8. Основні симптоми дизентерії – це
9. Інкубаційний період при ботулізмі становить
10. Симптоми гострої інтоксикації залежать (від чого?)

Завдання 11. *Вставте в речення прикметники, які підходять за змістом. Insert adjectives that fit the meaning into the sentences.*

1. Ботулізм – ... токсикоінфекція.
2. Блювота і пронос є ... механізмами організму.
3. Хворому необхідно давати багато рідини (... води).
4. Консистенція калових мас водяниста із піною та ... запахом.
5. Сильне харчове отруєння проявляється через 1,5-2 години після споживання ... їжі або ... речовин.

Завдання 12. *Прочитайте мінітекст. Доберіть із довідки дієслова за змістом. Read the mini-text. Choose the verbs from the help according to their content.*

Сильне харчове отруєння ... через 1,5-2 години після споживання неякісної їжі або отруйних речовин. Симптоми гострої інтоксикації ... від виду токсикоінфекції. Якщо це харчова токсикоінфекція, симптоми – біль у животі, діарея, блювання. Діарея може бути інтенсивною – до 15-20 разів на добу, що ... організму сильним зневодненням.

Якщо отруєння пов'язане з отрутами (токсинами), ... центральна нервова система. Можуть ... порушення координації, офтальмологічні розлади, параліч м'язів обличчя та гортані, удушення. Сильне харчове отруєння рослинами або грибами ... відчуття сухості, в'язкості в горлі, головний біль, нудоту, безперервне блювання.

Довідка: проявлятися, залежить, загрожувати, страждати, розвиватись, викликати.

Завдання 13. *Запишіть слова та словосполучення в місцевому відмінку. Write the words and phrases in the local case.*

Називний відмінок (в.1) що?	Місцевий відмінок (в.6) де?
Серце	у серці
Шлунок	
Випорожнення	
Обличчя	
Калові маси	
Нижня частина живота	
Центральна нервова система	
М'яке піднебіння	

Перевірте себе

Check yourself

Дайте відповіді на запитання. Answer the questions.

1. Після чого може початися харчове отруєння?
2. Назвіть основні симптоми харчового отруєння.
3. Чому при харчовому отруєнні не можна приймати протиблювотні або протидіарейні препарати?
4. Для чого хворому необхідно давати пити багато чистої води?
5. Для чого хворі приймають сорбенти?
6. Що таке сальмонельоз?
7. Які симптоми сальмонельозу ви знаєте?
8. Чим відрізняються калові маси при сальмонельозі від інших харчових токсикоінфекцій?
9. Чим може бути викликана харчова інтоксикація?
10. Після якої їжі частіше починається харчова інтоксикація?
11. Чи підвищується температура тіла при харчовому отруєнні?
12. Що таке дизентерія?
13. Чим дизентерія відрізняється від інших токсикоінфекцій?
14. Чи буває при дизентерії кров у калі?
15. Що таке ботулізм?
16. Які перші ознаки ботулізму ви знаєте?
17. Чому при ботулізмі немає діареї і блювання?
18. Які небезпечні для життя симптоми ботулізму ви знаєте?

ХАРЧОВЕ ОТРУЄННЯ
FOOD POISONING

СЛОВНИК
VOCABULARY

Артеріальний тиск	Blood pressure
Багатократний	Multiple
Безперервний	Continuous
Ботулізм	Botulism
Брудний	Dirty
В'язкий	Viscous
В'ялість	Lethargy
Виведення	Breeding
Відновлення	Restoration
Водянистий	Watery
Гігієнічний	Hygienic
Гриб	Mushroom
Дизентерія	Dysentery
Діарея	Diarrhea
Доба	Era
Дозування	Dosage
Запаморочення	Dizziness
Запах	Scent
Заражений	Infected
Захищати	Protect
Зіпсуватися	to spoil
Зір	Vision
Змінювати	Change
Зневоднення	Dehydration
Зниження	Decrease
Їжа	Food
Інкубаційний період	Incubation period
Інтоксикація	Intoxication
Кал	Dung
Калові маси	Fecal masses
Ковтання	Swallow
Колір	Color
Консистенція	Consistence

Координація	Coordination
Лихоманить	He has a fever
Лихоманка	Fever
Лікувати	Treat
М'яз	Muscle
М'яке піднебіння	Soft palate
Маскоподібний	Mask-like
Метеоризм	Flatulence
Небезпечний	Dangerous
Немитий	Unwashed
Необхідно	Necessary
Неприродний	Unnatural
Обличчя	Face
Одноразовий	Disposable
Озноб	Chills
Отруєння	Poisoning
Отруйний	Toxic
Офтальмологія	Ophthalmology
Параліч	Paralysis
Парез	Paresis
Переважно	Mainly
Підвищення	Increase
Піна	Foam
Погіршення	Deterioration
Порушення	Violation
Порушувати	Violate
Посуд	Dishes
Препарат	Preparation
Приймати	take in
Продовжувати	Continue
Продукт	Product
Прозорий	diaphanous
Промивати	Wash
Просмажений	Fried
Протиблювотний	Antiemetic
Проявлятися	Appear
Рідкий	Liquid

Різкий	Abrupt
Рослина	Plant
Рясний пронос	Profuse diarrhea
Сальмонелез	Salmonellosis
Самопочуття	Feeling of well-being
Свідчити	Testify
Своєчасний	Timely
Слиз	Mucus
Сліди крові	Traces of blood
Смерть	Death
Сорбент	Sorbent
Специфічний	Specific
Споживання	Consumption
Стафілокок	Staphylococcus
Сухість	Dryness
Термін	Term
Токсикоінфекція	Toxic infection
Удушення	Stifle
Уражати	Affect
Хвороботворний	Pathogenic
Центральна нервова система	central nervous system

ЗАХВОРЮВАННЯ СЕЧОВИДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ DISEASES OF THE URINARY SYSTEM

УРОК 10

LESSON 10

СЕЧОКАМ'ЯНА ХВОРОБА URINARY STONE DISEASE

Дотекстові завдання

Pre-text tasks

Завдання 1. Прочитайте слова та словосполучення. Незнайомі слова та словосполучення перекладіть, використовуючи словник. Read the words and phrases. Translate unfamiliar words and phrases using a dictionary.

Фільтр, непотрібні та токсичні речовини, сечокам'яна хвороба, спадковість, хімічний склад, обмін речовин, неправильне харчування, відсутність, недостатнє споживання, бактеріальна інфекція, вірусна інфекція, надмірне вживання, нефільтрована вода, часте сечовипускання, здуття живота, порушення сну, збалансувати, зловживати, насичений, щавлева кислота, затримувати, сечогінні препарати, рідина, обмежити, гострі продукти, копчені продукти, свіже повітря, виводитися з сечею, сполука, осідати, кристал, формуватися, камінь, відкладатися, розмір, діаметр, просяне зернятко, невеликий шар, дрібні камінці, не відчувати, закупорка сечоводу, ниркова коліка, больовий спазм, поперек, збільшення, трясіння, вібрація, довга ходьба, зовнішні прояви, випадково, рентгенологічне обстеження, УЗД, підтвердити, еритроцити, зняття гострого болю, спазмолітики, спастичний біль, знеболюючі ліки, оперативне втручання, кальцій, змішані камені, причини виникнення, розрізнятися, клітини епітелію, скупчення лейкоцитів, поодинокі камені, численні камені, утруднювати відтікання сечі, травмувати нирки, скупчення, гній.

Завдання 2. Розподіліть слова за частинами мови. Divide the words into parts of speech.

Іменник	Прикметник	Дієслово
---------	------------	----------

Слова: нирка, фільтр, створити, токсичний, організм, порушувати, хвороба, спадковість, хімічний, харчування, вітамін, бактеріальний, інфекція, сечовипускання, слабкість, затримувати, сечогінний, приймати, гострий, фільтрувати, кров, сеча, відчувати, закупорка, сечовід, больовий, діагноз,

еритроцит, сечовивідний, призначати, змішаний, причина, клітина, скупчення, поодинокий, яйце, травмувати, гній.

Завдання 3. *Узгодьте прикметники з іменниками. Match the adjectives with the nouns.*

Зразок: (тяжкий) захворювання – тяжке захворювання

(сечокам'яний) хвороба –	(сечогінний) препарат –
(токсичний) речовини –	(гострий) продукти –
(основний) функція –	(людський) організм –
(неправильний) харчування –	(нирковий) коліка –
(бактеріальний) інфекції –	(лікарський) засоби –
(нефільтрований) вода -	(інфекційний) хвороба –

Завдання 4. *Замініть виділені слова та словосполучення антонімічними. Replace the highlighted words and phrases with antonyms.*

Велика кількість –	Неправильне харчування –
Різде збільшення –	Нефільтрована вода –
Часте сечовипускання –	Підвищення температури –
Непотрібні речовини –	Дрібні камінці –
Основна функція –	Зовнішній прояв –

Завдання 5. *Слова, подані в дужках, напишіть у потрібному відмінку. Write the words in brackets in the correct case.*

1. Нирки є ідеальним (фільтр).
2. Сечокам'яна хвороба виникає, коли порушуються функції (нирки).
3. Дрібні камінці виводяться з (сеча).
4. Коліка супроводжується (нудота та блювота).
5. Головний симптом ниркової коліки – біль у (поперек).
6. Біль у попереку зростає після (трясіння та вібрація).
7. Після встановлення діагнозу лікар назначає пацієнту (сечогінні засоби).
8. При повній закупорці сечоводу відбувається скупчення (сеча або гній).

Завдання 6. *Від поданих іменників утворіть прикметники. Form adjectives from the given nouns.*

Зразок: кістка – кістковий

іменник	прикметник
Нирка	
Токсин	
Бактерія	
Вірус	
Сеча	
Сіль	
Хімія	
Біль	
Інфекція	
Дієта	
Лікар	
Гній	
Середина	
Люди	

Завдання 7. *Узгодьте слова (прикметники та іменники) у правій і лівій колонках. Match the words (adjectives and nouns) in the right and left columns.*

прикметники	іменники
Токсичний	сечовипускання
Сечокам'яний	препарат
Неправильний	коліка
Частий	організм
Сечогінний	процеси
Людський	речовини
Хімічний	харчування
Нирковий	ліки
Рентгенологічний	обстеження
Гострий	хвороба
Знеболювальний	біль

Завдання 8. *Вставте необхідні дієслова. Insert the necessary verbs.*

У нирках можуть ... камені різних розмірів: діаметром з просяне зернятко до каменів, за габаритами які нагадують невеликий шар. Деякі найбільш дрібні камінці вільно ... з сечею, причому людина цього навіть не Якщо ж ... мігрувати камені розміром від 2-3 мм, вони можуть стати причиною закупорки сечоводу, у людини при цьому ... ниркова коліка. Коліка – це больовий спазм в

області попереку, який часто ... різким збільшенням крові в сечі, нудотою або блювотою. Головний симптом ниркової коліки – тупі больові відчуття в попереку. Біль ... після трясіння, вібрації, довгої ходьби або бігу, великого фізичного навантаження.

Довідка: відкладатися, виводитися, відчувати, починати, виникати, супроводжуватися, зростати.

Завдання 9. Утворіть від іменників форму множини. *Make the nouns plural.*

Однина	Множина
кістка	кістки

Слова: нирка, життя, функція, сеча, речовина, вода, продукт, рідина, препарат, повітря, кристал, камінь, зернятко, симптом, спазм, відчуття, аналіз, фахівець, засіб, інфекція, лікар, ядро, яйце, гній.

Текст для читання
СЕЧОКАМ'ЯНА ХВОРОБА

Нирка – це «чистильник» нашого організму. Нирки є ідеальним фільтром, який створила природа. Протягом життя вони виводять усі непотрібні та токсичні речовини з організму. Саме на цей парний орган покладено завдання фільтрувати продукти обміну речовин і крові, які потім виводяться з сечею. Хімічні процеси в людському організмі дуже складні, і деякі сполуки сечі здатні осідати в середині нирки у вигляді кристалів, на основі яких з часом формуються камені.

Причини сечокам'яної хвороби:

- спадковість;
- зміна хімічного складу сечі через порушення обміну речовин;
- неправильне харчування;
- відсутність або недостатнє споживання вітаміну А;
- бактеріальні та вірусні інфекції;
- надмірне вживання алкоголю;
- нефільтрована вода та інші.

Симптоми сечокам'яної хвороби:

- часте сечовипускання;
- блювання;
- здуття живота;
- підвищення температури;

Text for reading
URINARY STONE DISEASE

The kidney is the «cleaner» of our body. Kidneys are the perfect filter that nature has created. During life, they remove all unnecessary and toxic substances from the body. It is this paired organ that is tasked with filtering the products of metabolism and blood, which are then excreted in the urine. Chemical processes in the human body are very complex, and some urine compounds can settle in the middle of the kidney in the form of crystals, on the basis of which stones are formed over time.

Causes of urinary stone disease:

- heredity;
- change in the chemical composition of urine due to metabolic disorders;
- improper nutrition;
- lack or insufficient consumption of vitamin A;
- bacterial and viral infections;
- excessive alcohol consumption;
- unfiltered water and others.

Symptoms of urinary stone disease:

- frequent urination;
- vomiting;
- bloating;
- increase in temperature;

- слабкість;
- порушення сну.

Профілактика сечокам'яної хвороби:

- збалансувати харчування;
- не зловживати продуктами, які насичені щавлевою кислотою, тому що вона концентрує сечу та затримує сіль в організмі, через що й виникає хвороба;
- не приймати у великій кількості сечогінні препарати;
- приймати щодня достатню кількість рідини (3 л та більше), але не захоплюватися мінеральними водами;
- обмежити вживання гострих, солоних, копчених продуктів;
- частіше гуляти на свіжому повітрі.

У нирках можуть відкладатися камені різних розмірів: діаметром з просяне зернятко до каменів, які за розмірами нагадують невелику кульку. Деякі найбільш дрібні камінці вільно виводяться з сечею, причому людина цього навіть не відчуває. Якщо ж починають мігрувати камені розміром від 2-3 мм, вони можуть стати причиною закупорки сечоводу, у людини при цьому виникає ниркова коліка. Коліка – це больовий спазм в області попереку, який часто супроводжується різким збільшенням крові в сечі, нудотою або блювотою. Головний симптом ниркової коліки – тупі больові відчуття в попереку. Біль зростає після трясіння, вібрації, довгої ходьби або бігу, великого фізичного

- weakness;
- sleep disturbance.

Prevention of urinary stone disease:

- balance nutrition;
- not abusing products that are saturated with oxalic acid, because it concentrates urine and retains salt in the body, which causes the disease;
- do not take large quantities of diuretics;
- take a sufficient amount of liquid every day (3 liters or more), but do not abuse the mineral waters;
- limit the use of spicy, salty, smoked products;
- walk in the fresh air more often.

Stones of various sizes can be deposited in the kidneys: from the diameter of a grain to stones, which resemble a small layer in size. Some of the smallest stones are freely excreted with urine, and a person does not even feel it. If stones with a size of 2–3 mm begin to migrate, they can become the cause of blockage of the ureter, and a person develops renal colic. Colic is a painful spasm in the lower back, which is often accompanied by a sharp increase in blood in the urine, nausea or vomiting. The main symptom of renal colic is dull pain in the lower back. The pain increases after shaking, vibration, long walking or running, heavy physical exertion. In many people, kidney stone disease occurs without external manifestations at all, and is diagnosed accidentally, during an ultrasound or

навантаження. У багатьох людей нирковокам'яна хвороба протікає взагалі без зовнішніх проявів і діагностується випадково під час УЗД або рентгенологічного обстеження нирок. Підтверджує діагноз аналіз, коли виявляється присутність в сечі еритроцитів (мікрогематурія).

Камені мають різний хімічний склад: 70-75% містять кальцій, у 10-15% виявляють змішані камені – фосфати магнію, кальцію, у 10-12% – урати, 2-5% цистинові камені. Симптоми каменів у нирках у всіх випадках однакові, а от причини виникнення та лікування розрізняються. Виділяють кальцієві (карбонатні), оксалатні, уратні, цистинові та змішані камені. Утворення каменів відбувається навколо органічного «ядра», яким можуть бути клітини епітелію нирок, скупчення лейкоцитів або лікарські засоби. Камені можуть бути поодинокі або численні, розміром від крупинки до яйця. Розміщуючись у нирках, камені утруднюють відтікання сечі, травмують нирки, а при повній закупорці сечоводу спричиняють скупчення сечі або гною в нирках.

Лікування. У періоди, коли проявляються такі симптоми каменів у нирках як ниркова коліка, для зняття гострого болю лікарі призначають спазмолітики – препарати, які знімають спастичний біль і в деяких випадках можуть сприяти виходу каменів, а також знеболювальних ліків. Після того, як хворого оглянув

radiological examination of the kidney area. The diagnosis is confirmed by an analysis that reveals the presence of erythrocytes in the urine (microhematuria).

Stones have a different chemical composition: 70–75% contain calcium, 10–15% contain mixed stones – magnesium and calcium phosphates, 10–12% – urates, 2–5% cystine stones. Symptoms of kidney stones are the same in all cases, but the causes and treatment are different. Calcium (carbonate), oxalate, urate, cystine and mixed stones are distinguished. The formation of stones occurs around an organic “core”, which can be cells of the kidney epithelium, an accumulation of leukocytes or drugs. Stones can be single or numerous, ranging in size from a grain to an egg. When located in the kidneys, stones make it difficult for urine to flow out, injure the kidneys, and with complete blockage of the ureter, cause accumulation of urine or pus in the kidneys.

Treatment. In periods when such symptoms of kidney stones as renal colic appear, the doctors prescribe antispasmodics (drugs that relieve spastic pain and in some cases can facilitate the passage of stones) and painkillers in order to relieve acute pain. After the doctor has examined the patient and established a diagnosis, patients are prescribed

лікар, встановили діагноз, пацієнтам призначаються сечогінні засоби, розробляється спеціальна дієта. Якщо в нирках виявлені камені великого розміру, може бути необхідне оперативне втручання або інші методи позбавлення від каменів – наприклад, літорепсія (дроблення) або літоліз (розчинення).

diuretics, and a special diet is developed. If large stones are found in the kidneys, surgery or other methods of getting rid of stones may be necessary – for example, lithorepsy (crushing) or litholysis (dissolving).

Післятекстові завдання Post-text tasks

Завдання 1. Прочитайте речення. Поставте запитання до виділених слів. *Read the sentences. Ask questions about the highlighted words.*

1. Протягом життя нирки виводять із організму *всі непотрібні та токсичні речовини*.
2. Коли порушуються основні функції нирок, виникає сечокам'яна хвороба.
3. Нирки фільтрують *продукти обміну речовин і крові*.
4. *Коліка* – це больовий спазм в ділянці попереку.
5. Головний симптом ниркової коліки – *тупий біль у попереку*.
6. Біль у попереку зростає після *трясіння, вібрації, довгої ходьби або бігу, великого фізичного навантаження*.
7. Спазмолітики – це *препарати, які знімають спастичний біль*.
8. Розміщуючись у нирках, камені *утрудняють відтікання сечі, травмують нирки*.

Завдання 2. Запишіть слова, що в дужках, у правильній відмінковій формі. *Write the words in brackets in the correct case form.*

Утворення (камені) відбувається навколо органічного «ядра», яким можуть бути клітини епітелію (нирки), скупчення (лейкоцити) або лікарські засоби. Камені можуть бути поодинокі або численні, розміром від крупинки до (яйце). Розміщуючись у (нирки), камені утруднюють відтікання (сеча), травмують нирки, а при повній закупорці сечоводу спричиняють скупчення сечі або гною в нирках.

Завдання 3. Допишіть відмінкові закінчення у словосполученнях і вкажіть відмінок. *Add the case endings in the phrases and indicate the case.*

Зразок: больові відчуття в (поперек) – больові відчуття в попереку (в.б).

Рентгенологічне обстеження (нирки) –

Виводяться з (сеча) –

Больовий спазм у (поперек) –

Супроводжується (блювота) –

Зростає після (вібрація) –

Протікає без (зовнішні прояви) –

Відбувається навколо (ядро) –

Скупчення (гній) –

Порушення (сон) –

Затримувати сіль в (організм) –

Завдання 4. *Доберіть за змістом відповідні прийменники. Choose the appropriate prepositions according to their content.*

Коліка – це больовий спазм ... області попереку, який часто супроводжується різким збільшенням крові ... сечі, нудотою або блювотою. Головний симптом ниркової коліки – тупі больові відчуття ... попереку. Біль зростає ... трясіння, вібрації, довгої ходьби або бігу, великого фізичного навантаження.

Завдання 5. *Прочитайте текст. Доберіть до нього заголовок. Підготуйтеся до переказу. Read the text. Choose a title for it. Prepare for the transfer.*

У періоди, коли проявляються такі симптоми каменів у нирках як ниркова коліка, для зняття гострого болю лікарі призначають спазмолітики – препарати, які знімають спастичний біль і в деяких випадках можуть сприяти виходу каменів, а також знеболювальних ліків. Після того, як хворого оглянув лікар, встановлений діагноз, пацієнтам призначаються сечогінні засоби, розробляється спеціальна дієта. Якщо в нирках виявлені камені великого розміру, може бути необхідне оперативне втручання, або інші методи позбавлення від каменів.

Завдання 6. *Дайте стверджувальну або заперечну відповідь. Give an affirmative or negative answer.*

1. Нирки виводять із організму всі непотрібні та токсичні речовини.
2. Сечокам'яна хвороба виникає, коли порушуються основні функції нирок.
3. Для профілактики сечокам'яної хвороби треба вживати продукти, які насичені щавлевою кислотою.
4. При сечокам'яній хворобі температура тіла знижується.
5. При сечокам'яній хворобі пацієнт повинен приймати сечогінні препарати.
6. Дрібні камінці можуть виводитись із організму разом із сечею.
7. Коліка – це больовий спазм в ділянці грудей.
8. Ниркова коліка виникає, коли відбувається закупорка сечоводу.
9. Причини виникнення каменів у всіх випадках однакові.
10. Пацієнт при сечокам'яній хворобі повинен дотримуватися спеціальної дієти.

Завдання 7. *Прочитайте мінітекст. Випишіть із нього всі іменники чоловічого, жіночого та середнього роду. Read the mini-text. Write all masculine, feminine and neuter nouns from it.*

Камені мають різний хімічний склад: 70-75% містять кальцій, у 10-15% виявляють змішані камені – фосфати магнію, кальцію, у 10-12% – урати, 2-5% – цистинові камені. Симптоми каменів у нирках у всіх випадках однакові, а от причини виникнення та лікування розрізняються. Виділяють кальцієві (карбонатні), оксалатні, уратні, цистинові та змішані камені. Утворення каменів відбувається навколо органічного «ядра», яким можуть бути клітини епітелію нирок, скупчення лейкоцитів або лікарські засоби. Камені можуть бути поодинокі або численні, розміром від крупинки до яйця. Розміщуючись у нирках, камені утруднюють відтікання сечі, травмують нирки, а при повній закупорці сечоводу спричиняють скупчення сечі або гною в нирках.

Завдання 8. *Замініть речення синонімічними конструкціями з дієсловами-зв'язками бути, служити, називатися, представляти собою. Replace the sentences with synonymous constructions with the linking verbs to be, to serve, to be called, to represent yourself.*

1. Не хірургічні методи позбавлення від каменів – дроблення та розчинення.
2. Органічне «ядро» – це клітини епітелію нирок.
3. Спазмолітики – це препарати, які знімають спастичний біль.
4. Коліка – це больовий спазм в ділянці попереку.
5. Головний симптом ниркової коліки – тупий біль у попереку.

Завдання 9. *Користуючись інформацією з тексту, закінчіть речення. Using information from the text, complete the sentences.*

1. У багатьох людей нирковокам'яна хвороба протікає без
2. Коліка супроводжується
3. Підтверджує діагноз сечокам'яної хвороби аналіз, коли виявляється присутність у сечі
4. Симптоми каменів у нирках у всіх випадках
5. Розміщуючись у нирках, камені
6. Після того, як хворого оглянув лікар, встановили діагноз, пацієнтам ...
7. Якщо в нирках виявлені камені великого розміру, може бути необхідне ...

Завдання 10. *Вставте в речення прикметники, які підходять за змістом. Insert adjectives that fit the meaning into the sentences.*

Коліка – це ... спазм в ділянці попереку, який часто супроводжується ... збільшенням крові в сечі, нудотою або блювотою. симптом ниркової коліки – ... больові відчуття в попереку. Біль зростає після трясіння, вібрації, ... ходьби

або бігу, ... фізичного навантаження. У багатьох людей нирковокам'яна хвороба протікає взагалі без ... проявів, діагностується випадково під час УЗД або рентгенологічного обстеження ділянки нирок. Підтверджує діагноз аналіз, коли виявляється присутність у сечі еритроцитів (мікрогематурія).

Завдання 11. Прочитайте мінітекст. Доберіть із довідки дієслова за змістом. Read the mini-text. Choose the verbs from the help according to their meaning.

1. Пацієнт не повинен ... продуктами, які насичені щавлевою кислотою.
2. Пацієнт повинен ... щодня достатню кількість рідини.
3. Коліка часто ... різким збільшенням крові в сечі, нудотою або блювотою.
4. Причини виникнення і лікування сечокам'яної хвороби
5. Утворення каменів ... навколо органічного «ядра».
6. Біль ... після трясіння, вібрації, довгої ходьби або бігу, великого фізичного навантаження.
7. Камені ... відтікання сечі.
8. Для зняття гострого болю лікарі ... спазмолітики.

Довідка: зловживати, приймати, супроводжуватися, розрізнятися, відбуватися, зростати, утруднювати, призначати.

Завдання 12. Запишіть слова та словосполучення в місцевому відмінку. Write down the words and phrases in the local case.

Називний відмінок (в.1)	Місцевий відмінок (в.6)
Людський організм	
Свіже повітря	
Лікарські засоби	
Рентгенологічне обстеження	
Нефільтрована вода	
Сечовід	
Поперек	
Сеча	

Перевірте себе
Check yourself

Дайте відповіді на запитання. Answer the questions.

1. Що таке нирка?
2. Яку функцію виконують нирки?
3. За якої умови виникає сечокам'яна хвороба?
4. Назвіть основні причини сечокам'яної хвороби.
5. Які симптоми сечокам'яної хвороби ви знаєте?
6. Яку профілактику слід проводити, щоб сечокам'яна хвороба не виникала?
7. Яких розмірів бувають камені в нирках?
8. Чи можуть дрібні камінці вільно виводитися з сечею?
9. Що є причиною ниркової коліки?
10. Що таке ниркова коліка?
11. Чим супроводжується ниркова коліка?
12. Який головний симптом ниркової коліки ви знаєте?
13. Що в аналізі сечі вказує на сечокам'яну хворобу?
14. Що таке спазмолітики?
15. Коли пацієнтам назначають сечогінні препарати?
16. Що треба робити, коли в нирках виявлені камені великих розмірів?
17. Що може бути при повній закупорці сечоводу?

СЕЧОКАМ'ЯНА ХВОРОБА
URINARY STONE DISEASE

Словник
VOCABULARY

Бактеріальний	Bacterial
Біг	Run
Блювання	Vomiting
Вживання/уживання	Use
Виводитися	Get out
Випадкове	Casual
Вихід	Entrance
Вібрація	Vibration
Відкладатися	To postpone
Відсутність	Absence
Відтікання	Drainage
Втручання	Intrusion
Габарит	Dimensions
Гній	pus
Гуляти	Walk
Діаметр	Diameter
Дієта	Diet
Дрібний	Small
Дроблення	Fragmentation
Епітелій	Epithelium
Еритроцити	Erythrocytes
Закупорка	Occlusion
Затримувати	Detain
Збалансувати	Balance
Збільшення	augmentation
Здуття	Bloating
Зловживати	overindulge
Змішаний	Mixed
Знеболювальний	Pain reliever
Зовнішній	External
Інфекція	Infection
Кальцій	Calcium

Камінці	Stones
Камінь	Stone
Клітина	Cell
Коліка	Colic
Копчений	Smoked
Кристал	Crystal
Крупинка	Grain
Лейкоцит	Leucocyte
Мігрувати	Migrate
Навколо	Around
Надмірний	Excessive
Насичений	Saturated
Не відчувати	Don't feel
Недостатнє	Insufficient
Непотрібний	Unnecessary
Нирковий	kidney
Обмежити	Limit
Обмін	Exchange
Обстеження	Examination
Оглянути	View
Оперативний	surgical
Осідати	spread over
Підтвердити	Confirm
Повітря	Air
Поодинокий	Lonely
Поперек	loin
Порушення	Violation
Причина	Reason
Просяне зернятко	Millet grain
Прояв	Manifestation
Рентгенологічний	Radiological
Розмір	Size
Розрізнятися	to differ
Розчинення	Dissolution
Середина	Middle
Сечовипускання	Urination
Сечовід	Ureter

Сечогінний	Diuretic
Сіль	Salt
Скупчення	Cluster
Слабкість	Weakness
Сон	Sleep
Спадковість	Heredity
Спазм	Spasm
Спазмолітики	Antispasmodics
Спастичний	Spastic
Споживання	Consumption
Сполука	compound
Супроводжуватися	To be accompanied
Токсичний	Toxic
Травмувати	Traumatize
Трясіння	Shaking
Тупий (біль)	Ache
Утруднювати	Trouble
Фахівець	Specialist
Формуватися	Form
Харчування	Food
Хімічний склад	Chemical composition
Ходьба	Walking
Цистиновий	Cystine
Частий	Frequent
Численний	Numerous
Шар	Layer
Щавлева кислота	Oxalic acid
Ядро	Core
Яйце	Egg

УРОК 11

НЕФРИТ: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ

NEPHRITIS: CAUSES, SYMPTOMS, TREATMENT

Дотекстові завдання

Pre-text assignments

Завдання 1. Прочитайте іменники. Перекладіть незнайомі слова, використовуючи словник. Усно визначте рід іменників. *Read nouns. Translate unknown words using a dictionary. Orally determine the gender of nouns.*

Слова: нефрит, запалення, захворювання, нирка, причина, інфекція, ангіна, грип, скарлатина, карієс, хвороба, слабкість, боротьба, перевтома, переохолодження, нестача, лікування, перебіг, дотримання, режим, дієта, рідина, терапія, форма, інфікування, стрептокок, втома, розбитість, зниження, підвищення, температура, поперек, колька, тіло, набряк, обличчя, тиск, гіпертонія, зменшення, наявність, сечовипускання, сеча, кров, випадок, організм, затримка, виведення, наслідок, отруєння, перехід, уремія, ускладнення, чинник, виникнення, недостатність, попередження, профілактика, загартовування, загострення, припис, втручання, результат.

Завдання 2. Розподіліть слова за частинами мови. Складіть речення зі спільнокореновими словами, які належать до різних частин мови. Виконуйте за зразком. *Distribute the words into parts of speech. Make sentences with cognate words that belong to different parts of speech. Follow the pattern.*

Зразок: серце, серцевий.

Хворий скаржиться на біль у ділянці **серця**.

Одним із ускладнень нефриту може бути **серцева** недостатність.

Іменник	Прикметник	Дієслово

Слова: запалення, бактерія, захворювання, захворіти, виникнення, інфекція, боротьба, гострий, хронічний, нирка, набряк, нирковий, підвищуватися, слабкість, запальний, перевтома, переохолодження, набрякати, боротися, лікування, лікувати, доба, суворий, постільний, спеціальний, антибактеріальний, інфікування, стрептокок, симптом, скаржитися, артерія, зниження, набряклий, підвищення, обличчя, артеріальний, блідий, поширюватися, отруєння, смерть, набряклий, сечовипускання, добовий, сеча, затримка, серцевий, скарга, стомлюватися, попередження, загартовування, хірургічний, профілактика, хірург, консервативний.

Завдання 3. Прочитайте слова та словосполучення. Перекладіть незнайомі слова. Знайдіть антонімічні слова та словосполучення. Складіть 4-5 речень із антонімічною інформацією. Read the words and phrases. Translate the unknown words. Find antonymous words and phrases. Make up 4-5 sentences with antonym information.

Гостра форма, хронічна форма, гостра інфекція, хронічна інфекція, гостре захворювання, хронічне захворювання, гострий перебіг, хронічний перебіг, зниження апетиту, підвищення апетиту, підвищення температури, зниження температури, тупі болі, гострі болі, зниження артеріального тиску, підвищення артеріального тиску,

збільшення кількості сечі, зменшення кількості сечі, ускладнення виникають часто, ускладнення виникають рідко, кашель з мокротинням, сухий кашель, період ремісії, період загострення, консервативне лікування, хірургічне втручання.

Завдання 4. Закінчіть речення, використовуючи антонімічні слова та словосполучення до виділених слів. Complete the sentences using antonyms and phrases for the highlighted words.

- Нефрит поділяється на **гостру форму** та
- Причиною виникнення нефриту може стати **хронічна інфекція** та
- Під час хвороби апетит **знижується**, температура тіла **підвищується**, артеріальний тиск теж **підвищується**, а після лікування апетит..., температура тіла ..., артеріальний тиск теж
- Нефрит може характеризуватися **гострим перебігом** та
- При захворюванні нирок **зменшується** кількість сечі, а після лікування
- При правильному своєчасному лікуванні нефриту ускладнення виникають **рідко**, а при несвоєчасному – виникають
- Якщо **консервативне лікування** не дає значних результатів, використовують... .

Завдання 5. Від поданих іменників утворіть прикметники. З іменниками та з утвореними прикметниками складіть та запишіть речення. Виконуйте за зразком. *Form adjectives from the given nouns. With the nouns and the adjectives formed, make and write sentences. Follow the pattern.*

Зразок: біль → больовий.

Хвора скаржиться на постійні ниючі **болі** в ділянці поперека.

Виникнення **больових** нападів у попереку не залежить від фізичного навантаження.

Запалення –	Бактерія –
Вірус –	Інфекція –
Постіль –	Артерія –
Карієс –	Серце –
Хірург –	Біль –
Нирка –	Небезпека –

Завдання 6. Складіть словосполучення з утвореними прикметниками завдання 5 та з поданими іменниками. Виконуйте за зразком. *Make word combinations with the adjectives of task 5 and with the nouns given. Make word combinations with the adjectives of task 3 and with the nouns given. Follow the pattern.*

Зразок: серце → серцевий ритм

Іменники: процес, інфекції, режим, зуби, втручання, колька, інфекція, відділення, тиск, недостатність, напад, захворювання.

Завдання 7. Узгодьте прикметники з іменниками в роді та числі. Складіть та запишіть по 2 речення зі словосполученнями, прикметники та іменники яких ужито в чоловічому роді, у жіночому роді, у середньому роді та в множині. *Agree adjectives with nouns in gender and number. Compose and write down 2 sentences each with phrases whose adjectives and nouns are used in the masculine gender, feminine gender, neuter gender and plural.*

Антибактеріальн... терапія	Важк... випадки
Артеріальн... тиск	Головн... біль
Безболісн... сечовипускання	Запальн... процес
Блід... й набрякл... обличчя	Карієсн... зуби
Головн... симптоми	Невелик... підвищення
Гостр... респіраторн... вірусн... інфекція	Серцев... недостатність
	Спеціальн... дієта

Гостр... нефрит	Сувор... постільн... режим
Загальн... слабкість	Хронічн... інфекція
Небезбечн... інфекційн... захворювання	Консервативн... лікування
Хронічн... та гостр... форми	Хронічн... тонзиліт
Нирков... колька	Хірургічн... втручання
Кваліфікован... медичн... допомога	Негативн... чинники

Завдання 8. Заповніть таблицю. Напишіть іменники та іменникові словосполучення в місцевому відмінку. Складіть речення з іменниками та іменниковими словосполученнями в називному та в місцевому відмінках. Прочитайте утворені речення. Complete the table. Write nouns and noun phrases in the local case. Make sentences with nouns and noun phrases in the nominative and locative cases. Read the formed sentences.

Називний відмінок	Місцевий відмінок
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Поперек ➤ Ділянка поперека ➤ Ділянка нирок ➤ Ліва нирка ➤ Поперекова ділянка ➤ Сеча ➤ Обличчя ➤ Верхні та нижні кінцівки ➤ М'язи ➤ Суглоби ➤ Організм ➤ Тіло 	

Завдання 9. Слова та словосполучення, подані в дужках, напишіть в родовому відмінку. Прочитайте відновлені речення. Write the words and phrases in parentheses in the genitive case. Read the reconstructed sentences.

- Нефрит – це запальне захворювання (чого?) (нирки).
- Гостра респіраторна вірусна інфекція може стати причиною (чого?) (виникнення) (чого?) (нефрит).
- Симптомами нефриту є підвищення (чого?) (температура), зниження (чого?) (апетит), наявність (чого?) (кров) у сечі.
- Також до головних симптомів (чого?) (нефрит) належить підвищення (чого?) (артеріальний тиск) та добове зменшення об'єму (чого?) (сеча) при сечовипусканні.

- Слабкість організму, нестача вітамінів, перевтома, переохолодження можуть сприяти виникненню (чого?) (нефрит).
- В особливо важких випадках відбувається затримка (чого?) (виведення) (чого?) (шлаки) з організму.
- Уремія може призвести до (чого?) (смерть) (кого?) (хворий).
- За відсутності (чого?) (своєчасна кваліфікована медична допомога) та (чого?) (відповідне лікування) гострої форми нефриту розвивається хронічний нефрит.
- При хронічному нефриті періоди (чого?) (ремісія) змінюються періодами (чого?) (загострення).
- Хворому необхідно виконувати всі приписи (кого?) (лікар).
- Якщо нефрит характеризується гострим перебігом, хворому необхідно дотримуватися (чого?) (суворий постільний режим) та (чого?) (спеціальна дієта).

Завдання 10.1. *Прочитайте, перекладіть та повторіть подані дієслова. Read, translate and repeat the given verbs.*

Виникати, перевтомлюватися,
 переохолоджуватися, боротися,
 обмежувати, кашляти, скаржитися,
 підвищуватися, знижуватися,
 поширюватися, боліти, лікувати,
 рекомендувати, виконувати,
 змінюватися, попереджати.

Завдання 10.2. *Від поданих дієслів завдання 10.1 утворіть іменники. Складіть та запишіть 5-6 речень зі спільнокореневими словами (з дієсловами та утвореними від них іменниками). Прочитайте утворені речення. Виконуйте за зразком. Form nouns from the given verbs of task 10.1. Compose and write down 5-6 sentences with common root (cognates) words (with verbs and nouns formed from them). Read the formed sentences. Follow the pattern.*

Зразок: рекомендувати → рекомендація.

Лікар **рекомендує** хворому вчасно лікувати запальні інфекційні захворювання. Хворий на хронічний нефрит необхідно дотримуватися всіх **рекомендацій** нефролога.

Завдання 11. 1. Прочитайте подані речення з дієсловами у формі інфінітива. Визначте суб'єкт (підмет)// суб'єкти (підмети) кожного речення. Зважте на кількість граматичних основ кожного речення. Пам'ятайте, що присудок граматично пов'язаний із підметом. Розкрийте дужки, запишіть та прочитайте речення з правильною формою дієслів – предикатів (присудків). Підкресліть підмети та присудки в кожному реченні. *Read the given sentences with verbs in the infinitive form. Identify the subject // subjects of each sentence. Pay attention to the number of grammatical bases in each sentence. Remember that the predicate is grammatically related to the subject. Open the brackets, write down and read the sentences with the correct form of verbs – predicates. Underline the subjects and predicates in each sentence.*

- Нефрит (розвиватися) через 10-20 діб після виникнення гострого захворювання.
- Якщо нефрит (характеризуватися) гострим перебігом, лікарі (призначати) антибактеріальну терапію.
- Хворий (скаржитися) на втому, розбитість, зниження апетиту, невелике підвищення температури тіла, тупі болі в попереку.
- При нефриті набряки (з'являтися) на обличчі, і обличчя (ставати) блідим і набряклим.
- Також до головних симптомів нефриту (належати) підвищення артеріального тиску та зміна кольору сечі.
- У хворого на нефрит (змінюватися) колір сечі та (зменшуватися) добовий об'єм сечі.
- В особливо важких випадках (відбуватися) затримка виведення шлаків із організму.
- Гострій нефрит є небезпечним захворюванням, оскільки часто (виникати) ускладнення.
- При хронічному нефриті пацієнт (відчувати) загальну слабкість, (скаржитися) на болі в голові, швидко (стомлюватися).

Завдання 11.2. Прочитайте відновлені речення завдання 11.1 ще раз. Визначте серед запропонованих складні речення. Пам'ятайте, що складні речення мають дві чи більше граматичних основ, тобто складаються з двох або більше простих речень. Назвіть граматичні основи складних речень. *Read the restored sentences of task 11.1 again. Identify the complex sentences among the proposed ones. Remember that complex sentences have two or more grammatical bases, that is, they consist of two or more simple sentences. Name the grammatical bases of complex sentences.*

Завдання 12. Прочитайте та перекладіть речення. Визначте, за якими конструкціями із запропонованих складені подані речення. Прочитайте зазначені конструкції та у відповідності до них речення. Read and translate the sentences. Determine by which constructions the given sentences are composed from the suggested ones. Read the indicated constructions and the corresponding sentences.

1. Головними симптоми нефриту є набряки.
2. Гострий нефрит характеризується гострим перебігом.
3. Гострий нефрит є небезпечним захворюванням, оскільки часто виникають ускладнення.
4. Добове зменшення виділення сечі – це ще один поширений симптом нефриту.
5. Довготривалий прийом ліків (антибіотиків, імунодепресантів, анальгетиків, протизапальних препаратів) може бути причиною гострої форми нефриту.
6. За характером перебігу нефрит поділяють на гострий та хронічний.
7. Згодом набряки з'являються на кінцівках, на тілі.
8. Набряки з'являються на обличчі.
9. Нестача вітамінів, перевтома, переохолодження, слабкість організму після боротьби з інфекцією можуть призвести до виникнення нефриту.
10. Нефрит – це запальне захворювання нирок.
11. Одним із ускладнень гострої форми нефриту є її перехід у хронічний нефрит.
12. Підвищення артеріального тиску, зміна кольору сечі також належать до головних симптомів нефриту.
13. Причинами виникнення нефриту є гостра та хронічна інфекції.
14. Уремія може призвести до смерті хворого.
15. Уремія – це інтоксикація, самоотруєння організму, зумовлене нирковою недостатністю.
16. Хворий скаржиться на втому, розбитість, тупі болі в попереку.

Конструкції:

- **Що – це що;**
- **Що є чим;**
- **Чим є що;**
- **Що належить до чого;**
- **Що може призвести до чого;**
- **Хто скаржиться на що;**
- **Що характеризується чим;**
- **Що може бути чим;**
- **Що поділяють на що;**
- **Що з'являється де.**

Завдання 13. Прочитайте речення завдання 12, складені за конструкцією **Що – це що, Чим є що, Що є чим**. Запишіть подані речення, використовуючи синонімічні конструкції: речення, складене за конструкцію **Що – це що**, перетворіть у речення за конструкціями **Чим є що** чи **Що є чим**; а речення, складені за конструкціями **Чим є що** чи **Що є чим**, трансформуйте в речення за конструкцією **Що – це що**. Прочитайте обидва варіанти речень. Виконуйте за зразком. *Read again the sentences of the task 12, composed according to the construction **Що – це що, Чим є що, Що є чим**. Write down the given sentences using synonymous constructions: a sentence composed of the construction **Що – це що**, turn it into a sentence according to the constructions **Чим є що** or **Що є чим**; and transform the sentences made according to the constructions **Чим є що** or **Що є чим** into sentences according to the construction **Що – це що**. Read both versions of the sentences. Follow the pattern.*

Зразок:

➤ Нефрит – це захворювання нирок запального характеру. → ...

Нефрит – це захворювання нирок запального характеру (**Що – це що**). → Нефрит є захворюванням нирок запального характеру (**Що є чим**).

➤ Первинними проявами нефриту є головні болі, швидка стомлюваність, тупий біль у ділянці поперека. → ...

Первинними проявами нефриту є головні болі, швидка стомлюваність, тупий біль у ділянці поперека (**Чим є що**). → Головні болі, швидка стомлюваність, тупий біль у ділянці поперека – це первинні прояви нефриту (**Що – це що**).

Завдання 14. Прочитайте та перекладіть тексти, подані в лівому стовпчику. Визначте, про що йдеться в кожному тексті. Увідповідніть ці тексти з пунктами плану (з узагальнювальними реченнями), які подані в правому стовпчику (віднайдіть правильну відповідність). *Read and translate the texts in the left column. Identify what each text is about. Match these texts with the points of the plan (with summarizing sentences) that are given in the right column (find the correct ratio).*

1. Нефрит – це запальне захворювання нирок.

2. Причинами виникнення нефриту можуть стати гостра інфекція та хронічна інфекція. Виникненню нефриту можуть сприяти слабкість організму після боротьби з інфекцією, нестача вітамінів,

А. Причини виникнення нефриту

В. Симптоми гострого нефриту

С. Симптоми хронічного нефриту

переохолодження, перевтома, довготривалий прийом ліків.

3. За характером перебігу нефрит поділяють на гострий та хронічний.

4. При гострому нефриті хворий скаржиться на втому, розбитість, ломоту в м'язах і суглобах, зниження апетиту, підвищення температури тіла, тупі болі в попереку, набряки, підвищення артеріального тиску. Також пацієнт скаржиться на добове зменшення об'єму сечі при сечовипусканні та наявність у сечі крові.

5. При хронічному нефриті пацієнт може відчувати загальну слабкість, іноді виникають головні болі, знижується апетит, хворий швидко стомлюється. У сечі можуть бути домішки крові, артеріальний тиск дещо підвищений.

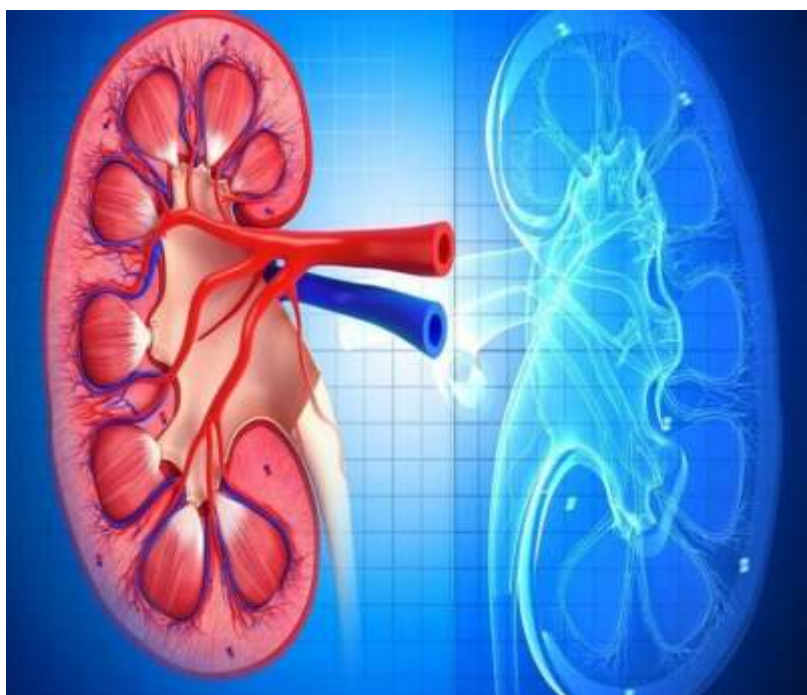
Д. Визначення нефриту

Е. Форми нефриту за перебігом захворювання

Завдання 15. Прочитайте ще раз тексти, подані в лівому стовпчику завдання 14, дайте відповіді на запитання. Read again the texts given in the left column of task 14 and answer the questions.

Запитання:

1. Що таке нефрит?
2. Що може стати причиною нефриту?
3. Що може сприяти виникненню нефриту?
4. Як поділяють нефрит за характером перебігу захворювання?
5. На що скаржаться хворі при гострому нефриті?
6. На що скаржаться хворі при хронічній формі нефриту?

Текст для читання

НЕФРИТ: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ

Нефрит – це запальне захворювання нирок. При нефриті можуть страждати як одна, так і обидві нирки.

Причини нефриту.

Причинами виникнення нефриту можуть стати *гостра інфекція*: ГРВІ (гостра респіраторна вірусна інфекція), грип, скарлатина, ангіна та *хронічна інфекція*: карієсні зуби, хронічний тонзиліт тощо.

Text for reading

NEPHRITIS: CAUSES, SYMPTOMS, TREATMENT

Nephritis is an inflammatory disease of the kidneys. With nephritis, both one and both kidneys can suffer.

Causes of nephritis.

Causes of nephritis can be **acute infection**: ARVI (acute respiratory viral infection), flu, scarlet fever, sore throat, and **chronic infection**: carious teeth, chronic tonsillitis, etc.

Нефрит розвивається через 10-20 діб після виникнення гострого захворювання.

Виникненню нефриту можуть сприяти слабкість організму після боротьби з інфекцією, нестача вітамінів, перевтома, переохолодження.

Гостра та хронічна форми нефриту.

За характером перебігу нефрит поділяють на гострий та хронічний.

Гостра форма нефриту.

Причини гострого нефриту.

Причинами гострої форми нефриту можуть бути: різке переохолодження, інше захворювання, викликане інфікуванням стрептококами, довготривалий прийом ліків (антибіотиків, імунодепресантів, анальгетиків, протизапальних препаратів), які ефективно виконують свої функції, але при цьому досить агресивно впливають на тканини нирок.

Симптоми гострого нефриту. Симптоми гострого нефриту з'являються не відразу, а через певний час (приблизно через 10-20 днів). Хворий скаржиться на втому, розбитість, ломоту в м'язах і суглобах, зниження апетиту, підвищення температури тіла, тупі болі в попереку. Проте головними симптоми хвороби є набряки. Спочатку набряки з'являються на обличчі; обличчя стає блідим і набряклим. Згодом набряки поширюються по

Nephritis develops 10-20 days after the onset of an acute disease.

Weakness of the body after fighting an infection, lack of vitamins, overwork, and hypothermia can contribute to the development of nephritis.

Acute and chronic forms of nephritis.

According to the nature of the course, nephritis is divided into acute and chronic.

An acute form of jade.

Causes of acute nephritis.

The causes of the acute form of nephritis can be: sharp hypothermia, another disease caused by infection with streptococci, long-term use of drugs (antibiotics, immunosuppressants, analgesics, anti-inflammatory drugs), which effectively perform their functions, but at the same time have a rather aggressive effect on kidney tissues.

Symptoms of acute nephritis. Symptoms of acute nephritis do not appear immediately, but after a certain time (about 10-20 days). The patient complains of fatigue, pain in the muscles and joints, decreased appetite, increased body temperature, dull pain in the lower back. However, the main symptoms of the disease are swelling. Initially, swelling appears on the face; the face becomes pale and puffy. Over time, swelling spreads throughout the body. Also, the main

всьому тілу. Також до головних симптомів нефриту належать підвищення артеріального тиску (гіпертонія) і зміни, що виникають у сечі. Це може бути добове зменшення об'єму сечі при сечовипусканні, наявність у сечі крові. В особливо важких випадках відбувається затримка виведення шлаків з організму і, як наслідок, отруєння, тобто уремії. Уремія може призвести до смерті хворого.

Ускладнення гострого нефриту.

Гострий нефрит є небезпечним захворюванням, оскільки часто виникають ускладнення. Найчастіше трапляється серцева недостатність, яка призводить до появи задишки, кашлю з мокротинням, головного болю,

symptoms of nephritis include increased blood pressure (hypertension) and changes in urine. This can be a daily decrease in the volume of urine during urination, the presence of blood in the urine. In particularly severe cases, there is a delay in the elimination of toxins from the body and, as a result, poisoning, that is, uremia. Uremia can lead to the death of the patient.

Complications of acute nephritis.

Acute nephritis is a dangerous disease, as complications often occur. The most common is heart failure, which leads to shortness of breath, cough with sputum, headache accompanied

що супроводжується блюванням. Ще одним ускладненням гострої форми є її перехід у наступну форму – хронічний нефрит. За відсутності своєчасної кваліфікованої медичної допомоги та відповідного лікування гострої форми нефриту розвивається хронічний нефрит.

Хронічний нефрит. Хронічний нефрит не має специфічних симптомів, характерних лише для цього захворювання. При хронічному нефриті пацієнт може відчувати загальну слабкість, іноді виникають головні болі, знижується апетит, хворий швидко стомлюється. У сечі можуть бути домішки крові, артеріальний тиск дещо підвищений. При хронічному нефриті періоди ремісії змінюються періодами загострення, до яких може призвести стрес, переохолодження та інші негативні чинники.

by vomiting. Another complication of the acute form is its transition to the next form - chronic nephritis. In the absence of timely qualified medical care and appropriate treatment of the acute form of nephritis, chronic nephritis develops.

Chronic nephritis. Chronic nephritis does not have specific symptoms characteristic only for this disease. With chronic nephritis, the patient may feel general weakness, sometimes headaches occur, appetite decreases, the patient quickly gets tired. There may be blood impurities in the urine, blood pressure is slightly elevated. With chronic nephritis, periods of remission are replaced by periods of exacerbation, which can be caused by stress, hypothermia, and other negative factors.

Лікування нефриту. Залежно від характеру і форм запального процесу в нирках підбирають необхідне лікування. Якщо нефрит характеризується гострим перебігом, хворому необхідно дотримуватися суворого постільного режиму та спеціальної дієти, яка обмежує прийом рідини та солі. Бажано виключити копчену та мариновану їжу. Крім того, призначається антибактеріальна терапія. Якщо консервативне лікування не дає значних результатів, лікарі використовують хірургічне втручання.

Профілактика нефриту. Лікування нефриту складніше, ніж його попередження, тому велике значення має профілактика нефриту: боротьба з інфекційними захворюваннями, які можуть викликати нефрит, загартовування організму. На стадії гострого нефриту необхідно виконувати всі приписи лікаря, ретельно лікувати це захворювання, не вдаватися до самолікування.

Treatment of nephritis. Depending on the nature and forms of the inflammatory process in the kidneys, the necessary treatment is selected. If nephritis is characterized by an acute course, the patient must adhere to strict bed rest and a special diet that limits fluid and salt intake. It is advisable to exclude smoked and pickled food. In addition, antibacterial therapy is prescribed. If conservative treatment does not give significant results, doctors use surgical intervention.

Prevention of nephritis. Treatment of nephritis is more difficult than its prevention, therefore prevention of nephritis is of great importance: fight against infectious diseases that can cause nephritis, hardening of the body. At the stage of acute nephritis, it is necessary to follow all the doctor's prescriptions, carefully treat this disease, and not to resort to self-medication.

Післятекстові завдання

Post-text assignments

Завдання 1. *Прослухайте речення. Визначте правильну та неправильну інформації в поданих реченнях («+» або «-»). У разі неправильної інформації дайте правильну відповідь. Listen to the sentences. Identify the correct and incorrect information in the given sentences («+» or «-»). If the information is incorrect, give the correct answer.*

1. Нефрит – це запальне захворювання мигдалин.
2. Нефрит має гостру форму та хронічну форму.
3. Причиною виникнення нефриту може стати ГРВІ, грип, скарлатина, ангіна та хронічна інфекція.
4. Виникненню нефриту можуть сприяти слабкість організму після боротьби з інфекцією, нестача вітамінів, перевтома, переохолодження.
5. Якщо нефрит характеризується гострим перебігом, хворому не треба дотримуватися суворого постільного режиму та спеціальної дієти.
6. При гострому нефриті хворий скаржиться на втому, набряки, розбитість, зниження апетиту, невелике підвищення температури тіла, тупі болі в попереку.
7. Спочатку набряки з'являються на тілі, а потім – на обличчі.
8. Гострий нефрит не є небезпечним захворюванням, оскільки ускладнення виникають рідко.
9. Одне з ускладнень гострого нефриту – це серцева недостатність, яка призводить до появи задишки, кашлю з мокротинням, головного болю, що супроводжується блюванням.
10. При хронічному нефриті пацієнт може відчувати загальну слабкість, іноді виникають болі в голові, знижується апетит, хворий швидко стомлюється.
11. При гострому нефриті періоди ремісії змінюються періодами загострення.
12. Лікування нефриту легше, ніж його профілактика.
13. Профілактика нефриту не має великого значення.
14. На стадії гострого нефриту слід виконувати всі приписи лікаря та ретельно лікувати це захворювання.
15. Якщо консервативне лікування не дає значних результатів, не використовують хірургічне втручання.

Завдання 2. *Прочитайте текст «Нефрит: причини, симптоми, лікування» ще раз та поділіть текст на смислові частини. Дайте назву кожній частині. Read the text «Nephritis: causes, symptoms, treatment» again and divide the text into meaning parts. Give each part a name.*

Завдання 3. Прочитайте частину тексту «Причини нефриту». Відновіть, прочитайте та запишіть відновлені речення. Розкажіть, які причини виникнення нефриту ви знаєте. *Read part of the text «Causes of nephritis». Reconstruct, read and write the reconstructed sentences. Tell what causes of nephritis you know.*

- Нефрит – це
- Причинами виникнення нефриту можуть стати ... та
- Нефрит розвивається через
- Виникненню нефриту можуть сприяти

Завдання 4. Прочитайте частину тексту «Симптоми гострого нефриту». Відновіть, прочитайте та запишіть відновлені речення. Розкажіть, які симптоми гострої форми нефриту ви знаєте. *Read part of the text «Symptoms of acute nephritis». Reconstruct, read and write the reconstructed sentences. Tell me what symptoms of an acute form of nephritis you know.*

- За характером перебігу нефрит поділяють на
- Симптоми гострого нефриту з'являються через
- Хворий скаржиться на
- Головними симптомами гострої форми нефриту є
- Спочатку набряки з'являються на ..., а згодом
- Також до головних симптомів гострої форми належать
- Зміни, що виникають у сечі, – це
- В особливо важких випадках при гострому нефриті відбувається
- Уремія може призвести до

Завдання 5. Прочитайте частину тексту «Симптоми хронічного нефриту». Відновіть, прочитайте та запишіть відновлені речення. Розкажіть, які симптоми хронічної форми нефриту ви знаєте. *Read part of the text «Symptoms of chronic nephritis». Reconstruct, read and write the reconstructed sentences. Tell us what symptoms of chronic nephritis you know.*

- За характером перебігу нефрит поділяють на
- Хронічний нефрит не має
- При хронічному нефриті пацієнт може відчувати
- При хронічній формі нефриту в сечі можуть бути присутні ... , артеріальний тиск
- При хронічному нефриті періоди ремісії

Завдання 6. Прочитайте частини тексту «Лікування нефриту» і «Профілактика нефриту». Відновіть, прочитайте та запишіть відновлені речення. *Read parts of the text «Treatment of nephritis» and «Prevention of nephritis». Reconstruct, read and write the reconstructed sentences.*

- Залежно від характеру і форм запального процесу в нирках підбирають... .
- Якщо нефрит характеризується гострим перебігом, хворому необхідно
- Спеціальна дієта – це
- При нефриті лікарі призначають
- Лікування нефриту складніше, ніж його ..., тому велике значення має
- Профілактика нефриту – це
- На стадії гострого нефриту необхідно
- Якщо консервативне лікування не дає значних результатів, використовують...

Завдання 7. Прочитайте подані речення. Трансформуйте дієслова дійсного способу в дієслова наказового способу та дайте пацієнтові рекомендації/вказівки щодо лікування нефриту, дотримання режиму, профілактики захворювання. Прочитайте обидва варіанти речень. Виконуйте за зразком. *Read the given sentences. Transform active verbs into imperative verbs and give the patient recommendations/ instructions on treating nephritis, following the regimen, and preventing the disease. Read both versions of the sentences. Follow the pattern.*

Зразок: Пацієнту необхідно вчасно **лікувати** запальні інфекційні захворювання. → Вчасно **лікуйте** запальні інфекційні захворювання.

- Хворому треба дотримуватися суворого постільного режиму.
- Пацієнту необхідно приймати антибактеріальні препарати.
- Пацієнтці бажано дотримуватися спеціальної дієти.
- Пацієнту рекомендують обмежити прийом рідини та солі, не вживати копчену, мариновану їжу.
- На стадії гострого нефриту треба виконувати всі приписи лікаря, ретельно лікувати це захворювання.
- Хворій варто боротися з інфекційними захворюваннями, загартовувати організм.
- Не можна вдаватися до самолікування, це небезпечно.

Завдання 8. Прочитайте речення. Вставте необхідні дієслова. Використовуйте слова для довідки. Прочитайте відновлені речення. Read the sentences. Insert the necessary verbs. Use the reference words. Read the reconstructed sentences.

1. Виникненню нефриту можуть ... слабкість організму після боротьби з інфекцією, нестача вітамінів, перевтома, переохолодження.
2. За характером перебігу нефрит ... на гостру форму та хронічну форму.
3. Симптоми гострого нефриту ... не відразу, а через певний час.
4. Хворий ... на втому, розбитість, зниження апетиту, невелике підвищення температури тіла, тупі болі в попереку.
5. При нефриті набряки ... на обличчі; обличчя ... блідим і набряклим.
6. Також до головних симптомів нефриту ... підвищення артеріального тиску та зміни, що ... в сечі.
7. Гострій нефрит є небезпечним захворюванням, оскільки часто ... ускладнення.
8. При хронічному нефриті пацієнт може ... загальну слабкість, артеріальний тиск дещо ..., іноді ... болі в голові, ... апетит, хворий швидко
9. Якщо консервативне лікування не дає значних результатів, ... хірургічне втручання.

Слова для довідки: сприяти, поділитися, з'являтися, скаржитися, ставати, належати, виникати, відчувати, підвищуватися, знижуватися, стомлюватися, використовувати.

Завдання 9. Прочитайте речення. Вставте необхідні прикметники. Користуйтеся словами для довідки. Пам'ятайте, що прикметники узгоджуються з іменниками в роді, числі та відмінку. Прочитайте відновлені речення. Read the sentences. Insert the necessary adjectives. Use the words for reference. Remember that adjectives agree with nouns in gender, number and gender. Read the restated sentences.

1. Нефрит – це ... захворювання нирок.
2. Нефрит поділяється на ... форму та ... форму.
3. Причиною виникнення нефриту може стати інфекція та ... інфекція.
4. Нефрит розвивається через 10-20 днів після виникнення ... захворювання.
5. Якщо нефрит характеризується ... перебігом, хворому необхідно дотримуватися ... постільного режиму та ... дієти.
6. Хворому призначається ... терапія.
7. Гострій нефрит є ... захворюванням.

8. Таке ускладнення, як ... недостатність, призводить до появи задишки, кашлю з мокротинням, ... болю, що супроводжується блюванням.
9. Ще одним ускладненням ... форми є її перехід у наступну форму – ... нефрит.
10. При ... нефриті пацієнт може відчувати ... слабкість, ... тиск дещо підвищений.
11. При нефриті бажано виключити ... та ... їжу.
12. Якщо ... лікування не дає значних результатів, використовують ... втручання.

Слова для довідок: запальний, гострий, хронічний, респіраторний, вірусний, суворий, спеціальний, антибактеріальний, небезпечний, серцевий, головний, загальний, артеріальний, маринований, копчений, консервативний, хірургічний.

Завдання 10. Прочитайте подану інформацію. Заповніть таблицю, розподіливши інформацію відповідно до назв стовпчиків: гострий нефрит (умови виникнення, симптоми та скарги пацієнта, рекомендації лікаря) і хронічний нефрит (умови виникнення, симптоми та скарги пацієнта, рекомендації лікаря). Використовуючи інформацію таблиці, складіть два діалоги: лікаря та хворого на гостру форму нефриту та лікаря і хворого на хронічну форму нефриту. Дайте рекомендації пацієнтам щодо лікування нефриту, дотримання режиму, профілактики захворювання (додатково використовуйте інформацію завдання 7). *Read the information provided. Fill in the table, dividing the information according to the names of the columns: acute nephritis (conditions of occurrence, symptoms and complaints of the patient, doctor's recommendations) and chronic nephritis (conditions of occurrence, symptoms and complaints of the patient, recommendations of the doctor). Using the information in the table, compose two dialogues: a doctor and a patient with acute form of nephritis and a doctor and a patient with chronic form of nephritis. Give recommendations to patients regarding the treatment of nephritis, compliance with the regimen, prevention of the disease (additionally cross-check the information of task 7).*

	Умови виникнення	Симптоми та скарги пацієнта	Рекомендації лікаря
Гострий нефрит			
Хронічний нефрит			

➤ бліде та набрякле обличчя;

- боротися з інфекційними захворюваннями, які можуть викликати нефрит, загартовувати організм;
- у сечі можуть бути домішки крові, артеріальний тиск дещо підвищений;
- виключити копчену та мариновану їжу;
- виконувати всі приписи лікаря, ретельно лікувати нефрит на гострій стадії;
- відповідне лікування залежно від характеру та форм запального процесу в нирках;
- відсутність своєчасної кваліфікованої медичної допомоги та відповідного лікування;
- втома, розбитість, ломота в м'язах і суглобах, зниження апетиту, підвищення температури тіла, тупі болі в попереку;
- гостра інфекція: ГРВІ (гостра респіраторна вірусна інфекція), грип, скарлатина, ангіна тощо;
- дотримуватися спеціальної дієти, яка обмежує прийом рідини та солі;
- загальна слабкість, головні болі, зниження апетиту, швидка стомлюваність;
- зміни, що виникають у сечі: добове зменшення об'єму сечі при сечовипусканні, наявність у сечі крові;
- набряки на обличчі, на кінцівках, на всьому тілі;
- не вдаватися до самолікування;
- не має специфічних симптомів, характерних лише для цього захворювання;
- необхідно дотримуватися суворого постільного режиму;
- перехід гострої форми в хронічний нефрит;
- періоди ремісії змінюються періодами загострення, до яких може призвести стрес, переохолодження та інші негативні чинники;
- підвищення артеріального тиску (гіпертонія);
- різке переохолодження, інше захворювання, викликане інфікуванням стрептококами, довготривалий прийом ліків (антибіотиків, імунодепресантів, анальгетиків, протизапальних препаратів);
- розвивається через 10-20 днів після виникнення гострого захворювання;
- слабкість організму після боротьби з інфекцією, нестача вітамінів, перевтома;
- хронічна інфекція: карієсні зуби, хронічний тонзиліт тощо.

Завдання 11. Відновіть речення, використовуючи інформацію тексту. Прочитайте та повторіть відновлені речення. Complete the sentences using the information from the text. Read and repeat the reconstructed sentences.

- Нефрит – це
- При нефриті можуть страждати
- Причинами виникнення нефриту можуть стати ... та
- Виникненню нефриту можуть сприяти... .

➤ За характером перебігу нефрит поділяють на ... та

➤ Причинами гострої форми нефриту можуть бути

➤ Довготривалий прийом ліків може агресивно

➤ При гострому нефриті хворий скаржитися на

➤ набряки є

➤ Також до головних симптомів нефриту належать

➤ При нефриті в сечі виникають зміни: ...

➤ Уремія може призвести до

➤ Гострий нефрит є небезпечним захворюванням, оскільки

➤ Найчастіше трапляються такі ускладнення:

➤ Хронічний нефрит розвивається за відсутності

➤ При хронічному нефриті пацієнт може відчувати ... , в сечі присутні ... , артеріальний тиск

➤ При хронічному нефриті періоди ремісії

➤ До загострення нефриту може призвести

➤ Необхідне лікування нефриту підбирають залежно від

➤ Якщо нефрит характеризується гострим перебігом, хворому необхідно

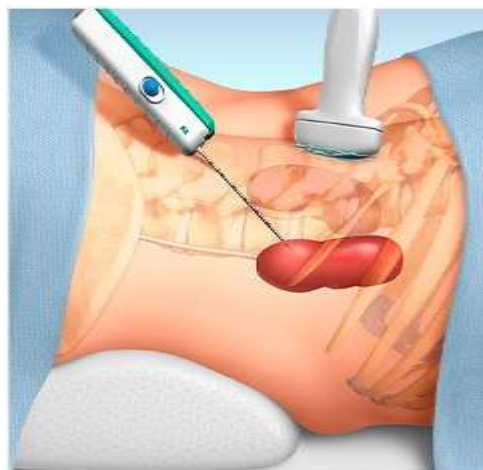
➤ Спеціальна дієта при нефриті обмежує ... , бажано виключити

➤ Якщо консервативне лікування не дає значних результатів, використовують

➤ Лікування нефриту складніше, ніж

➤ Профілактика нефриту – це

➤ На стадії гострого нефриту необхідно

Завдання 12. *Складіть план тексту «Нефрит: причини, симптоми, лікування».*
Make a plan for the text «Nephritis: causes, symptoms, treatment».

Завдання 13. *Перекажіть текст «Нефрит: причини, симптоми, лікування» за планом. Recite the text «Nephritis: causes, symptoms, treatment» according to the plan.*

Завдання 14. *Доповніть текст «Нефрит: причини, симптоми, лікування» додатковою інформацією з друкованої літератури чи з інтернету. Підготуйте доповідь-презентацію з теми уроку. Complete the text «Nephritis: causes, symptoms, treatment» with*

additional information from printed literature or the Internet. Prepare a report-presentation on the topic of the lesson.

Перевірте себе

Check yourself

Завдання 1. *Дайте письмові відповіді на запитання. Give written answers to the questions.*

1. Що таке нефрит?
2. Що є причинами нефриту?
3. Через який час після виникнення гострого захворювання розвивається нефрит?
4. Що ще може сприяти виникненню нефриту?
5. На які форми поділяють нефрит за характером перебігу?
6. Що може бути причинами гострої форми нефриту?
7. На що скаржиться хворий на гострий нефрит?
8. Які симптоми гострої форми нефриту ви знаєте?
9. Що належить до головних симптомів при гострій формі захворювання?
10. Які зміни в сечі відбуваються при гострому нефриті?
11. Що таке уремія та до чого вона може призвести?
12. Як ви думаєте, чому гострий нефрит є небезпечним захворюванням?
13. Які ускладнення гострого нефриту ви знаєте?
14. За яких умов розвивається хронічний нефрит?
15. На що скаржиться хворий при хронічному нефриті?
16. Які періоди протікання має хронічний нефрит?
17. У відповідності до чого підбирають необхідне лікування?
18. Що рекомендують лікарі при нефриті?
19. Яка терапія призначається хворим, якщо нефрит характеризується гострим перебігом?
20. Як ви думаєте, чому велике значення має профілактика нефриту?
21. Які поради щодо профілактики нефриту ви можете дати пацієнту?

НЕФРИТ: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ
NEPHRITIS: CAUSES, SYMPTOMS, TREATMENT

СЛОВНИК
DICTIONARY

Агресивний (-а, -е, -і)	Aggressive
Анальгетик	Analgesic
Ангіна	Tonsillitis
Антибактеріальний (-а, -е, -і)	Antibacterial
Антибіотик	Antibiotic
Артеріальний (-а, -е, -і)	Arterial
Артерія	Artery
Блідий (-а, -е, -і)	Pale
Боліти	Ache
Боротися	Fight
Боротьба	Struggle
Варто (треба, необхідно)	Should (must)
Виведення	Breeding
Виділення (виділення сечі)	Excretion (urination)
Виділятися	Excreted
Виконувати	Do
Виникати	Arise
Виникнення	Occurrence
Випадок	Case
Відповідний (-а, -е, -і)	Relevant
Відсутність	Absence
Впливати	Influence
Втома	Fatigue, weariness
Втручання	Intervention
Гіпертонія	Hypertension
Гострий (-а, -е, -і)	Acute
Грип	Flu
Дієта	Diet
Добовий (-а, -е, -і)	Daily, within 24 hours
Довготривалий (-а, -е, -і)	Long-lasting, long-term
Досить (дуже)	Quite (a lot), enough
Дотримання	Compliance
Ефективний (-а, -е, -і)	Effective

Загартовування	Hardening
Загострення	Aggravation
Загострюватися	Escalate
Запалення	Inflammation
Запальний (-а, -е, -і)	Inflammatory
Затримка	Delay
Згодом	Subsequently, afterwards
Зменшення	Reduction
Змінюватися	Change
Зниження	Decrease
Знижуватися	To decrease
Імунодепресант	Immunosuppressant
Інфекція	Infection
Інфікування	Infection, getting an infection
Карієс	Caries
Кашляти	To cough
Кваліфікований (-а, -е, -і)	Qualified
Колька	Colic
Консервативний (-а, -е, -і)	Conservative
Копчений (-а, -е, -і)	Smoked (product)
Кров (ж. р.)	Blood
Ломота (у тілі)	Body aches, pain in the body
М'яз	Muscle
Маринований (-а, -е, -і)	Marinated
Набряк	Edema
Наслідок	Consequence
Наявність	Availability
Небезпечний (-а, -е, -і)	Hazardous
Небезпечно	Dangerously
Негативний (-а, -е, -і)	Negative
Недостатність	Insufficiency
Нестача	Lack, a lack of
Нефрит	Kidney, renal, nephritis
Нефролог	Nephrologist
Нирка	Kidney
Нирковий (-а, -е, -і)	Nephritic
Ніж ...	Than ... (used to introduce the second element in a comparison)

Об'єм	Volume
Обидві (ж. р.)	Both
Обличчя	Face
Обмежувати	Limit
Набряклий (-а, -е, -і)	Puffy, bloated
Організм	Organism
Отруєння	Poisoning
Певний (-а, -е, -і)	Certain, definite
Перебіг	Course
Перевтома	Overfatigue
Перевтомлюватися	Overwork
Переохолодження	Hypothermia
Переохолоджуватися	Hypothermia
Перехід	Transition
Підвищення	Increase
Підвищуватися	Raise
Попередження	Prevention
Попереджувати	Prevent
Поперек	Across
Постіль (ж. р.)	Bed
Постільний (-а, -е, -і)	Bed
Потемніння	Darkening
Поширений (-а, -е, -і)	Extensions
Поширюватися	Spread out
Препарат	A drug
Прийом	Taking
Припис	Prescription
Причина	Reason
Проте	But, however
Протизапальний (-а, -е, -і)	Antiphlogistic, anti-inflammatory
Профілактика	Prevention
Режим	Regime
Результат	Result
Рекомендація	Recommendation
Рекомендувати	Recommend
Ремісія	Remission
Ретельно	Thoroughly

Рідина	Liquid
Розбитість	Brokenness
Самолікування	Self-medication
Своєчасний (-а, -е, -і)	Timely, on time
Серцевий (-а, -е, -і)	Cardiac
Сеча	Urine
Сечовипускання	Urination
Сіль (ж. р.)	Salt
Скарлатина	Scarlet fever
Слабкість	Weakness
Смерть (ж. р.)	Death
Спеціальний (-а, -е, -і)	Special
Стомлюваність	Fatigue
Стомлюватися	Weary, get tired
Стрептокок	Streptococcus
Стрес	Stress
Суворий (-а, -е, -і)	Strict, harsh
Суглоб	Joint
Температура	Temperature
Терапія	Therapy
Тиск	Pressure
Тіло	Body
Тканина (ниркова тканина)	Tissue (kidney tissue)
Уремія	Uremia
Ускладнення	Complication
Форма	Form
Хвороба	Disease
Хірургічний (-а, -е, -і)	Surgical
Хронічний (-а, -е, -і)	Chronic
Чинник	The factor

УРОК 12

ЦИСТИТ: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ CYSTITIS: CAUSES, SYMPTOMS, TREATMENT

Дотекстові завдання Pre-text assignments

Завдання 1. Прочитайте, перекладіть слова та словосполучення, використовуючи словник. *Read and translate words and phrases using a dictionary*

Слова: Цистит, сеча, сечовий міхур, запалення, сечовипускання, сечовипускальний канал, інфекція, кишкова паличка, кишківник, гній, докучати, ремісія, струм сечі, локалізація, зміцнення, відновлення, уролог, болезаспокійливий, пиття, сечостатева система, відступати, особиста гігієна, переохолодження, дієта, перенаповнення.

Завдання 2. Прочитайте слова та словосполучення. Перекладіть незнайомі слова. Знайдіть антонімічні слова й словосполучення. *Read the words and phrases. Translate unfamiliar words. Find antonymous words and phrases*

Переохолодження, перегрівання, приємні відчуття, неприємні відчуття, загострення, спокій (ремісія), гострий, тупий, унизу, вгорі, відсутність, наявність, темний, світлий, каламутний, прозорий, нижня частина, верхня частина, зниження температури, підвищення температури.

Завдання 3. Замініть виділені слова антонімічними. *Replace the highlighted words with antonyms.*

1. Тупий цистит супроводжується виділенням гною та болями вгорі живота.
2. Під час загострення захворювання нічим не докучає пацієнтові.
3. Головними симптомами циститу є наявність болю у верхній частині живота та спині, а також наявність світлої і прозорої сечі.
4. Уролог рекомендує уникати перегрівань, уживати трішки рідини.
5. При зниженні температури тіла до 37,5 градусів необхідно негайно звернутися до лікаря.

Завдання 4. Утворіть іменники від дієслів. *Form nouns from verbs*

Зразок. Запалювати – запалення

Виникати –

Виділяти –

Знищувати –

Відновлювати –

Зміцнювати –

Пекти –

Дотримуватись –

Вживати –

Переповнювати –

Завдання 5. Узгодьте прикметники з іменниками. *Coordinate adjectives with nouns.*

Сечов... міхур

Неприємн... відчуття

Слизов... оболонка

Сечовипускальн... канал

Кишков... паличка

Хронічн... цистит

Захисн... сили

Част... сечовипускання

Патогенн... бактерії

Сечостатев... система

Найкоротш... терміни

Завдання 6. Слова в дужках запишіть у потрібному відмінку. *Write the words in brackets in the correct gender.*

1. Цистит – це запалення (слизова оболонка) сечового міхура.
2. Бактерії, які потрапили до (сечовий міхур), сприяють розвитку (інфекція).
3. Гострий цистит протікає з виділенням (гній) та відчуттям (біль) внизу живота.

4. Лікування спрямоване на усунення локалізації інфекції в (організм).
5. Проводиться курс для зміцнення (захисні сили) організму.
6. Болі в (нижня частина) живота і (спина) є (основні симптоми) захворювання.
7. Головним завданням у лікуванні (цистит) є знищення (патогенні бактерії).
8. Профілактичні заходи включають у себе вживання (велика кількість) рідини, дотримання (особиста гігієна).

Текст для читання

ЦИСТИТ: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ

Цистит – запалення слизової оболонки сечового міхура, симптомами якого є неприємні відчуття та болі при сечовипусканні.

Основною причиною виникнення захворювання є бактерії, які потрапили через сечовипускальний канал до сечового міхура та сприяють розвитку інфекції. Найчастіше бактерії (кишкова паличка), що живуть у кишківнику, сприяють виникненню інфекції. Гострий цистит протікає з виділенням гною та відчуттям болю внизу живота.

Постійне запалення супроводжує хронічний цистит. Під час ремісії захворювання практично нічим не докучає пацієнтові. У цьому випадку лікування спрямоване на зняття запалення для нормалізації струму сечі – виявляються та усуваються можливі локалізації інфекції в організмі. Також проводять курс відновлення, зміцнення захисних сил організму.

Text for reading

CYSTITIS: CAUSES, SYMPTOMS, TREATMENT

Cystitis is an inflammation of the mucous membrane of the bladder, the symptoms of which are unpleasant sensations and pain during urination.

The main cause of the disease is bacteria that have entered the urinary bladder through the urethra and cause an infection. Most often, bacteria (*Escherichia coli*) living in the intestines contribute to the infection. Acute cystitis occurs with discharge of pus and a feeling of pain in the lower abdomen.

Constant inflammation accompanies chronic cystitis. During remissions, the disease practically does not bother the patient. In this case, the treatment is aimed at removing inflammation to normalize the flow of urine – possible localizations of infection in the body are detected and eliminated. A course of recovery and strengthening of the body's defenses is also conducted.

Основні симптоми захворювання:

- часте сечовипускання;
- печіння при сечовипусканні;
- постійне відчуття потреби сходити до туалету, навіть у випадках повної відсутності сечі (або наявності дуже незначної кількості);
- сеча темна та каламутна (у деяких випадках із домішками крові);
- болі в нижній частині живота та спині;
- відчуття загального нездужання.

При підвищенні температури тіла до 37,5 градусів необхідно негайно звернутися до лікаря.

Лікування циститу:

При перших симптомах захворювання необхідно терміново звернутися до лікаря-уролога. Лікар може призначити безпечні та протизапальні лікарські препарати, обов'язково пиття. Першочерговим завданням у лікуванні циститу є знищення патогенних бактерій, що знаходяться в сечостатевої системі.

The main symptoms of the disease:

- frequent urination;
- burning sensation during urination;
- a constant feeling of the need to urinate, even in cases of complete absence of urine (or the presence of a very small amount);
- urine is dark and cloudy (in some cases with blood impurities);
- pain in the lower abdomen and back;
- feeling of general malaise.

If the body temperature rises to 37.5 degrees, you should immediately consult a doctor.

Treatment of cystitis:

At the first symptoms of the disease, it is necessary to urgently consult a urologist. The doctor can prescribe pain-relieving and anti-inflammatory drugs. The abundant drinking is mandatory. The primary task in the treatment of cystitis is the destruction of pathogenic bacteria living in the genitourinary system. Antibiotics are prescribed taking into

Антибіотики призначаються з урахуванням складності захворювання. При використанні ефективних лікарських препаратів у найкоротші терміни оболонка сечового міхура прийде в норму, а саме захворювання відступить аж до повного зникнення.

Профілактичні заходи:

- дотримання дієти;
- обов'язкове дотримання особистої гігієни;
- уникати переохолодження;
- вживання великої кількості рідини (вода, соки);
- не допускати перенаповнення сечового міхура.

account the complexity of the disease. When using effective drugs, the bladder membrane will return to normal in the shortest possible time, and the disease itself will recede until it completely disappears.

Preventive measures:

- following a diet;
- mandatory high-quality observance of personal hygiene;
- avoiding hypothermia;
- consumption of large amounts of liquid (water, juices);
- preventing overfilling of the bladder.

Післятекстові завдання Post-text assignment

Завдання 1. *Прослухайте речення. Визначте правильну та неправильну інформації в поданих реченнях («+» або «-»). У разі неправильної інформації дайте правильну відповідь. Listen to the sentences. Identify the correct and incorrect information in the given sentences («+» or «-»). If the information is incorrect, give the correct answer.*

1. Цистит – запалення слизової оболонки шлунка.
2. Розвиток інфекції викликають віруси, які потрапили в організм через сечовипускальний канал до сечового міхура.
3. Гострий цистит протікає з виділенням гною та відчуттям болю внизу живота.
4. Постійне запалення супроводжує хронічний цистит.
5. Під час ремісії захворювання дуже докучає хворому.
6. Головні симптоми циститу: часте сечовипускання, печіння під час сечовипускання, відчуття потреби сходити до туалету, навіть у випадках повної відсутності сечі.
7. При циститі температура тіла підвищується до 39 градусів.
8. При перших симптомах захворювання необхідно терміново звернутися до лікаря-кардіолога.
9. Лікар може призначити безпечні та протизапальні лікарські препарати, обов'язково пиття.
10. Першочерговим завданням у лікуванні циститу є знищення патогенних бактерій, що знаходяться в сечостатевої системі.
11. Профілактичні заходи пов'язані тільки з дотриманням дієти.

Завдання 2. *Заповніть таблицю. Розкажіть про цистит, використовуючи інформацію таблиці. Fill in the table. Tell about cystitis using the information in the table.*

Цистит – це запалення слизової оболонки сечового міхура.		
Причини виникнення	Причини виникнення	Лікування

Завдання 3. *Відновіть та запишіть речення. Renew and write down the sentences.*

1. Симптомами циститу є неприємні відчуття та болі при
2. Основною причиною виникнення захворювання є бактерії, які потрапили через сечовипускальний канал до ...
3. Найчастіше, бактерії (кишкова паличка), що живуть у кишечнику, сприяють
4. Постійне запалення супроводжує
5. Під час ремісії захворювання практично нічим не докучає
6. Лікування спрямоване на зняття
7. Лікар може призначити беззаспокійливі та протизапальні
8. Першочерговим завданням у лікуванні циститу є знищення
9. При використанні ефективних лікарських препаратів у найкоротші терміни оболонка сечового міхура
10. Профілактичні заходи включають:

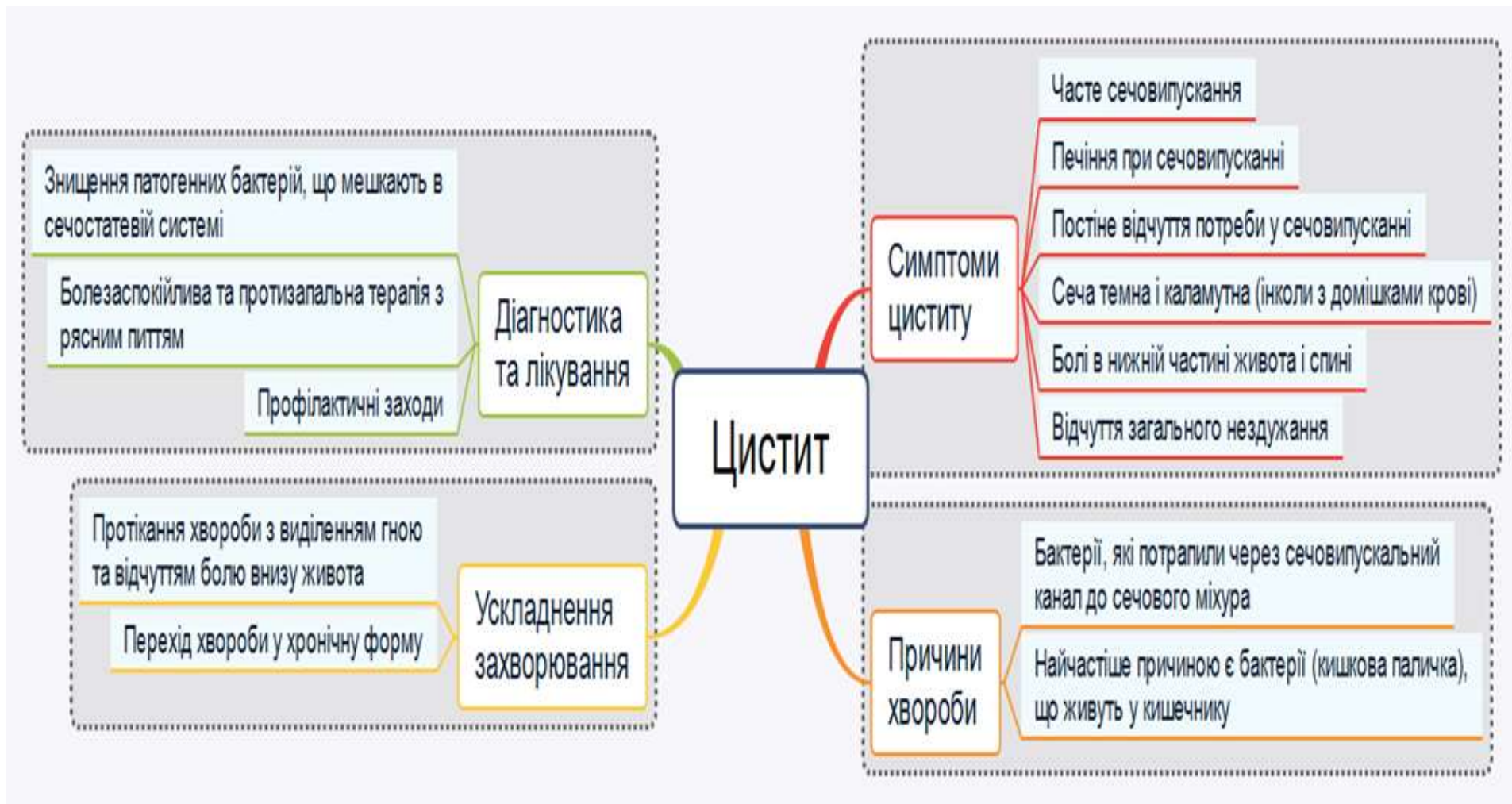
Завдання 4. *Утворіть речення зі слів. Make a sentence from the words.*

1. Симптоми/ цистит/ є/ відчуття/ біль/ при/ сечовипускання.
2. Гострий/ цистит/ протікати/ з/ виділення/ гній/ і/ болі/ внизу/ живіт.
3. Кишкова/ паличка/ спричиняти/ виникнення/ інфекція.
4. При/ підвищення/ температура/ до 37,5/ потрібно/ звертатися/ до/ лікар-уролог.
5. Лікар/ могли/ призначати/ протизапальний/ беззаспокійливий/ лікарський/ препарат.
6. З/ мета/ профілактика/ захворювання/ потрібно/ вживати/ велика/ кількість/ рідина.

Завдання 5. *Поділіть текст на частини. Складіть план тексту. Divide the text into parts. Make a plan of the text.*

Завдання 6. *Перекажіть текст за планом. Recite the text according to the plan.*

Завдання 7. *Складіть коротку доповідь, використовуючи ментальну карту. Make a short report, using the mind-map:*

Ментальна карта «Цистит»
 (архів автора, права автора захищені)

Завдання 8. Прочитайте рекомендації. Чи погоджуєтеся Ви з твердженням: «Не кожен випадок болю під час сечовипускання необхідно лікувати антибіотиками»? Обґрунтуйте свою думку. Read the recommendations. Do you agree with the statement: Not every case of painful urination needs to be treated with antibiotics? Justify your opinion.

Не кожен випадок болючості при сечовипусканні необхідно лікувати антибіотиками!

Якщо скарги обмежуються болем при сечовипусканні, і у вас немає підвищеної температури, сеча не змінила колір, то переважно достатньо простих заходів:

пити більше рідини

при вираженому больовому синдромі прийняти парацетамол чи ібупрофен

Профілактика циститу — це дотримання гігієни статевих органів. Інфекція полюбляє починатися знизу та підійматися сечовивідними шляхами, тому варто запобігати їй на самому початку.

Перевірте себе Check yourself

Завдання 1. *Прочитайте текст ще раз. Дайте письмову відповідь на запитання. Read the text again. Give a written answer to the question.*

1. Що таке «цистит»?
2. Які основні причини виникнення циститу?
3. Що викликає розвиток інфекції?
4. Чим супроводжується гострий цистит?
5. Що супроводжує хронічний цистит?
6. На що спрямоване лікування циститу?
7. Які основні симптоми циститу?
8. Чим супроводжується сечовипускання при циститі?
9. Чи може підвищуватися температура тіла при циститі?
10. Що потрібно робити при перших симптомах захворювання?
11. Які лікарські препарати призначає лікар-уролог хворому?
12. Чи потрібно дотримуватися режиму пиття при циститі?
13. Які профілактичні заходи при циститі?

ЦИСТИТ: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ
CYSTITIS: CAUSES, SYMPTOMS, TREATMENT

СЛОВНИК
VOCABULARY

болезаспокійливий	analgetic
відступати	retreat
відновлення	restoration
гігієна	hygiene
гній	pus
гострий цистит	acute cystitis
дієта	diet
докучати	annoy
запалення	inflammation
зняття запалення	removal of inflammation
зміцнення	strengthening
інфекція	infection
каламутний	muddy
кишківник (кишечник)	intestine (bowel)
кишкова паличка	Escherichia coli
локалізація	localization
низ живота	lower abdomen
нормалізація струму сечі	normalization of urine flow
перенаповнення	overfilling
переохолодження	hypothermia
печіння	burning
постійне запалення	constant inflammation
ремісія	remission
рясне пиття	heavy drinking
сеча	urine
сечовий міхур	bladder
сечовипускальний канал	urinary tract
сечовипускання	urination
сечостатева система	genitourinary system
слизова оболонка	mucous membrane
струм сечі	stream of urine
темний	dark
уролог	urologist
хронічний цистит	chronic
цистит	cystitis

**ЗАХВОРЮВАННЯ ЛОР-ОРГАНІВ
DISEASES OF ENT (EAR, NOSE, THROAT) ORGANS**

**УРОК 13
ГАЙМОРИТ: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ
SINUSITIS: CAUSES, SYMPTOMS, TREATMENT**

**Дотекстові завдання
Pre-text assignments**

Завдання 1. *Прочитайте нові слова, перекладіть. Read the words, translate.*

Слова: гайморит, запалення, оболонка, нежить, утруднене дихання, перенісся, гайморова пазуха, застуда, риніт, носова порожнина, гостра форма, хронічна форма, закладеність носа, виділення, слиз, глотка, тяжкість.

Завдання 2. *Визначте рід іменників. Define the gender of the nouns*

Чоловічий рід (він)	Жіночий рід (вона)	Середній рід (воно)

Слова: риніт, носова порожнина гайморит, запалення, закладеність, оболонка, нежить, глотка, дихання, перенісся, гайморова пазуха, застуда, гострий, хронічний, виділення, слиз.

Завдання 3. *Утворіть дієслова від іменників. Form verbs from the nouns.*

Іменники	Дієслова
Виділення	Виділяти
Біль	
Запалення	
Закладеність	
Утруднення	
Підвищення	
Прийом	
Захворювання	
Призначення	
Лікування	
Хвороба	
Стікати	
Виникнення	

Скарга	
Кашель	
Обстеження	
Промивання	

Завдання 4. *Узгодьте слова (прикметники і іменники) у правій і лівій колонках. Match the words (adjectives and nouns) in the right and left columns.*

прикметники	іменники
слизова	лікування
підвищення	форма
вірусна/ бактеріальна	імунітет
ускладнене	захворювання
вроджені	нежить
головний	процес
запальний	біль
постійний	порушення
ослаблений	інфекція
гостра	температури
медикаментозне	оболонка

Текст для читання

ГАЙМОРИТ: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ

Гайморит – це запалення слизової оболонки гайморової порожнини носа. Супроводжується підвищенням температури, нежитьом, утрудненим диханням, болем в області перенісся, очей, лоба.

Основною і найпершою причиною виникнення гаймориту є вірусна чи бактеріальна інфекція, яка потрапляє в гайморову пазуху або через кров і потім спричиняє запалення. Також причиною виникнення гаймориту може бути ослаблений імунітет, невчасне або неправильне лікування застуди або риніту, що викликає ускладнення захворювання гайморових пазух. Ще можуть бути вроджені порушення анатомічної будови носової порожнини.

Як і більшість запальних захворювань гайморит має гостру та хронічну форми. На гостру форму вказують такі симптоми:

- закладеність носа, порушення носового дихання;
- слизові або гнійні виділення з носа;
- неприємне відчуття важкості в ділянці гайморових пазух;
- підвищена температура та відчуття втоми;

Text for reading

SINUSITIS: CAUSES, SYMPTOMS, TREATMENT

Sinusitis is an inflammation of the mucous membrane of the sinus cavity of the nose. It is accompanied by an increase in temperature, dyspnea, difficulty breathing, pain in the bridge of the nose, eyes, and forehead.

The main and first cause of sinusitis is a viral or bacterial infection that enters the sinus or through the blood and then causes inflammation. Also, the cause of sinusitis can be weakened immunity, untimely or incorrect treatment of a cold or rhinitis, which causes complications of sinus disease. There may also be congenital disorders of the anatomical structure of the nasal cavity.

Like most inflammatory diseases, sinusitis has acute and chronic forms. The acute form is indicated by the following symptoms:

- nasal congestion, nasal breathing disorders;
- mucous or purulent discharge from the nose;
- an unpleasant feeling of heaviness in the area of the maxillary sinuses;
- increased temperature and feeling of fatigue;
- headache;
- pain that radiates to the eyes, teeth or head.

- головний біль;
- біль, що віддає в очі, зуби чи голову.

Якщо гайморит не проходить довгий час, а людина не докладає зусиль для лікування, то хвороба переходить у хронічну форму, яка має такі симптоми:

- закладеність носа, порушення носового дихання;
- слизові або гнійні виділення з носа;
- неприємне відчуття важкості в ділянці гайморових пазух;
- підвищена температура та відчуття втоми;
- головний біль;
- біль, що віддає в очі, зуби чи голову.
- стікання слизу по задній стінці глотки.

Розрізняють такі види гаймориту: *катаральний гайморит* (якщо в людини спостерігається набряклість пазух, прозорі виділення та слабкість, але температура в нормі, це і є початкова стадія хвороби); *двосторонній гайморит* (його особливість – набряклість пазух з обох сторін); *поліпозний гайморит* (точно визначити наявність поліпів у носовій порожнині допоможе рентген); *хронічний гайморит* (якщо хворий страждає від гаймориту декілька місяців, а то й років, то необхідно зробити рентген, КТ, МРТ та інші перевірки); *гнійний гайморит* (такий тип хвороби проявляє себе періодичними загостреннями та

If sinusitis does not go away for a long time, and a person does not make any efforts to treat it, then the disease turns into a chronic form, which has the following symptoms:

- nasal congestion, nasal breathing disorders;
- mucous or purulent discharge from the nose;
- an unpleasant feeling of heaviness in the area of the maxillary sinuses;
- increased temperature and feeling of fatigue;
- headache;
- pain that radiates to the eyes, teeth or head.
- runoff of mucus on the back wall of the pharynx.

The following types of sinusitis are distinguished: catarrhal sinusitis (if a person has sinus swelling, clear secretions and weakness, but the temperature is normal, this is the initial stage of the disease); bilateral sinusitis (its feature is swelling of the sinuses on both sides); polyposis sinusitis (x-rays will help to accurately determine the presence of polyps in the nasal cavity); chronic sinusitis (if the patient has been suffering from sinusitis for several months or even years, it is necessary to undergo an X-ray, CT scan, MRI and other tests); purulent sinusitis (this type of disease manifests itself in periodic exacerbations and abundant yellow-green discharge from the nose with impurities of pus).

Treatment of sinusitis. If the reason of sinusitis is an allergy, then possible allergens are first eliminated and antihistamines

жовто-зеленими рясними виділеннями з носа з домішками гною).

Лікування гаймориту. Якщо причина гаймориту – алергія, то спочатку усувають можливі алергени та призначають антигістамінні препарати. Найчастіше для лікування гаймориту використовують медикаментозну терапію. Також роблять промивання носової порожнини та пазух носа.

are prescribed. Most often, drug treatment is used to treat sinusitis. The nasal cavity and sinuses are also washed.

Післятекстові завдання

Post-text assignments

Завдання 1. *Прослухайте речення. Визначте правильну та неправильну інформації в поданих реченнях («+» або «-»). У разі неправильної інформації дайте правильну відповідь. Listen to the speech. Recognize True or False information («+» or «-»). If there is incorrect information, give the correct answer.*

1. Гайморит – це запалення слизової оболонки рота.
2. Основною та першою причиною виникнення гаймориту є вірусна чи бактеріальна інфекція.
3. Супроводжується зниженням температури, частим серцебиттям, болем в ділянці серця.
4. Ще можуть бути вроджені порушення анатомічної будови носової порожнини.
5. Якщо гайморит не проходить довгий час, а людина не докладає зусиль для лікування, то хвороба переходить у легку форму.
6. *Особливістю двостороннього гаймориту є набряклість пазух лише з однієї сторони.*

Завдання 2. *Прочитайте речення. Поставте запитання до виділених слів. Read the sentences. Ask questions about the highlighted words.*

1. **Гайморит** – це запалення слизової оболонки гайморової порожнини носа.
2. Основною і першою причиною виникнення гаймориту є **вірусна чи бактеріальна інфекція**.
3. Також причиною виникнення гаймориту може бути **ослаблений імунітет, невчасне або неправильне лікування застуди або риніту**.
4. Як і більшість запальних захворювань гайморит має **гостру та хронічну форми**.
5. Якщо гайморит не проходить довгий час, то хвороба переходить у **хронічну форму**.
6. Хвороба переходить у хронічну форму, яка має такі **симптоми: закладеність носа, порушення носового дихання**.
7. **Слизові або гнійні виділення з носа** свідчать про ускладнення захворювання.
8. Найчастіше для лікування гаймориту **використовують медикаментозну терапію**.
9. Також для лікування гаймориту роблять промивання носової порожнини та пазух носа.
10. Якщо причина гаймориту – алергія, то **призначають антигістамінні препарати**.

Завдання 3. *Напишіть слова в дужках у правильному відмінку. Write the words in brackets in the correct case.*

1. Запалення (чого?) _____ (слизова оболонка).
2. Хронічна форма характеризується (чим?) _____ (головний біль).
3. Хворий має неприємне відчуття (чого?) _____ (важкість) у ділянці гайморових пазух.
4. Якщо в людини спостерігається (що?) _____ (прозорі виділення, слабкість), але температура в нормі, це і є (яка?) _____ (початковий) стадія хвороби.
5. Гнійний гайморит проявляє себе (чим?) _____ (періодичні загострення) і (чим?) _____ (жовто-зелені рясні) виділеннями з носа з домішками гною.

Завдання 4. *Подивіться на малюнок і розкажіть, які основні причини виникнення гаймориту. Look at the picture below and say what are the main symptoms of sinusitis.*

**СЛОВНИК
VOCABULARY**

**ГАЙМОРИТ: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ЛІКУВАННЯ
SINUSITIS: CAUSES, SYMPTOMS, TREATMENT**

виділення	selection
гайморит	sinusitis
гайморова пазуха	maxillary sinuses
глотка	pharynx
закладеність носу	nasal congestion
гостра форма	acute form
застиуд	cold
запалення	inflammation
нежить	sneezing
носова порожнина	nasal cavity
оболонка	shell
перенісся	nose bridge
слиз	mucus
риніт	rhinitis
тяжкість	weight
утруднене дихання	difficulty breathing
хронічна форма	chronic form

УРОК 14

ПРИЧИНИ, ФОРМИ ТА СИМПТОМИ ОТИТУ CAUSES, FORMS AND SYMPTOMS OF OTITIS

Дотекстові завдання Pre-text tasks

Завдання 1. Прочитайте іменники. Незнайомі слова перекладіть, використовуючи словник. Read the nouns. Translate unfamiliar words using a dictionary.

Захворювання, запалення, відчуття, утворення, витікання, виділення, збільшення, погіршення, перехолодження, зниження, попадання, потрапляння, пошкодження, розчісування, ускладнення, звуження, виникнення, обстеження, застосування, лікування;

гній, ознака, дискомфорт, свербіж, набряк, тиск, важкість, лімфовузол, слух, інфекція, хвороба, збудник, класифікація, лабіринт, відділ, фурункул, причина, наявність, свербіння, свербіж, ризик, препарат, антибіотик, процедура, інтенсивність, лихоманка, шум, рідина, млявість, втрата, структура, розлад, отоларинголог, стадія, рецептор, закладеність, діагноз, анамнез, огляд, воронка.

Завдання 2. Розподіліть слова за частинами мови. Divide the words into parts of speech.

Іменник	Прикметник	Дієслово

Слова: людина, інфекційний, ускладнюватися, гній, слухати, біль, захворіти, слух, кашляти, інфекція, вухо, ускладнений, захворіти, слуховий, кашель, людський, больовий, вушний, ускладнення.

Завдання 3. Заповніть таблицю. Складіть речення з іменниками в називному та місцевому відмінках. Прочитайте речення. Fill in the table. Make sentences with nouns in the nominative and locative cases. Read the sentences.

Називний відмінок	Місцевий відмінок (де?)
вухо	у вусі
лабіринт	
рот	
носоглотка	
горло	
канал	
перетинка	
прохід	
анамнез	
аналіз	

Завдання 4. Узгодьте прикметники з іменниками. Match the adjectives with the nouns.

Зразок: гостр ... форма – гостра форма

Середн... вухо

Інфекційн... захворювання

Підвищен... температура

Привушн... лімфовузли

Слухов... прохід

Зовнішн... відділ

Чужерідн... тіло

Гнійн... процес

Барабан... перетинка

Протизапальн... препарати

Запущен... захворювання

Нервов... рецептори

Хронічн... отит

Завдання 5. Слова, подані в дужках, напишіть у потрібному відмінку. Прочитайте відновлені речення. Write the words in brackets in the correct case. Read the reconstructed sentences.

1. Внутрішній отит найчастіше виникає через запалення в (середнє вухо).
2. Біль у вусі поширюється на (очі, скроні, щелепи).
3. Слухова труба з'єднує вухо з (носоглотка).
4. Зовнішній отит локалізується в (зовнішній відділ вуха).
5. Під час середнього отиту здійснюється тиск на (барабанна перетинка).
6. Отит середнього вуха супроводжується (гнійний процес).
7. Внутрішній отит загрожує (ускладнення).
8. Внутрішній отит може бути спричиненим (віруси, бактерії).
9. Хворому з симптомами отиту треба звернутися до (отоларинголог).
10. Під час огляду отоларинголог опитує (пацієнт).

Завдання 6. Напишіть синонімічні словосполучення за зразком. Write synonymous phrases according to the sample.

Зразок: біль виникає – виникнення болю.

Гній утворюється –

Гній виділяється –

Температура підвищується –

Тиск відчувається –

Біль посилюється –
 Слух погіршується –
 Слух знижується –
 Вода потрапляє –
 Імунітет знижується –
 Вухо пошкоджується –
 Хвороба виникає –
 Відеоотоскоп застосовується –
 Аналіз крові призначається –

Завдання 7. Прочитайте дієслова. Перекладіть незнайомі слова, використовуючи словник. Від поданих дієслів утворіть іменники. Складіть з іменниками речення. Read the verbs. Translate unfamiliar words using a dictionary. Form nouns from the given verbs. Make sentences with nouns.

Зразок: *Виникати – виникнення. Знижений імунітет впливає на виникнення отиту.*

Захворіти, утворюватися, виділятися, підвищуватися, витікати, збільшуватися, погіршуватися, посилюватися, поширюватися, переохолоджуватися, потрапляти, знижуватися, звужуватися, покращуватися, відновлюватися, лікувати.

Завдання 8. Від поданих іменників утворіть прикметники. Складіть із прикметниками словосполучення. Form adjectives from the given nouns. Make phrases with adjectives.

Зразок: *серце – серцевий біль.*

Іменник	Прикметник + іменник
Інфекція	
Вухо	
Гній	
Слух	
Ніч	
Травма	
Запалення	
Барабан	
Хвороба	
Голова	
Вірус	
Бактерія	
Середина	
Клініка	

Завдання 9. Прочитайте мінітекст. Дайте назву поданому тексту. Read the mini-text. Name the given text.

Отит – це інфекційне захворювання вуха, коли розвивається запалення, зазвичай із утворенням гною. Найголовніша ознака того, що у вас може бути отит, – це біль та дискомфорт, свербіж і набряк, відчуття тиску та важкості у вусі, підвищена температура тіла (від 38 градусів), гнійні виділення, збільшення привушних лімфовузлів, витікання гною зі слухового проходу, погіршення слуху. Біль у вусі посилюється в нічний час або коли хворий відкриває рота та поширюється на очі, скроні, щелепи. Провокують отит інфекції на тлі переохолодження, попадання у вухо води або зниження імунітету. Ця хвороба може розвинути через недоліковану ГРВІ, коли збудники переходять з горла до носа з кашлем у вухо. У цьому процесі задіяна слухова труба, яка з'єднує вухо з носоглоткою.

Завдання 10. Прочитайте текст завдання 9 ще раз. Дайте відповіді на запитання. Запишіть відповіді. Перекажіть текст. Read the text of task 9 again. Answer the questions. Write down the answers. Translate the text.

1. Що таке отит?
2. Які найголовніші симптоми отиту ви знаєте?
3. Що провокує отит?
4. Назвіть три види отиту.
5. Де локалізується запальний процес під час зовнішнього отиту?
6. Які причини зовнішнього отиту?
7. Де локалізується запальний процес під час середнього отиту?
8. Яке лікування призначається під час середнього отиту?
9. Назвіть симптоми середнього та зовнішнього отиту.
10. Коли виникає внутрішній отит (лабіринт)?
11. Які симптоми внутрішнього отиту ви знаєте?
12. Які ускладнення можуть бути під час внутрішнього отиту?
13. Що може бути причиною виникнення внутрішнього отиту?
14. Які симптоми гострої форми отиту?
15. Чим відрізняється гостра форма отиту від хронічної?
16. Який лікар може діагностувати отит?
17. Як проводиться огляд пацієнта з симптомами отиту?
18. Яке лікування призначає лікар, якщо в пацієнта діагностований отит?

Текст для читання

ПРИЧИНИ, ФОРМИ ТА СИМПТОМИ ОТИТУ

Будь-яка людина, незалежно від віку, може захворіти на отит. Отит – це інфекційне захворювання вуха, при якому розвивається запалення, часто з утворенням гною. Найголовніша ознака того, що у вас може бути отит – це біль та дискомфорт, свербіж і набряк, відчуття тиску та важкості у вусі, підвищена температура тіла (від 38 градусів), гнійні виділення, збільшення привушних лімфовузлів, витікання гною зі слухового проходу, погіршення слуху. Біль у вусі посилюється в нічний час або коли хворий відкриває рота та поширюється на очі, скроні, щелепи. Провокують отит інфекції на тлі переохолодження, попадання у вухо води або зниження імунітету. Ця хвороба може розвинути через недоліковану ГРВІ, коли збудники переходять із горла й носа з кашлем у вухо. У цьому процесі задіяна слухова труба, яка з'єднує вухо з носоглоткою.

Отит поділяють залежно від його класифікації:

- зовнішній;
- середній;
- внутрішній (лабіринт).

Зовнішній отит. Локалізується в зовнішньому відділі вуха. Може приймати форму у вигляді фурункула або ж

Text for reading

CAUSES, FORMS AND SYMPTOMS OF OTITIS

Any person, regardless of age, can get otitis. Otitis is an infectious disease of the ear, in which inflammation develops, often with the formation of pus. The most important sign that you may have otitis is pain and discomfort, itching and swelling, a feeling of pressure and heaviness in the ear, increased body temperature (38 degrees or higher), purulent secretions, enlargement of the parotid lymph nodes, discharge of pus from the auditory canal, deterioration of hearing. Ear pain intensifies at night or when the patient opens his mouth and it spreads to the eyes, temples and jaws. Otitis is provoked by infection against the background of hypothermia, water getting into the ear or a decrease in immunity. This disease can develop due to a defective ARVI, when pathogens pass from the throat and nose to the ear with a cough. This process involves the auditory tube, which connects the ear to the nasopharynx.

Otitis is divided depending on its classification:

- externa;
- media;
- interna (labyrinth).

охоплювати весь слуховий прохід. Причинами зовнішнього отиту можуть бути:

- потрапляння води в слуховий канал;
- травматичні пошкодження вуха;
- наявність у вусі чужорідного тіла;
- розчісування вуха та свербіння.

Середній отит. Запальний процес локалізується в середньому вусі. Це більш небезпечне захворювання, ніж зовнішній отит, оскільки чиниться тиск на барабанну перетинку. Часто отит середнього вуха супроводжується гнійним процесом, що підвищує ризик ускладнень. У цьому випадку терапія повинна бути комплексною – призначаються протизапальні препарати та антибіотики. Також проводяться фізіотерапевтичні процедури.

Запалення середнього та зовнішнього вуха можна визначити за такими симптомами:

- оталгія (вушний біль) від легкої інтенсивності до важкої;
- набряк та звуження слухового проходу;
- лихоманка, висока температура тіла;
- свербіж;
- почуття важкості та тиску у вусі;
- шум у вухах; відчуття, ніби у вусі переливається рідина;
- млявість, хворобливий стан;

Otitis externa. It is localized in the outer part of the ear. It can take the form of a furuncle or cover the entire auditory canal. Causes of otitis externa can be:

- water entering the ear canal;
- traumatic ear damage;
- the presence of a foreign body in the ear;
- scratching the ear because of itching.

Otitis media. The inflammatory process is localized in the middle ear. This is a more dangerous disease than otitis externa, because pressure is exerted on the eardrum. Otitis media is often accompanied by a purulent process, which increases the risk of complications. In this case, the therapy should be complex one – anti-inflammatory drugs are prescribed along with antibiotics. Physiotherapy procedures are also carried out.

Inflammation of the middle and outer ear can be determined by the following symptoms:

- otalgia (ear pain) from mild to severe intensity;
- swelling and narrowing of the ear canal;
- fever, high body temperature;
- itching;
- feeling of heaviness and pressure in the ear;
- tinnitus; feeling as if liquid is overflowing in the ear;
- sluggishness, painful condition;
- hearing loss.

- втрата слуху.

Внутрішній отит (лабіринт). Це хвороба, яка виникає при запущеному середньому отиті. Запальний процес перекидається на структури лабіринту. При внутрішньому отиті біль посилюється, віддає в лоб, шию, очі. Температура підвищується, з'являються головні болі, вестибулярні розлади. Ця форма хвороби загрожує ускладненнями, головне з яких – незворотні ураження слуху. Отит внутрішнього вуха може бути спричинений вірусами й бактеріями. Знижений імунітет також впливає на виникнення хвороби. Але найчастіше хвороба виникає через запалення в середньому вусі. При внутрішньому отиті стан хворого настільки важкий, що йому складно сидіти чи стояти. Якщо вчасно звернутися до отоларинголога, стан покращиться через тиждень. На запущеній стадії слухові нервові рецептори гинуть – і вже неможливо відновити слух.

Отит може приймати дві форми – гостру та хронічну.

Гостра форма отиту. У цьому випадку у хворого спостерігаються такі симптоми: підвищена температура, різкий стріляючий біль у вусі, закладеність і зниження слуху. Якщо розвинувся **хронічний отит**, симптоми пом'якшуються і проявляються періодично.

Діагностика отиту. Поставити діагноз може лише ЛОР-лікар (отоларинголог). У процесі обстеження лікар

Otitis interna (labyrinth). This is a disease that occurs with advanced otitis media. The inflammatory process moves to the structures of the labyrinth. With internal otitis, the pain intensifies, radiates to the forehead, neck and eyes. The temperature rises, headaches and vestibular disorders appear. This form of the disease threatens with complications, the main of which is irreversible hearing damage. Otitis media can be caused by viruses and bacteria. Reduced immunity also affects the occurrence of the disease. But most often the disease occurs due to inflammation in the middle ear. With internal otitis, the patient's condition is so severe that it is difficult for him to sit or stand. If consult an otolaryngologist in time, the condition will improve in a week. At an advanced stage, auditory nerve receptors die and it is no longer possible to restore hearing.

Otitis can take two forms – acute and chronic ones.

Acute form of otitis. In this case, the patient has the following symptoms: high temperature, sharp shooting pain in the ear, ear stuffiness and hearing loss. If **chronic otitis** has developed, the symptoms are alleviated and appear periodically.

Diagnosis of otitis. Only an ENT doctor (otolaryngologist) can make a diagnosis. During the

опитує пацієнта, збирає анамнез. Огляд проводиться візуально за допомогою спеціальних воронок, а також із застосуванням відеоотоскопа. Додатково призначається клінічний аналіз крові, щоб визначити, чи є запалення. Коли діагностований отит, лікування включає в себе антибактеріальну та протизапальну терапію.

examination, the doctor interviews the patient, collects an anamnesis. The examination is carried out visually with the help of special funnels, as well as with the use of a video otoscope. In addition, a clinical blood test is prescribed to determine whether there is inflammation. When otitis is diagnosed, treatment includes antibacterial and anti-inflammatory therapy.

Післятекстові завдання

Post-text tasks

Завдання 1. Прочитайте речення. Визначте правильну та неправильну інформацію. («+» або «-»). У разі неправильної інформації дайте правильну відповідь. *Read the sentences. Identify the correct and incorrect information. («+» or «-»). If the information is incorrect, give the correct answer.*

1. Отитом хворіють тільки люди похилого віку.
2. Отит – це інфекційне захворювання вуха.
3. Головні симптоми отиту – це біль, свербіж і набряк у вусі, підвищена температура тіла, збільшення привушних лімфовузлів, погіршення слуху.
4. Під час отиту біль у вусі посилюється у денний час.
5. Зовнішній отит локалізується в середньому вусі.
6. Однією з причин зовнішнього отиту може бути наявність у вусі чужорідного тіла.
7. Під час середнього отиту чиниться тиск на барабанну перетинку.
8. Лікування середнього отиту включає протизапальні препарати та антибіотики.
9. Під час запалення зовнішнього та середнього вуха температура тіла хворого не підвищується.
10. При внутрішньому отиті біль у вусі віддає в ліву руку.
11. Внутрішній отит загрожує незворотними враженнями слуху.
12. Отит внутрішнього вуха може бути спричинений грибковими враженнями вуха.
13. При гострій формі отиту хворий відчуває тягучий біль у вусі.
14. Отит лікує лікар-отоларинголог.

Завдання 2. Відновіть речення, використовуючи інформацію з тексту. *Прочитайте та запишіть відновлені речення. Complete the sentences using information from the text. Read and write the reconstructed sentences.*

1. Під час отиту розвивається запалення вуха, часто з утворенням

2. Біль у вусі поширюється на ..., ...,
3. Отит може розвинутися через недоліковану
4. Під час отиту збудники переходять
5. Отит поділяють на ..., ...,
6. Зовнішній отит може охоплювати
7. Отит середнього вуха супроводжується
8. Внутрішній отит виникає при
9. Симптомами внутрішнього отиту є: ..., ..., ...,
10. На виникнення внутрішнього отиту також впливає
11. Отит має 2 форми: ... та
12. Симптоми гострої форми отиту: ..., ..., ...,

Завдання 3. Вставте в речення необхідні дієслова. Використовуйте слова для довідок. Прочитайте відновлений текст. Insert the necessary verbs into the sentences. Use the reference words. Read the restored text.

Запальний процес ... в середньому вусі. Це більш небезпечне захворювання, ніж зовнішній отит, оскільки ... тиск на барабанну перетинку. Зазвичай отит середнього вуха ... гнійним процесом, що ... ризик ускладнень. У цьому випадку терапія повинна бути комплексною – ... протизапальні препарати поряд із антибіотиками. Також ... фізіотерапевтичні процедури.

Слова для довідок: локалізуватися, супроводжуватися, чинитися, проводитися, підвищувати, призначати.

Завдання 4. Вставте в речення необхідні прикметники. Використовуйте слова для довідок. Зверніть увагу на рід та відмінок прикметників. Прочитайте відновлений текст. Insert the necessary adjectives into the sentences. Use the reference words. Pay attention to the gender and case of adjectives. Read the restored text.

Отит – це ... захворювання вуха, коли розвивається запалення, часто з утворенням гною. Найголовніша ознака того, що у вас може бути отит – це біль та дискомфорт, свербіж і набряк, відчуття тиску і тяжкості у вусі, ... температура тіла (від 38 градусів), ... виділення, збільшення ... лімфовузлів, витікання гною

зі ... проходу, погіршення слуху. Біль у вусі посилюється в ... час або коли хворий відкриває рота і поширюється на очі, скроні, щелепи. Провокують отит інфекції на тлі переохолодження, попадання у вухо води або зниження імунітету. Ця хвороба може розвинути через недоліковану ГРВІ, коли збудники переходять із горла та носа з кашлем у вухо.

Слова для довідок: інфекційний, підвищений, гнійний, привушний, слуховий, нічний.

Завдання 5. *Поділіть текст на частини. Складіть план тексту. Divide the text into parts. Plan the text.*

Завдання 6. *Перекажіть текст за планом. Recite the text according to the plan.*

Завдання 7. *Прочитайте мінітекст. Доберіть до нього назву. Підготуйтеся до переказу та перекажіть цей текст. Read the mini-text. Choose a name for it. Prepare to retell and retell this text.*

Запальний процес під час середнього отиту локалізується в середньому вусі. Це більш небезпечне захворювання, ніж зовнішній отит, оскільки чиниться тиск на барабанну перетинку. Часто отит середнього вуха супроводжується гнійним процесом, що підвищує ризик ускладнень. У цьому випадку терапія повинна бути комплексною – призначаються протизапальні препарати поряд із антибіотиками. Також проводяться фізіотерапевтичні процедури.

Запалення середнього та зовнішнього вуха можна визначити за такими симптомами:

- оталгія (вушний біль) від легкої інтенсивності до важкої;
- набряк та звуження слухового проходу;
- лихоманка, висока температура тіла;
- свербіж;
- почуття тяжкості та тиску у вусі;
- шум у вухах; відчуття, ніби у вусі переливається рідина;
- млявість, хворобливий стан;
- втрата слуху.

Перевірте себе

Check yourself

1. У якому віці людина може захворіти на отит?
2. Які існують основні ознаки отиту?
3. Коли посилюється біль у вусі під час отиту?
4. Що провокує отит?
5. Які види отиту ви знаєте?
6. Чим відрізняється зовнішній отит від інших видів отиту?
7. Які препарати призначаються лікарем під час захворювання середнього вуха?
8. Назвіть симптоми запалення середнього вуха?
9. Коли може виникнути внутрішній отит?
10. Який характер болю під час внутрішнього отиту?
11. Що спричиняє запалення внутрішнього вуха?
12. Чому під час внутрішнього отиту треба обов'язково звернутися до отоларинголога?
13. Чим відрізняється гостра форма отиту від хронічної?
14. Як проводить лікування отиту лікар-отоларинголог?

Причини, форми та симптоми отиту
CAUSES, FORMS AND SYMPTOMS OF OTITIS

СЛОВНИК
VOCABULARY

Анамнез	Anamnesis
Барабанна перетинка	Eardrum
Вестибулярний	Vestibular
Виділення	Excretion
Витікання	Outflow
Відділ	Section
Відновити	Restore
Візуально	Visually
Воронка	Crater
Втрата	Loss
Вчасно	In time
Гинути	Perish
Гній	<u>Pus</u>
ГРВІ (гостра респіраторна вірусна інфекція)	Acute respiratory viral infection
Додатковий	Additional
З'єднувати	Connect
Задіяний	Involved
Закладеність	Constipation
Запалення	Inflammation
Запущений	Neglected
Застосування	Application
Збільшення	Magnification
Збудник	Exciter
Звернутися	to contact
Звуження	Narrowing
Свербіння	Jud
Лихоманка	Fever
Млявість	Apathy
Набряк	Edema
Небезпечний	Dangerous
Недолікований	Untreated

Незворотній	Irreversible
Носоглотка	Nasopharynx
Обстеження	Examination
Ознака	Sign
Опитувати	Question
Отоларинголог	Otolaryngologist
Охоплювати	Comprise
Переливання	Transfusion
Переохолодження	Hypothermia
Переходити	Move
Поділяти	Divide
Покращуватися	to improve
Пом'якшуватися	Ease off
Попадання	Hit
Посилюватися	Intensify
Поширюватися	Expand
Пошкодження	Injury
Привушні лімфовузли	Parotid lymph nodes
Провокувати	Provoke
Протизапальний	Antiphlogistic
Процедура	Procedure
Ризик	Danger
Рідина	Liquid
Розвинутися	To develop
Розлад	Disorder
Розчісування	Combing
Свербіж	Itch
Складно	Difficult
Слух	Hearing
Слуховий прохід	Auditory canal
Спостерігатися	to be observed
Тиск	Pressure
Травматичний	Traumatic
Тяжкість	Heaviness
Ураження	Damage
Ускладнення	Complication
Утворення	Formation

Фізіотерапевтичний	Physiotherapy
Фурункул	Furuncle
Хворобливий стан	A painful condition
Чужорідний	Alien
Шум	Noise

УРОК 15

АНГІНА: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ФОРМИ ТА ЛІКУВАННЯ TONSILLITIS: CAUSES, SYMPTOMS, FORMS AND TREATMENT

Дотекстові завдання Pre-text assignments

Завдання 1. Прочитайте іменники. Перекладіть незнайомі слова, використовуючи словник. Усно визначте рід іменників. *Read nouns. Translate unknown words using a dictionary. Orally determine the gender of nouns.*

Слова: ангіна, тонзиліт, мигдалина, запалення, процес, бактерія, вірус, грибок, стрептокок, посуд, амбулаторія, рушник, бруд, гній, гнійник, гайморит, карієс, порожнина, умова, середовище, речовина, пил, втома, перевтома, авітаміноз, ломота, суглоб, попереk, вузол, піднебіння, почервоніння, стан, слиз, наліт, поверхня, крапочка, фолікул, оболонка, перебіг, озноб, слабкість, інтенсивність, набряк, розлад, дифтерія, дефект, кровотеча, ізоляція, дієта, госпіталізація, препарат, вітамін, розчин, антисептик.

Завдання 2. Від поданих іменників утворіть прикметники. З іменниками та з утвореними прикметниками складіть речення. Запишіть та прочитайте утворені речення. Виконуйте за зразком. *Form adjectives from the given nouns. Make sentences with nouns and formed adjectives. Write and read the formed sentences. Follow the pattern.*

Зразок: біль → больовий.

Пацієнт відчуває **біль** у горлі. **Больовий** напад триває 20 хвилин.

- Амбулаторія –
- Бруд –
- Гній –
- Голова –
- Запалення –
- Інфекція –
- Карієс –
- Набряк –
- Піднебіння –
- Холод –

Завдання 3. Прочитайте віддієслівні іменники. Перекладіть незнайомі слова. Визначте дієслова, від яких походять подані іменники. Складіть 5-6 речень із парою спільнокореневих слів (дієсловом та віддієслівним іменником). Виконуйте за зразком. *Read the verbal nouns. Translate the unknown words. Identify the verbs from which the given nouns are derived. Make 5-6 sentences with a pair of single-root (cognates) words (verb and verbal noun). Follow the pattern.*

Зразок: перенапруження ← перенапружити(ся).

Під час тривалого фізичного навантаження виникає **перенапруження** організму. Хвора **перенапружила** голосові зв'язки.

Віддієслівні іменники: захворювання, переохолодження, коливання, вживання, напруження, ковтання, скупчення, натискання, лікування, одужання, блювання, видалення, полоскання, збагачення.

Завдання 4. Узгодьте прикметники з іменниками в роді та числі. Незнайомі слова перекладіть, використовуючи словник. Складіть та запишіть по 2 речення зі словосполученнями, прикметники та іменники яких ужито в чоловічому роді, у жіночому роді, у середньому роді та у множині. Прочитайте утворені речення. *Agree adjectives with nouns in gender and number. Translate unfamiliar words using a dictionary. Compose and write down 2 sentences each with phrases whose adjectives and nouns are used in the masculine gender, feminine gender, neuter gender and plural. Read the formed sentences.*

Інфекційн... захворювання	Лакунарн... ангіна
Піднебінн... мигдалини	Брудн... посуд
Гемолітичн... стрептокок	Гнійн... запальн... процеси
Карієсн... зуби	Катаральн... ангіна
Фолікулярн... ангіна	Загальн... слабкість
Несприятлив... умови	Психічн... перенапруження
Різк... коливання	Лімфатичн... підщелепн... вузли
Холодн... їжа	Важк... перебіг
Подразнювальн... речовини	Сильн... озноб
Загальн... нездужання	Гіперемійован... мигдалини
Лімфатичн... вузли	Головн... біль
М'як... піднебіння	Жовтувато-біл... гнійн... нальоти
Яскраво-червон... колір	Заразн... захворювання
Сильн... гостр... біль	Літн... люди
Антибактеріальн... терапія	Амбулаторн... лікування
Жарознижувальн... препарати	Щадн... дієта

Антисептичн... розчини Інфекційн... відділення	Рясн... пиття Болезаспокійлив... препарати
---	---

Завдання 5. Прочитайте та перекладіть подані дієслова. Складіть 8-10 речень із будь-якими дієсловами зі списку. Запишіть та прочитайте складені речення. *Read and translate the given verbs. Make 8-10 sentences with any verbs from the list. Write down and read the compound sentences.*

Слова: викликати, потрапляти, виникати, вживати, активізуватися, впливати, переохолоджуватися, коливатися, підвищуватися, нездужати, ковтати, збільшуватися, скупчуватися, стихати, починатися, з'являтися, поділятися, їсти,

тривати, набрякати, перетікати, виступати, лопатися, виділятися, скаржитися, лікувати, одужувати, змінюватися, спостерігатися, відмовлятися, блювати, хворіти, захворіти, з'єднуватися, нагадувати, видалятися, відчувати, залишати, натискати, зникати, ізолювати, користуватися, госпіталізувати, приписувати, полоскати, збагачувати, втомлюватися.

Завдання 6. Від поданих дієслів утворіть іменники. Складіть та запишіть 7-10 речень з дієсловами та утвореними від них іменниками. Виконуйте за зразком. *Form nouns from the given verbs. Compose and write down 7-10 sentences with verbs and nouns formed from them. Follow the pattern.*

Зразок: вживати → вживання.

Пацієнт **вживає** занадто холодну їжу. **Вживання** занадто холодної їжі може викликати запалення піднебінних мигдалин.

Активізуватися –

Відчувати –

Дихати –

Збільшуватися –

Зникати –

Ковтати –

Боліти –

Виникати –

Госпіталізувати –

Їсти –

Лікувати –

Набрякати –

Коливатися –

Натискати –

Нездужати –

Переохолоджуватися –

Підвищуватися –

Одужувати –

Полоскати –

Починатися –

Скаржитися –

Хворіти –

Завдання 7. Розподіліть слова в таблиці за частинами мови. Складіть речення зі спільнокореневими словами різних частин мови (іменником, прикметником та дієсловом). Виконуйте за зразком. Прочитайте утворені речення. *Divide the words in the table by parts of speech. Make sentences with cognate words of different parts of speech (noun, adjective and verb). Follow the pattern. Read the formed sentences.*

Зразок: лікар, лікувальний, лікувати.

Лікар призначив пацієнту антибактеріальну терапію. Поліклініка – це **лікувальний** заклад. Катаральну ангіну **лікують** амбулаторно.

Іменник	Прикметник	Дієслово

Слова: ангіна, інфекційний, мигдалина, гемолітичний, інфекція, стрептокок, користуватися, гнійний, носоглотка, підвищений, запальний, переохолодження, активізуватися, виникати, переохолоджуватися, активізація, захворювання, хворіти, симптом, ковтання, виникнення, підвищуватися, слабкість, пити, збільшення, лімфатичний, ковтати, активний, скаржитися, озноб, підвищення, біль, лікування, натискати, збільшуватися, дитина, боліти, інтенсивність, болісний, м'яз, пиття, щадний, лікувати, дієта, ізолювати, госпіталізувати, рясний, розчин, антисептик.

Завдання 8. Прочитайте та перекладіть слова, словосполучення. Знайдіть антонімічні слова та словосполучення. Складіть 4-6 речень із антонімічною інформацією. *Read and translate the words and phrases. Find antonymic words and phrases. Compose 4-6 words with antonymous information.*

Часті захворювання, рідкі захворювання, підвищення температури, зниження температури, збільшення лімфатичних вузлів, зменшення лімфатичних вузлів, несприятливі умови, сприятливі умови, холодна їжа, гаряча їжа, втома, відпочинок, гострий біль, тупий біль, захворювання починається, захворювання закінчується, болі з'являються, болі зникають, лімфатичні вузли шиї збільшуються, лімфатичні вузли шиї зменшуються, сильні болі, несильні болі,

запальні процеси стихають, запальні процеси посилюються, маленькі нальоти, великі нальоти, з'являються жовтувато-білі нальоти, зникають жовтувато-білі нальоти, важкий перебіг, неважкий (легкий) перебіг, більша інтенсивність, менша інтенсивність, з'являється гіперемія, зникає гіперемія, симптоми зникають, симптоми з'являються.

Завдання 9. Прочитайте подані речення. Замініть виділені слова та словосполучення антонімічними. Прочитайте обидва речення. Напишіть 5-7 речень із антонімічною інформацією. Read the sentences provided. Replace the highlighted words and phrases with antonyms. Read both sentences. Write 5-7 sentences with antonym information.

1. У пацієнтки **збільшилися** мигдалини. –
2. У хворого **з'явилися** жовтувато-білі нальоти. –
3. Симптоми мають **меншу** інтенсивність. –
4. У пацієнтки вчора **з'явилася** гіперемія м'якого піднебіння. –
5. **Сприятливі** умови для захворювання. –
6. Улітку **часті** захворювання на ангіну. –
7. Вранці температура **підвищується**. –
8. Симптоми ангіни **зникають**. –
9. Ангіна має **важкий** перебіг. –
10. Пацієнт вживає **холодну** їжу. –
11. Я відчуваю **гострий** біль. –
12. Пацієнтка відчуває **сильні** болі. –
13. Захворювання **почалося** 3 дні тому. –

Завдання 10. Прочитайте текст. Дайте назву тексту. Read the text. Give a name to the text.

Ангіна – це інфекційне захворювання. Ознакою ангіни є запалення піднебінних мигдалин. Ангіну поділяють на катаральну, фолікулярну й лакунарну. При катаральній ангіні на мигдалинах, на твердому й м'якому піднебінні спостерігається почервоніння (гіперемія). Температура тіла підвищується до 37,5°C, загальний стан майже не змінюється. Хворий скаржиться на несильні болі при ковтанні. Мигдалини збільшені, набряклі, вкриті слизом. Налъоту на мигдалинах немає. Захворювання триває від трьох до п'яти днів, після чого запальні процеси стихають або ангіна перетікає в іншу форму (лакунарну чи фолікулярну).

Завдання 11. Прочитайте текст завдання 10 ще раз. Дайте відповіді на запитання. Запишіть відповіді. Перекажіть текст. *Read the text of the task 10 times. Give advice on the request. Write down the comments. Retell the text.*

1. Що таке ангіна?
2. Що є ознакою ангіни?
3. На які форми поділяють ангіну?
4. Що спостерігається на мигдалинах, на твердому й м'якому піднебінні при катаральній ангіні?
5. Яка температура тіла пацієнта при катаральній ангіні?
6. На що скаржитися хворий при катаральній ангіні?
7. Що спостерігає лікар під час огляду мигдалин хворого на катаральну ангіну?
8. У які інші форми може перейти катаральна ангіна?

Завдання 12. Прочитайте текст. Дайте назву тексту. *Read the text. Give a name to the text.*

При фолікулярній ангіні мигдалини набряклі та гіпертрофовані. На мигдалинах з'являються маленькі жовтувато-білі нальоти, які виступають над поверхнею мигдалини. Ці крапочки є фолікулами мигдалин, охоплені запальним процесом. Згодом слизова оболонка фолікул лопається, виділяється гній і наліт зникає. Фолікулярна ангіна має

більш важкий перебіг: хворі скаржаться на сильний озноб, загальну слабкість, гострий сильний біль при ковтанні, біль у суглобах та попереку. Температура тіла може підвищуватися до 40° С. Лімфатичні підщелепні вузли збільшені, тому хворий відчуває біль при натисканні. Якщо лікування назначене правильно, одужання при фолікулярній ангіні відбувається на 5-7-й день.

Завдання 13. Прочитайте текст завдання 12 ще раз. Дайте відповіді на запитання. Запишіть відповіді. Перекажіть текст. *Read the text of task 12 again. Give advice on the request. Write down the comments. Retell the text.*

1. Що спостерігає лікар під час огляду мигдалин хворого на фолікулярну ангіну? (Які мигдалини у хворого на фолікулярну ангіну?)

2. Який перебіг має фолікулярна ангіна в порівнянні з катаральною формою ангіни?
3. На що скаржаться хворі при фолікулярній ангіні?
4. Яка температура може бути у хворого на фолікулярну ангіну?
5. Як ви думаєте, чому хворий відчуває біль при натисканні в ділянці лімфатичних підщелепних вузлів?
6. За яких умов одужання при фолікулярній ангіні відбувається на 5-7-й день?

Завдання 14. *Прочитайте текст. Дайте назву тексту. Read the text. Name the text.*

При лакунарній ангіні симптоми схожі з симптомами фолікулярної ангіни, але мають більшу інтенсивність: змінюється загальний стан організму, дуже підвищується температура тіла (до 39-40 C), спостерігаються сильний озноб, болі у м'язах, у суглобах, у горлі, головний біль. Підщелепні лімфатичні вузли збільшуються, тому хворий відчуває гострий сильний біль при натисканні, може відмовитися від їжі, оскільки сильний гострий біль заважає ковтати і навіть

дихати. У дітей можуть бути блювання і розлад шлунка. При лакунарній ангіні мигдалини набряклі та гіперемійовані; лакуни мигдалин розширені. На поверхні мигдалини спостерігаються жовтувато-білі гнійні нальоти, які можуть з'єднатися та нагадувати наліт при дифтерії. Але на відміну від дифтерії наліт при лакунарній ангіні не виходить за межі мигдалин, легко

видаляється, не залишає ніякого дефекту та кровотечі. При своєчасному та правильному лікуванні симптоми найчастіше зникають на 5-7-й день.

Завдання 15. *Прочитайте текст завдання 14 ще раз. Дайте відповіді на запитання. Запишіть відповіді. Перекажіть текст. Read the text of task 14 again. Answer the questions. Write down the answers. Translate the text.*

1. Чим відрізняються симптоми лакунарної ангіни від фолікулярної ангіни?
2. На що скаржаться хворі при фолікулярній ангіні?
3. Як ви думаєте, чому хворий на лакунарну ангіну може відмовитися від їжі?
4. Які розлади можуть бути в дітей при лакунарній ангіні?

5. Що спостерігає лікар під час огляду мигдалин хворого на лакунарну ангіну?
 6. На підставі чого лікар може відрізнити наліт на мигдалинах, викликаний лакунарною ангіною, від нальоту, викликаного дифтерією?

Завдання 16. Доберіть із текстів завдань 10, 12 та 14 речення, які відповідають наступним конструкціям: **Що – це що; Що є чим; Чим є що; Що поділяють на що; Де спостерігається що; За яких умов спостерігається що; Де з'являється що; Хто скаржиться на що.** Choose from the texts of tasks 10, 12 and 14 the sentences that correspond to the following constructions: **Що – це що; Що є чим; Чим є що; Що поділяють на що; Де спостерігається що; За яких умов спостерігається що; Де з'являється що; Хто скаржиться на що.**

Завдання 17. Прочитайте подані речення з дієсловами у формі інфінітива. Визначте суб'єкт (підмет) // суб'єкти (підмети) кожного речення. Розкрийте дужки та прочитайте речення з правильною формою дієслів – предикатів (присудків). Пам'ятайте, що присудок граматично пов'язаний з підметом. Поясніть правопис дієслівних форм у реченнях, які не мають суб'єкта (в узагальнено-особових реченнях). Запишіть по три приклади відповідно до схем речень, поданих у таблиці. Виконуйте за зразком. Read the given sentences with verbs in the infinitive form. Identify the subject // subjects of each sentence. Open the brackets and read the sentences with the correct form of verbs - predicates (predicates). Remember that the predicate is grammatically related to the subject. Explain the spelling of verb forms in sentences that do not have a subject (in subjectless generalized-personal sentences). Write down three examples according to the sentences given in the table. Follow the pattern.

Зразок:

Речення має підмет (суб'єкт) // підмети (суб'єкти) та простий дієслівний присудок (предикат). S + P // P + S	Речення має підмет (суб'єкт) та складений дієслівний присудок (предикат). S + P (допоміжне дієслово + інфінітив)	Речення не має підмета (суб'єкта). Узагальнено-особове речення. \$ + P	Речення не має підмета (суб'єкта) та має складений дієслівний присудок (предикат). \$ + P (допоміжне дієслово + інфінітив)
Нальоти (виступати) над поверхнею мигдалини. →	На 3-5 день симптоми катаральної ангіни	Хворого на ангіну (ізолювати). →	Пацієнту необхідно (приймати) ліки. → Пацієнту <u>необхідно</u>

<p>Нальоти (S) <i>виступають</i> (P) над поверхнею мигдалин.</p>	<p>можуть (зникнути). → На 3-5 день симптоми (S) катаральної ангіни можуть зникнути (складений дієслівний P; допоміжне дієслово + інфінітив).</p>	<p>Хворого на ангіну ізолюють (P).</p>	<p>приймає (складений дієслівний P; допоміжне дієслово + інфінітив) ліки.</p>

Ангіну (викликати) бактерії, віруси та грибки. Мікроби (активізуватися) під впливом несприятливих умов: якщо людина (переохолоджуватися), (вживати) холодну їжу, коли температура навколишнього середовища (коливатися). У хворого (підвищуватися) температура тіла, (з'являтися) гострий біль у горлі, слабкість та загальне нездужання, (збільшуватися) лімфатичні вузли. Хворий не може (ковтати, пити), іноді не може (дихати).

Ангіну (поділяти) на катаральну, лакунарну та фолікулярну. При катаральній ангіні на мигдалинах (спостерігатися) почервоніння, загальний стан майже не (змінюватися), мигдалини (збільшуватися, набрякати). Захворювання (тривати) 3-5 днів, після чого запальні процеси (стихати) або ангіна (перетікати) в лакунарну чи фолікулярну.

При фолікулярній ангіні мигдалини (набрякати), на них (з'являтися) маленькі жовтувато-білі нальоти. Згодом слизова оболонка фолікул (лопатися), (виділятися) гній і наліт (зникати). Лімфатичні підщелепні вузли (збільшуватися).

При лакунарній ангіні (змінюватися) загальний стан організму, дуже (підвищуватися) температура тіла, (спостерігатися) сильний озноб.

Хворий може (відмовитися) від їжі, оскільки сильний гострий біль (заважати) (ковтати) і навіть (дихати). Діти можуть (блювати). На поверхні мигдалини (спостерігатися) жовтувато-білі гнійні нальоти. Гнійні нальоти можуть (з'єднатися і нагадувати) наліт при дифтерії. Наліт при лакунарній ангіні не (виходити) за межі мигдалин, легко (видалятися), не (залишати) дефекту та кровотечі.

Симптоми (зникати) на 5-7-й день. Хворого треба (ізолювати); посудом хворого ніхто не повинен (користуватися).

Ангіну (лікувати) амбулаторно. У разі важкого перебігу ангіни хворого необхідно (госпіталізувати). Лікар (приписувати) хворому жарознижувальні та болезаспокійливі препарати. Дієту необхідно (збагатити) вітамінами В і С. Хворому треба рясно (пити), (полоскати) горло розчинами антисептиків.

Завдання 18. 1. Прочитайте та перекладіть прикметники, які характеризують лікарські засоби за фармакологічною дією. Зверніть увагу на способи утворення цих слів. З'ясуйте, які прикметники утворені за допомогою синонімічних префіксів **анти-** та **проти-**, а які – за допомогою складання основ двох слів. У разі утворення прикметника складанням основ слів, назвіть ці слова. Read and translate the adjectives that characterize drugs by their pharmacological action. Pay attention to the ways these words are formed. Find out which adjectives are formed by using the synonymous prefixes **anti-** and **pro-**, and which are formed by adding the bases of two words. If an adjective is formed by adding the bases of words, name these words.

Прикметники: антибактеріальний, протибактеріальний, антимікробний, протимікробний, антисептичний, жарознижувальний, болезаспокійливий.

Завдання 18. 2. Прочитайте визначення (дефініції) та доберіть до них відповідники із запропонованих понять. Незнайомі слова перекладіть за допомогою словника. Складіть речення за конструкцією **Що – це що**. Запишіть та прочитайте утворені речення. Read the definitions and choose the corresponding ones from the proposed concepts. Translate unfamiliar words using a dictionary. Make sentences using the structure **Що – це що**. Write down and read the formed sentences.

1. Засоби, які припиняють ріст і розмноження мікроорганізмів та здатні їх знешкодити.	А. Антибактеріальні (протибактеріальні) препарати.
2. Засоби, які усувають відчуття болю чи послаблюють його.	В. Жарознижувачі препарати.
3. Препарати, які стримують ріст і розмноження бактерій.	С. Болезаспокійливі (знеболювальні) засоби.
4. Речовини, за допомогою яких знезаражують рани, знищують бактерії і шкідливі для здоров'я людини мікроорганізми.	Д. Протимікробні засоби.
	Е. Антисептичні речовини.

5. Препарати, які використовуються для зниження високої чи підвищеної температури.

Завдання 19. Прочитайте речення. Поставте запитання до виділених слів та словосполучень. Дайте коротку та повну відповіді на запитання. У повній відповіді за допомогою логічного наголосу виділіть слова та словосполучення, які є безпосередньою відповіддю на запитання. Виконуйте за зразком. *Read the sentences. Ask questions about the highlighted words and phrases. Give short and complete answers to the questions. In the complete answer, use logical emphasis to highlight the words and phrases that are a direct answer to the question. Follow the pattern.*

Зразок: Лікар приписує хворому *жарознижувальні та болезаспокійливі препарати*. → Що приписує лікар хворому? → *Жарознижувальні та болезаспокійливі препарати*. // Лікар приписує хворому *жарознижувальні та болезаспокійливі препарати*.

Лікар приписує хворому жарознижувальні та болезаспокійливі препарати. → Хто приписує хворому жарознижувальні та болезаспокійливі препарати? → **Лікар**. // **Лікар** приписує хворому жарознижувальні та болезаспокійливі препарати.

1. Інфекційне захворювання мигдалин називається *ангіною*.
2. Ознакою ангіни є *запалення піднебінних мигдалин*.
3. Ангіну можуть викликати *бактерії, віруси та грибки*.
4. Зазвичай збудником ангіни є *гемолітичний стрептокок групи А*.
5. У разі важкого перебігу хворого необхідно госпіталізувати *в інфекційне відділення*.
6. Симптомами ангіни є: *підвищення температури тіла до 38°-39°С, гострий біль у горлі при ковтанні та вживанні їжі, слабкість та загальне нездужання, почервоніння мигдалин, збільшення лімфатичних вузлів*.
7. При ангіні на мигдалинах можуть з'явитися *гнійнички або ділянки скупчення гною*.
8. У *дітей*, хворих на лакунарну ангіну, можуть бути блювання та розлад шлунка.
9. Захворювання завжди починається *гостро*.
10. *Хворого на ангіну* необхідно ізолювати.
11. У *разі важкого перебігу* хворого необхідно госпіталізувати в інфекційне відділення.

Завдання 20. Прочитайте заголовок тексту для читання. Визначте, про що буде інформація в тексті. Сформулюйте питання, на які в тексті буде подано відповіді.
Read the title of the reading text. Determine what the information will be about in the text. Formulate the questions that will be answered in the text.

Текст для читання

АНГІНА: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ФОРМИ ТА ЛІКУВАННЯ

Ангіна (гострий тонзиліт) – це інфекційне захворювання. Ознакою ангіни є запалення піднебінних мигдалин.

Причини виникнення ангіни. Ангину можуть викликати бактерії, віруси та грибки. Зазвичай збудником ангіни є гемолітичний стрептокок групи А. Стрептококи потрапляють у глотку з предметів домашнього вжитку, якими користувався хворий ангіною (наприклад, з брудного посуду, з рушників тощо). Гнійні запальні процеси в порожнині носа (гайморит, аденоїди та інші) та в порожнині

Text for reading

TONSILLITIS: CAUSES, SYMPTOMS, FORMS AND TREATMENT

Angina (acute tonsillitis) is an infectious disease. A sign of angina is inflammation of the palatine tonsils.

Causes of angina. Angina can be caused by bacteria, viruses and fungi. Usually, the causative agent of angina is hemolytic streptococcus of group A. Streptococci enter the pharynx from household items used by a sore throat patient (for example, from dirty dishes, towels, etc.). Purulent

рота (каріозні зуби) можуть спричинити часті захворювання ангіною. Мікроби, що знаходяться в носоглотці, активізуються під впливом деяких несприятливих умов, наприклад, при переохолодженні, різких коливаннях температури навколишнього середовища, при вживанні холодної їжі. Також виникненню ангіни можуть сприяти різні подразнювальні речовини, що потрапляють у глотку (дим, пил, алкоголь тощо). Психічне перенапруження, перевтома, перенесені інфекційні захворювання, авітаміноз також можуть сприяти виникненню ангіни.

Симптомами ангіни є:

- ✓ підвищення температури тіла до 38°-39° C;
- ✓ гострий біль у горлі при ковтанні та вживанні їжі;
- ✓ слабкість та загальне нездужання;
- ✓ ломота в суглобах;
- ✓ збільшення лімфатичних вузлів;
- ✓ мигдалини, маленький язичок, м'яке піднебіння в перші дні яскраво-червоного кольору;
- ✓ на мигдалинах можуть бути гнійнички або ділянки скупчення гною.

За захворювання завжди починається гостро: виникає озноб, підвищується температура тіла, з'являються болі при ковтанні, стають болючими і збільшуються лімфатичні вузли ший (підщелепні вузли).

inflammatory processes in the nasal cavity (sinusitis, adenoids, etc.) and in the oral cavity (caries teeth) can cause frequent angina. Microbes located in the nasopharynx are activated under the influence of some adverse conditions, for example, during hypothermia, sharp fluctuations in ambient temperature, when eating cold food. Also, various irritating substances entering the pharynx (smoke, dust, alcohol, etc.) can contribute to the occurrence of angina. Mental overstrain, overfatigue, past infectious diseases, vitamin deficiency can also contribute to angina.

Symptoms of angina are:

- ✓ increase in body temperature to 38°-39° C;
- ✓ sharp pain in the throat when swallowing and eating;
- ✓ weakness and general malaise;
- ✓ pain in the joints;
- ✓ increase in lymph nodes;
- ✓ tonsils, small tongue, soft palate in the first days bright red;
- ✓ there may be pustules or areas of accumulation of pus on the tonsils.

The disease always begins acutely: chills occur, body temperature rises, pain occurs when swallowing, lymph nodes in the neck (submandibular nodes) become painful and enlarge.

Форми ангіни.

Ангіну поділяють на катаральну, фолікулярну та лакунарну.

Катаральна ангіна. При катаральній ангіні на мигдалинах, на твердому й м'якому піднебінні спостерігається почервоніння (гіперемія). Температура тіла підвищується до 37,5°C, загальний стан майже не змінюється. Хворий скаржиться на не дуже сильні болі при ковтанні. Мигдалини збільшені, набряклі, вкриті слизом. Налюту на мигдалинах немає. Захворювання триває від трьох до п'яти днів, після чого запальні процеси стихають або ангіна перетікає в іншу форму (лакунарну чи фолікулярну).

Фолікулярна ангіна. При фолікулярній ангіні мигдалини набряклі та гіпертрофовані. На мигдалинах з'являються маленькі жовтувато-білі нальоти, які виступають над поверхнею мигдалин. Ці крапочки є фолікулами мигдалин, охоплені запальним процесом. Згодом слизова оболонка фолікул лопається, виділяється гній і наліт зникає. Фолікулярна ангіна має більш важкий перебіг: хворі скаржаться на сильний озноб, загальну слабкість, гострий сильний біль при ковтанні, біль у суглобах та попереку. Температура тіла може підвищуватися до 40° C. Лімфатичні підщелепні вузли збільшені, тому хворий відчуває біль при натисканні. Якщо

Forms of angina.

Angina is divided into catarrhal, follicular and lacunar.

Catarrhal angina. With catarrhal tonsillitis, redness (hyperemia) is observed on the tonsils, hard and soft palate. The body temperature rises to 37.5 °C, the general condition almost does not change. The patient complains of mild pain when swallowing. The tonsils are enlarged, swollen, covered with mucus. There is no plaque on the tonsils. The disease lasts from three to five days, after which the inflammatory processes subside or the sore throat passes into another form (lacunar or follicular).

Follicular angina. With follicular tonsillitis, the tonsils are swollen and hypertrophied. Small yellowish-white plaques appear on the tonsils, which protrude above the surface of the tonsils. These dots are follicles of the tonsils, covered by the inflammatory process. Over time, the mucous membrane of the follicles bursts, pus is released, and the plaque disappears. Follicular tonsillitis has a more severe course: patients complain of severe chills, general weakness, acute severe pain when swallowing, pain in the joints and lower back. The body temperature can rise to 40° C. The submandibular lymph nodes are enlarged, so the patient feels pain when pressed. If the treatment is prescribed correctly, recovery from follicular tonsillitis occurs on the 5-7th day.

лікування призначене правильно, одужання при фолікулярній ангіні відбувається на 5-7-й день.

Лакунарна ангіна. При лакунарній ангіні симптоми схожі з симптомами фолікулярної ангіні, але мають більшу інтенсивність: змінюється загальний стан організму, дуже підвищується температура тіла (до 39-40°C), спостерігаються сильний озноб, болі в м'язах, суглобах, у горлі, головний біль. Хворий може відмовитися від їжі, оскільки сильний гострий біль заважає ковтати та навіть дихати. У дітей можуть бути блювання та розлад шлунка.

При лакунарній ангіні мигдалини набряклі та гіперемійовані; лакуни мигдалин розширені. При лакунарній ангіні на поверхні мигдалин спостерігаються жовтувато-білі гнійні нальоти, які можуть з'єднатися і нагадувати наліт при дифтерії. Але на відміну від дифтерії

Lacunar angina. With lacunar angina, the symptoms are similar to the symptoms of follicular angina, but they are more intense: the general condition of the body changes, the body temperature rises a lot (up to 39-40 ° C), there are severe chills, pain in the muscles, joints, throat, headache . The patient may refuse to eat, as severe acute pain prevents swallowing and even breathing. Children may have vomiting and upset stomach.

With lacunar tonsillitis, the tonsils are swollen and hyperemic; lacunae of the tonsils are enlarged. With lacunar tonsillitis, yellowish-white purulent plaques are observed on the surface of the tonsils, which can connect and resemble diphtheria plaque. But unlike diphtheria, the plaque with

наліт при лакунарній ангіні не виходить за межі мигдалин, легко видаляється, не залишаючи ніякого дефекту та кровотечі. Підщелепні лімфатичні вузли збільшуються, і хворий відчуває гострий сильний біль при натисканні. При своєчасному та правильному лікуванні симптоми найчастіше зникають на 5-7-й день.

Ангіна – заразне захворювання, тому хворого необхідно ізолювати, не пускати до нього дітей і людей похилого віку. У хворого повинні бути свій посуд, рушники, білизна, якими на період хвороби ніхто не повинен користуватися.

lacunar angina does not go beyond the tonsils, it is easily removed, leaving no defect and bleeding. The submandibular lymph nodes are enlarged, and the patient feels sharp, severe pain when pressed. With timely and correct treatment, the symptoms most often disappear on the 5-7th day.

Angina is a contagious disease, so the patient must be isolated, children and elderly people should not be allowed near him. The patient must have his own dishes, towels, linen, which no one should use during the period of illness.

Лікування ангіни. У більшості випадків лікування ангіни проводиться амбулаторно, проте в разі важкого перебігу хворого необхідно госпіталізувати в інфекційне відділення. Основою лікування ангіни є антибактеріальна терапія. Хворому приписують жарознижувальні та болезаспокійливі препарати, дієту, збагачену вітамінами В і С, рясне пиття, полоскання горла розчинами антисептиків.

Treatment of angina. In most cases, angina is treated on an outpatient basis, but in severe cases, the patient must be hospitalized in the infectious department. Antibacterial therapy is the basis of angina treatment. The patient is prescribed antipyretic and pain-relieving drugs, a gentle diet enriched with vitamins B and C, plenty of drinking, gargling with antiseptic solutions.

Післятекстові завдання

Post-text assignments

Завдання 1. *Прослухайте речення. Визначте правильну та неправильну інформацію в поданих реченнях («+» або «-»). У разі неправильної інформації дайте правильну відповідь. Listen to the sentences. Identify the correct and incorrect information in the given sentences («+» or «-»). If the information is incorrect, give the correct answer.*

1. Ангіна – це інфекційне захворювання, ознакою якого є запалення піднебінних мигдалин.
2. Зазвичай збудником ангіни є грибок.
3. Стрептококи потрапляють у глотку частіше з їжею.
4. Гнійними запальними процесами в порожнині носа та в порожнині рота можуть спричинити часті захворювання ангіною.
5. Психічне перенапруження, перевтома, перенесені інфекційні захворювання, авітаміноз не можуть сприяти виникненню ангіни.
6. Ангіну поділяють на: катаральну, лакунарну і фолікулярну.
7. При катаральній ангіні на мигдалинах, на твердому й м'якому піднебінні спостерігається почервоніння (гіперемія).
8. При катаральній ангіні температура тіла підвищується до 39°C.
9. При катаральній ангіні мигдалини збільшені, набряклі, вкриті слизом.
10. При катаральній ангіні на мигдалинах є нальоти.
11. При фолікулярній ангіні мигдалини набряклі та гіпертрофовані.
12. При фолікулярній ангіні на мигдалинах з'являються маленькі жовтувато-білі нальоти.
13. При фолікулярній ангіні хворі скаржаться на сильний озноб, загальну слабкість, гострий сильний біль при ковтанні, біль у суглобах та попереку.
14. При фолікулярній ангіні лімфатичні підщелепні вузли збільшені, але хворий не відчуває болю при натисканні.
15. При фолікулярній ангіні температура тіла може підвищуватися до 40 ° C.
16. При лакунарній ангіні симптоми схожі з симптомами фолікулярної ангіни, але мають меншу інтенсивність.
17. При лакунарній ангіні хворий може відмовитися від їжі, оскільки сильний гострий біль заважає ковтати й навіть дихати.
18. При лакунарній ангіні на поверхні мигдалин спостерігаються жовтувато-білі гнійні нальоти, які можуть з'єднатися.
19. Наліт при лакунарній ангіні виходить за межі мигдалин.
20. У разі важкого перебігу ангіни лікування проводиться амбулаторно.

Завдання 2. Розкрийте дужки. Визначте відмінок поданих у дужках іменників і словосполучень та поставте їх у потрібній формі. Прочитайте відновлені речення. Open the brackets. Determine the case of the nouns and phrases given in brackets and put them in the correct form. Read the reconstructed sentences.

Ознакою (чого?) (ангіна) є запалення (чого?) (піднебінні мигдалини). Збудником (чого?) (ангіна) є гемолітичний стрептокок групи А. Стрептококи потрапляють (куди?) у (глотка). (Що) (Гнійні запальні процеси) (де?) (в (порожнина) носа та (де?) в (порожнина) рота можуть спричинити (що?) (захворювання). Мікроби активізуються під впливом (чого?) (несприятливі умови). Виникненню (чого?) (захворювання) можуть сприяти (що?) (подразнювальні речовини).

Хворі скаржаться на (що?) (гострий біль) (де?) у (горло), на (що?) (слабкість та загальне нездужання), на (що?) (ломота в суглобах), (збільшення лімфатичних вузлів). (Де?) На (мигдалини) спостерігається (що?) (почервоніння) та можуть з'явитися гнійники, які виступають над (чим?) (поверхня) (чого?) (мигдалини).

Захворювання починається гостро: виникає (що?) (озноб), підвищується (що?) (температура) (чого?) (тіло), (що?) (лімфатичні підщелепні вузли) збільшені, тому хворий відчуває (що?) (біль) при натисканні. При фолікулярній ангіні хворі скаржаться на (що?) (сильний озноб), (загальна слабкість), (гострий сильний біль) (де?) у (горло), біль (де?) в (суглоби та попереки). При лакунарній ангіні (хто?) (хворий) може відмовитися від (чого?) (їжа). (У кого?) У (діти) можуть бути (що?) (блювання) і (що?) (розлад) (чого?) (шлунок). Наліт при лакунарній ангіні не виходить за межі (чого?) (мигдалини), легко видаляється, не залишає ніякого (чого?) (дефект) та (чого?) (кровотеча).

(У кого) у (хворий) повинні бути (що?) (посуд), (рушники, білизна). Лікування (чого?) (ангіна) проводиться амбулаторно. У разі важкого перебігу (кого?) (хворий) необхідно госпіталізувати (куди?) в (інфекційне відділення). Антибактеріальна терапія є (чим?) (основа) (чого?) (лікування). Лікар приписує (кому?) (хворий) (що?) (жарознижувальні та беззаспокійливі препарати), (що?) (щадна дієта), (що?) (рясне пиття), (що?) (полоскання) (чого?) (горло) розчинами (чого?) (антисептики).

Завдання 2. Прочитайте текст «Ангіна: причини, симптоми, форми та лікування» ще раз та поділіть текст на смислові частини. Дайте назву кожній частині. *Read the text «Tonsillitis: causes, symptoms, forms and treatment» again and divide the text into meaning parts. Give each part a name.*

Завдання 3. Прочитайте частину тексту «Причини ангіни». Відновіть, прочитайте та запишіть відновлені речення. Розкажіть, які причини виникнення ангіни ви знаєте. *Read part of the text «Causes of tonsillitis». Reconstruct, read and write the reconstructed sentences. Tell what causes of angina you know.*

- Ангіна – це
- Ангіну можуть викликати
- Зазвичай збудником ангіни є
- Стрептококи потрапляють у глотку частіше
- Спричини часті захворювання ангіною можуть
- Мікроби, що знаходяться в носоглотці, активізуються під впливом
- Також виникненню захворювання можуть сприяти
- Також виникненню ангіни можуть сприяти

Завдання 4. Прочитайте частину тексту «Симптоми ангіни». Відновіть, прочитайте та запишіть відновлені речення. Розкажіть, які симптоми ангіни ви знаєте. *Read part of the text «Symptoms of tonsillitis». Reconstruct, read and write the reconstructed sentences. Tell me what symptoms of angina you know.*

- Ангіна – це
- Симптомами ангіни є:
- Захворювання завжди починається гостро:

Завдання 5. Прочитайте частину тексту «Форми ангіни». Заповніть таблицю відповідно до інформації цієї частини тексту. Розкажіть про форми ангіни та їхні симптоми, використовуючи інформацію таблиці. Розпочніть свою доповідь реченням: **Ангіну поділяють на: катаральну, лакунарну й фолікулярну.** *Read part of the text «Forms of tonsillitis». Complete the table according to the information in this part of the text. Tell about the forms of angina and their symptoms, using the information in the table. Begin your speech with a sentence: Ангіну поділяють на: катаральну, лакунарну та фолікулярну.*

Ангіна		
Симптоми катаральної ангіни	Симптоми лакунароної ангіни	Симптоми фолікулярної ангіни

Завдання 6. Прочитайте частину тексту «Лікування ангіни». Відновіть, прочитайте та запишіть відновлені речення. Розкажіть, що ви можете порадити хворому на ангіну. *Read part of the text «Treatment of tonsillitis». Reconstruct, read and write the reconstructed sentences. Tell what you can advise a patient with angina.*

- У більшості випадків лікування ангіни проводиться
- У разі важкого перебігу хворого необхідно
- Основою лікування ангіни є
- Хворому приписують

Завдання 7. 1. Прочитайте три тексти. Визначте форму ангіни, ознаки якої наведені в кожному тексті. Розкажіть про ознаки катаральної, лакунарної та фолікулярної ангіни. *Read the three texts. Define the form of angina, the symptoms of which are given in a certain text. Remember and tell about the symptoms of catarrhal, lacunar and follicular tonsillitis.*

Текст 1. Мигдалини набряклі та гіпертрофовані. На мигдалинах з'являються маленькі жовтувато-білі нальоти, які виступають над поверхнею мигдалин. Ці крапочки є фолікулами мигдаликів, охоплені запальним процесом. Згодом слизова оболонка фолікул лопається, виділяється гній, і наліт зникає. Хворі скаржаться на сильний озноб, загальну слабкість, гострий сильний біль при ковтанні, біль у суглобах та попереку. Температура тіла може підвищуватися до 40° С. Лімфатичні підщелепні вузли збільшені, тому хворий відчуває біль при натисканні. Якщо лікування призначене правильно, одужання відбувається на 5-7-й день.

Текст 2. Температура тіла підвищується помірно – до 37,5 °С, загальний стан майже не змінюється. Хворий скаржиться на не дуже сильні болі при ковтанні. Мигдалини збільшені, набряклі, вкриті слизом. На мигдалинах, на твердому й м'якому піднебінні спостерігається почервоніння (гіперемія). Налюту на мигдалинах немає. Захворювання триває від трьох до п'яти днів, після чого запальні процеси стихають або ангіна перетікає в іншу форму.

Текст 3. Значно змінюється загальний стан організму, дуже підвищується температура тіла – до 39-40° С, спостерігаються сильний озноб, болі в м'язах, суглобах, у горлі та головний біль. Хворий може відмовитися від їжі, оскільки

сильний гострий біль заважає ковтати та навіть дихати. У дітей можуть бути блювання та розлад шлунка. Мигдалини набряклі та гіперемійовані; лакуни мигдалин розширені. На поверхні мигдалини спостерігаються жовтувато-білі гнійні нальоти, які можуть з'єднатися та нагадувати наліт при дифтерії. Але на відміну від дифтерії наліт при ангіні не виходить за межі мигдалин, легко видаляється, не залишаючи ніякого дефекту та кровотечі. Підщелепні лімфатичні вузли збільшуються, і хворий відчуває гострий сильний біль при натисканні. При своєчасному та правильному лікуванні симптоми найчастіше зникають на 5-7-й день.

Завдання 7.2. *Розподіліть інформацію кожного тексту завдання 7.1. на 3 блоки: скарги пацієнта (суб'єктивні ознаки), огляд пацієнта лікарем (об'єктивні ознаки) та завершальне речення лікаря. Distribute the information of each text of task 7.1. into 3 blocks: the patient's complaints (subjective signs), the doctor's examination of the patient (objective signs) and the doctor's final sentence.*

Завдання 8. *Складіть діалоги лікаря та пацієнтів, хворих на катаральну, лакунарну та фолікулярну ангіну. Використовуйте інформацію завдань 7. 1. та 7.2. Put together the dialogues of the doctor and patients who are ill with catarrhal, lacunar and follicular tonsioitis. Quote the information on the day 7.1. and 7.2.*

Завдання 9. *Відновіть речення, використовуючи інформацію з тексту. Прочитайте та повторіть відновлені речення. Complete the sentences using information from the text. Read and repeat the reconstructed sentences.*

1. Ангіна – це інфекційне захворювання, ознакою якого є
2. Зазвичай збудником ангіни є
3. Мікроби, що знаходяться в носоглотці активізуються під впливом деяких несприятливих умов, наприклад,
4. Також виникненню захворювання можуть сприяти
5. Захворювання завжди починається гостро:
6. Ангіну поділяють на:
7. При катаральній ангіні на мигдалинах, на твердому й м'якому піднебінні спостерігається
8. При катаральній ангіні хворий скаржиться на

9. При катаральній ангіні температура тіла підвищується помірно – до ..., загальний стан
10. При фолікулярній ангіні мигдалини ... набряклі та гіпертрофовані.
11. При фолікулярній ангіні на мигдалинах з'являються ..., які
12. При фолікулярній ангіні хворі скаржаться на
13. При фолікулярній ангіні температура тіла може підвищуватися до
14. При фолікулярній ангіні лімфатичні підщелепні вузли ..., тому хворий відчуває... .
15. При лакунарній ангіні у хворого спостерігаються
16. При лакунарній ангіні у дітей можуть бути
17. При лакунарній ангіні на поверхні мигдалини спостерігаються
18. На відміну від дифтерії наліт при лакунарній ангіні
19. Підщелепні лімфатичні вузли при лакунарній ангіні ..., і хворий відчуває...
20. Ангіна – заразне захворювання, тому хворого
21. У більшості випадків лікування ангіни проводиться ..., проте в разі важкого перебігу
22. Основою лікування ангіни є
23. При ангіні хворому приписують

Завдання 10. *Складіть план тексту «Ангіна: причини, симптоми, форми та лікування». Fold the plan to the text «Tonsillitis: causes, symptoms, forms and treatments».*

Завдання 11. *Перекажіть текст «Ангіна: причини, симптоми, форми та лікування» за складеним планом. Retell the text «Tonsillitis: causes, symptoms, forms and treatment» with a folded plan.*

Завдання 12. *Доповніть текст «Ангіна: причини, симптоми, форми та лікування» додатковою інформацією з друкованої літератури чи з інтернету. Підготуйте презентацію-повідомлення з теми уроку. Complete the text «Tonsillitis: causes, symptoms, forms and treatment» with additional information from printed literature or the Internet. Prepare a presentation-report on the topic of the lesson.*

Перевірте себе.

Завдання 1. Дайте письмові відповіді на запитання. Give written answers to the questions.

1. Що таке ангіна?
2. Що є ознакою ангіни?
3. Що може викликати ангіну?
4. Що зазвичай є збудником ангіни?
5. Чим можуть бути спричинені часті захворювання ангіною?
6. Під впливом чого мікроби, що знаходяться в носоглотці, активізуються?
7. Що ще може сприяти виникненню ангіни?
8. Які симптоми ангіни ви знаєте?
9. Як починається захворювання?
10. На які форми поділяють ангіну?
11. Які ознаки катаральної ангіни ви знаєте?
12. Які симптоми фолікулярної ангіни ви знаєте?
13. Які симптоми лакунарної ангіни вам відомі?
14. Як ви думаєте, у чому полягає більша інтенсивність симптомів лакунарної ангіни на відміну від фолікулярної?
15. Яким повинен бути догляд за хворим на ангіну?
16. Де та як проводиться лікування ангіни?

АНГІНА: ПРИЧИНИ, СИМПТОМИ, ФОРМИ ТА ЛІКУВАННЯ
TONSILLITIS: CAUSES, SYMPTOMS, FORMS AND TREATMENT

СЛОВНИК
VOCABULARY

Авітаміноз	Avitaminosis
Активізація	Activation
Активізуватися	Activate
Активний (-а, -е, -і)	Active
Амбулаторний (-а, -е, -і)	Ambulatory
Ангіна	Tonsillitis (sore throat)
Антибактеріальний (-а, -е, -і)	Antibacterial
Антисептик	Antiseptic
Антисептичний (-а, -е, -і)	Antiseptic
Блювання	Vomiting
Блювати	Vomit
Болезаспокійливий (-а, -е, -і)	Analgesic
Боліти	Ache
Бруд	Dirt
Брудний (-а, -е, -і)	Dirty
Вживання	Using
Вживати	Use
Видалення	Removal
Видаляти(ся)	Remove (delete)
Виділення	Excretion
Виділяти(ся)	Exude
Викликати	Cause
Використовувати	To use
Виникати	Appear
Виникнення	Appearance
Виступати	Protrude (above)
Відділення	Department
Відмовлятися	Refuse
Вірус	Virus
Впливати	Affect
Втома	Fatigue
Втомлюватися	To get tired
Вузол	Node

Гайморит	Sinusitis
Гемолітичний (-а, -е, -і)	Hemolytic
Гіперемійований (-а, -е, -і)	Hyperemic
Гіперемія	Hyperemia
Глотка	Pharynx
Гній	Pus
Гнійний (-а, -е, -і)	Purulent
Гнійник	Abscess
Госпіталізація	Hospitalization
Госпіталізувати	Hospitalize
Грибок	Fungi
Дефект	Defect
Дифтерія	Diphtheria
Ефект	Effect
Жарознижувальний (-а, -е, -і)	Antipyretic
З'являтися	Emerge
Загальний	General
Залишати	Leave
Запалення	Inflammation
Зараження	Infection
Заразний (-а, -е, -і)	Contagious
Засіб	Means
Захворіти	To get sick
Захворювання	Disease
Збагачення	Enrichment
Збагачувати	Enrich
Збільшення	Magnification (increase)
Збільшуватися	To increase
Здатний (-а, -е, -і)	Capable (able to)
З'єднуватися	To connect
Змінюватися	Change
Знезараження	Disinfection
Знезаражувати	Disinfect
Знешкоджувати	To neutralize
Зникати	Disappear
Знищення	Destruction
Знищувати	Destroy

Зуб	Tooth
Ізолювати	To isolate
Ізоляція	Insulation
Інтенсивність	Intensity
Інфекційний (-а, -е, -і)	Infectious
Інфекція	Infection
Їсти	To eat
Карієс	Caries
Карієсний (-а, -е, -і)	Carious
Катаральний (-а, -е, -і)	Catarrhal
Ковтання	Swallow
Ковтати	To swallow
Коливання	Fluctuation
Коливатися	To fluctuate
Колір	Color
Користуватися	To use
Крапочка	Dot
Кровотеча	Bleeding
Лакуна	Lacuna
Лакунарний (-а, -е, -і)	Lacunar
Лікування	Treatment
Лікувати	To treat
Лімфатичний (-а, -е, -і)	Lymphatic
Літній (-я, -є, -і)	Elderly, aged (elderly people)
Ломота	Body aches
Лопатися	To burst
М'яз	Muscle
М'який (-а, -е, -і)	Soft
Мигдалина	Tonsil
Мікроорганізм	Microorganism
Набряк	Edema
Набрякати	Swell
Набряклий (-а, -е, -і)	Swollen
Нагадувати	Remind
Наліт	Plaque (on the tonsils)
Напруження	Exertion
Натискання	Press

Натискати	To press
Нездужання	Malaise
Нездужати	To feel unwell
Несприятливий (-а, -е, -і)	Unfavorable
Носоглотка	Nasopharynx
Оболонка	Shell
Одужання	Recovery, convalescence
Одужувати	To recover
Озноб	Chills
Перебіг	Course
Перевтома	Overfatigue
Переохолодження	Hypothermia
Переохолоджуватися	Hypothermia
Перетікати	Takes on (the disease takes on another form)
Пил	Dust
Пити	To drink
Пиття	Drinking
Підвищений (-а, -е, -і)	Increased
Підвищення	Increase
Підвищуватися	To rise
Піднебіння	Palate
Підщелепний (-а, -е, -і)	Submandibular
Поверхня	Surface
Поділитися	To share
Подразнювальний (-а, -е, -і)	Irritant
Подразнювати	To irritate
Полоскання	Rinsing
Полоскати	Rinse
Поперек	Across
Порожнина	Cavity
Послаблення	Mitigation
Послаблювати	To weaken
Посуд	Dishes
Потрапляти	To get in
Почервоніння	Redness
Починатися	To begin
Препарат	Preparation

Припиняти(ся)	Stop
Приписувати	To assign, to prescribe
Процес	Process
Речовина	Substance
Рідко	Rarely
Різкий (-а, -е, -і)	Abrupt
Ріст	Growth
Розлад	Disorder
Розмноження	Reproduction
Розмножуватися	Reproduce (produce again)
Розчин	Solution
Рушник	Towel
Рясний (-а, -е, -і)	Abundant
Середовище	Environment
Симптом	Symptom
Скаржитися	To complain
Скупчення	Crowding, accumulation
Скупчуватися	To accumulate
Слабкість	Weakness
Слиз	Mucus
Спостерігати	To observe
Сприятливий (-а, -е, -і)	Favorable, auspicious
Стан	Condition
Стихати	Decrease
Стрептокок	Streptococcus
Стримувати	Deter
Тривати	To last
Умова	Condition
Усувати	To eliminate
Усунення	Elimination
Фолікул	Follicle
Фолікулярний (-а, -е, -і)	Follicular
Хворіти	To be sick
Часто	Often
Шкідливий (-а, -е, -і)	Harmful
Щадний	Sparing
Яскраво-червоний (-а, -е, -і)	Bright red

ДОДАТОК А

1. Бурнос Є. Ю., Левенок І. С., Пилипенко-Фріцак Н. А. Готуємося до клінічної практики (тексти для читання зі спеціальності) : навч.-метод. матеріали для іноземних студентів медичного інституту. Суми : СумДУ, 2018. 106 с.
2. Бурнос Є. Ю., Левенок І. С., Пилипенко-Фріцак Н. А. Тестові завдання з української мови до навчально-методичних матеріалів "Готуємося до клінічної практики": навч.-метод. матеріали для іноземних студ. медичного інституту (з англійською мовою навчання). Суми : СумДУ, 2020. 106 с.
3. Бурнос Є. Ю., Німенко Н. А., Пилипенко-Фріцак Н. А. Пам'ятка майбутньому лікарю : навч.-метод. матеріали з української мови для інозем. студ. медичного профілю (з англійською мовою навчання). Суми : СумДУ, 2020. 134 с.
4. Бурнос Є. Ю., Пилипенко-Фріцак Н. А. Я буду лікарем! : навч.-метод. матеріали з української мови для інозем. студентів 2-го курсу медичного інституту з англ. мовою навчання. Суми : СумДУ, 2017. 90 с.
5. Бурнос Є.Ю., Пилипенко-Фріцак Н.А. Спілкуємося з пацієнтами (українська мова у сфері професійного спілкування майбутнього лікаря). Суми : СумДУ, 2023. 162 с.
6. Лещенко Т. О., Шарбенко Т. В., Юфименко В. Г. Українська мова в медицині : навч. посіб. для самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів МОЗ України. Полтава, ТОВ «АСМІ», 2017. 332 с.
7. Силка А. А. Вивчаємо анатомію українською. Частина І : навч. посіб. для студентів-іноземців медичного профілю (з українською мовою навчання). Суми : СумДУ, 2019. 156 с.
8. Українська мова як іноземна для англomовних студентів-медиків : у 2-х книгах. Книга 2. Основи професійного мовлення : підручник для студ. мед. ЗВО / За ред. С.М. Луцак. Київ : Медицина, 2019. 456 с.

ДОДАТОК Б

Список посилань

Сторінка	Посилання
Титул	Health and Care visa scheme expanded. URL: https://eurowinsolutions.com/health-and-care-visa-scheme-expanded-changes-coming-in-2022/
с. 6	Бальзам Болотова при гастриті. URL: https://balzambolotova.com/ua/korisna-informaciya/stati/63-priem-bb-pri-gastrite/
с. 8	Осінь і війна — причини загострення гастритів та хвороб травної системи. Що робити? URL: https://vn.20minut.ua/Zdorovya/osin-i-viyna--prichini-zagostrennya-gastritiv-ta-hvorob-travnoyi-siste-11686429.html
с. 8	6 секретів схуднення, які допоможуть досягти результату. URL: https://newsdaily.org.ua/3322-6-sekretiv-skhudnennya-yaki-dopomagayut-dosyagti-rezultatu.html
с. 9	Десять найнебезпечніших для здоров`я поєднань продуктів. URL: https://vechirniy.kyiv.ua/news/49851/
с. 12	Антральний відділ шлунка. де знаходиться, що це таке, фото, анатомія, симптоми захворювань та лікування. URL: https://parents-way.ru/antralnij-viddil-shlunka-de-znahoditsya-shho-cze-take-foto-anatomiya-simptomi-zahvoryuvan-ta-likuvannya/ Перші симптоми ерозії дванадцятипалої кишки і особливості лікування. URL: https://mishel-style.com.ua/pershi-simptomi-erozi%D1%97-dvanadcyatipalo%D1%97-kishki-i-osoblivosti-likuvannya/
с. 15	5 heart healthy tips from heritage diets. URL: https://oldwayspt.org/blog/5-heart-healthy-tips-heritage-diets
с.17	Gastrointestinal examination. URL: https://www.takeaurally.com/early-clinical-experience/tag/abdomen
с. 18	Лікар-гастроентеролог в «ОН Клінік Суми». URL: https://www.medcentre.com.ua/articles/likar-gastroenterolog-v-on-klinik-sumi-78191
с. 19	Чим замінити солодке при схудненні. URL: http://poradum.com/zdorovya/sxudnennya/chim-zaminiti-solodke-pri-sxudnenni.html
с. 19	Healthy food. URL: https://www.facebook.com/people/Healthy-food/100067556830106/
с. 20	Біль в правій скроні. URL: https://tfa.org.ua/6748/%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C-%D0%B2-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D1%96%D0%B9-%D1%81%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%96/
с. 20	Дієта при хронічному гастриті шлунку: харчування і його принципи, що з раціону виключають, що можна їсти, зразкове меню на тиждень і рекомендований стіл, рецепти. URL: https://vash-aptekar.com.ua/diyeta-pri-xronichnomu-gastriti-shlunku-xarchuvannya-i-jogo-principi-shho-z-rationu-viklyuchayut-shho-mozhna-%D1%97stizrazkove-menu-na-tizhden-i-rekomendovaniy-stil-recepti/
с. 20	Який алкоголь можна пити при гастриті: пиво, горілка, вино? URL: http://poradum.com/zdorovya/likuvannya-gemoroyu/yakij-alkogol-mozhna-piti-pri-gastriti-pivo-gorilka-vino.html

с. 20	Рецепт для продовження життя, який був перекладений на всі мови світу! URL: https://denzhyttya.pp.ua/zdorov-ya/retsept-dlya-prodovzhennya-zhittya-yakij-buv-perekladenij-na-vsi-movi-svitu/
с. 21	Дієта при гастриті у дітей: чим годувати, правильне харчування. URL: https://svitzdorovyua.com.ua/diyeta-pri-gastriti-u-ditej-chim-goduvati-pravilne-xarchuvannya/
с. 29	Виразка шлунка і дванадцятипалої кишки. URL: https://dolinsky.clinic/statti/vyrazka-shlunka-i-dvanadtsiatypaloi-kyshky.html
с. 34	Профілактика і лікування виразки шлунку в Кривому Розі: Клініка Медітон https://mediton-clinic.dp.ua/statti/505-profilaktyka-i-likuvannia-vyrazky-shlunku-v-kryvomu-rozi-klivika-mediton
с. 35	Піклуючись про шлунок, рятуємося від багатьох проблем. URL: https://www.ukrslovo.net/interesting-facts/zdorovya/7870.html
с. 40	Хворий кишківник: 6 ознак того, що головний орган довголіття нездоровий. URL: https://ukrhealth.net/hvoryj-kyshkivnyk-6-oznak-togo-shho-golovnyj-organ-dovgolittya-nezdorovyj3252/
с. 56	Хвороби нирок у дітей. URL: https://tsn.ua/lady/dom_i_deti/deti/hvorobi-nirok-u-ditey-1310073.html
с. 70	Пієлонефрит, патогенез: класифікація, діагностика, прогноз, профілактика, симптоми та лікування. URL: https://ukrpublic.com/health/pielonefrit-patogenez-klasifikatsiya-diaagnostika-prognoz-profilaktika-simptomi-ta-likuvannya.html
с. 72	Urology (Urinary Tract & Reproductive System). URL: https://www.mountelizabeth.com.sg/specialties/urology/overview
с. 73	5 Signs of Chronic Kidney Disease. URL: https://www.summithealth.com/health-wellness/5-signs-chronic-kidney-disease
с. 75	Нефрит – це захворювання нирок: причини, симптоми, діагностика та лікування. URL: https://vnk1.kiev.ua/disease/nefrit-ce-zahvoryuvannya-nirok-prichini-simptomi-diaagnostika-ta-likuvannya/
с. 77	Дієта при гломерулонефриті: меню та рецепти. URL: https://seleznev.com.ua/diyeta-pri-glomerulonefriti-menyu-ta-recepti/
с. 78	How to Avoid Lower Back Pain. URL: https://www.coastalorthopedics.com/blog/how-to-avoid-lower-back-pain
с. 80	УЗД нирок у дітей: підготовка, розшифрування. URL: http://www.yavahitna.com.ua/2016/11/14/uzd-nirok-u-ditej-pidgotovka-rozshifruvannya/
с. 81	Що таке пієлонефрит та як його лікувати. URL: https://garvis.com.ua/uk/chto-takoe-pielonefrit/
с. 85	It's time to pay attention to chronic pain. URL: https://www.kpwashingtoresearch.org/news-and-events/blog/2015/05/its-time-pay-attention-chronic-pain
с.89	Біопсія нирки: що це таке, як робиться, за і проти, показання та протипоказання, як підготуватися до нефробиопсії, відгуки, відео. URL: https://vabos.com.ua/biopsiya-nirki-shho-ce-take-yak-robitysa-za-i-proti-pokazannya-ta-protipokazannya-yak-pidgotuvatisya-do-nefrobiopsiya-vidguki-video/
с. 89	6 ознак того, що ваші нирки погано працюють. URL: https://healthapple.info/zdorovya-ta-organizm/6-oznak-toho-shcho-vashi-nyrky-pohano-pratsyuyut/
с. 90	Дієта при гломерулонефриті: меню та рецепти. URL: https://seleznev.com.ua/diyeta-pri-glomerulonefriti-menyu-ta-recepti/
с.97	Цистит у жінок: причини, профілактика та лікування. URL: https://www.tviysvit.com.ua/tsystyt-u-zhinok-prychyny-profilaktyka-ta-likuvannia/

с. 100	Ромашковий чай: користь і шкода. URL: https://gordonua.com/ukr/interesting/-romashkovij-chaj-korist-i-shkoda-397593.html
с. 103	Ментальна карта – «Цистит» <i>(архів автора, права автора захищені)</i>
с. 104	Цистит з'являється не тільки від переохолодження - симптоми, як уберегтися РБК Україна (rbc.ua). URL: https://www.rbc.ua/ukr/styler/tsistit-poyavlyaetsya-sidenya-holodnom-nuzhno-1662039612.html
с. 108	Гайморит – причини, симптоми, діагностика і лікування. URL: https://rivne1.tv/news/113634-haymorit-prichinisimptomidiahnostika-i-likuvannya
с. 113	Причини гаймориту. URL: https://mypharmacy.com.ua/ua/blog/
с. 130	"Ich habe Halsweh!". URL: https://www.brigitte.de/gesund/gesundheit/-ich-habe-halsweh---10065828.html
с. 132	У дитини болить горло: причини запалення, ефективні медикаментозні і народні способи лікування, заходи профілактики. URL: https://angelyatko.com.ua/u-ditini-bolit-gorlo-prichini-zapalennya-efektivni-medikamentozni-i-narodni-sposobi-likuvannya-zaxodi-profilaktiki/
с. 134	Ангіна – симптоми, причини і лікування. URL: https://zdorovenki.info/angina-simptomi-prichini-i-likuvannya.html
с. 135	Какво трябва да знаем за Тантум Верде Форте. URL: https://www.tialoto.bg/a/2-zdrave-i-tonus/116253-kakvo-tryabva-da-znaem-za-tantum-verde-forte
с. 136	Вірусна ангіна у дітей: фото і симптоми хвороби. URL: https://nezhit.pp.ua/virusna-angina-u-ditej-foto-i-simptomi-xvorobi
с. 138	Common Diseases of Ear, Nose and Throat. URL: https://careplusvn.com/en/common-diseases-of-ear-nose-and-throat
с. 141	Найпоширеніші причини болю в горлі і лікування. URL: https://mypharmacy.com.ua/ua/blog/Gripp-i-prostuda/Samye-rasprostranennye-prichiny-boli-v-gorle-i-lechenie/
с. 142	Гострий тонзиліт: що нового в діагностиці і лікуванні? URL: https://www.vz.kiev.ua/gostryj-tonzylit-shho-novogo-v-diagnostytsi-i-likuvanni/
с. 149	Тонзиліт: як уникнути ускладнень? URL: http://vsi-zdorovi.com.ua/tonzil-t-yak-uniknuti-uskladnen/
с. 151	Phytothérapie. URL: https://www.formationmic.com/produit/phytotherapie/
с. 152	Throat Cancer. URL: https://enttyler.com/ent/throat-cancer/
с. 153	Каметон При Вагітності – Інструкція Із Застосування. URL: https://dai.kiev.ua/kameton-pri-vagitnosti-instrukciya-iz-zastosuvannya-chi-mozhna-zastosovuvati-kameton-pri-vagitnosti/
с. 154	Дитяча отоларингологія (ЛОП) у Дніпрі. URL: https://medicum.com.ua/uk/napryamok/dityacha-otolaringologiya-lor

Електронне навчальне видання

**Бурнос Євгенія Юріївна,
Левенок Інна Сергіївна,
Пилипенко-Фріцак Наталія Анатоліївна**

**МОВНА ПІДГОТОВКА ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ
ДО КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ
(Українська мова у сфері формування
професійної мовленнєвої компетенції іноземних студентів-медиків)
для студентів спеціальності 222 «Медицина»**

Навчальний посібник

У двох частинах

Частина 2

Художнє оформлення обкладинки Н. А. Пилипенко-Фріцак

Редактор О. П. Сидоренко

Комп'ютерне верстання І. С. Левенок

Переклад текстів: М. І. Кісельова, І. С. Левенок, Н. А. Пилипенко-Фріцак

Формат 60×84/8. Ум. друк. арк. 19, 07. Обл.-вид. арк. 15, 15.

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.